

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

Priscianus

[Venedig], 15. Dez. 1481

Secundus liber [Prisciani Minoris]

[urn:nbn:de:bsz:31-324175](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-324175)

mer s ille consul: qui uerbo ciues in exilium cicio quaesitui a **Catilina**
Sed ille ego: uel ille tu cum dicimus: relationem significamus antecede
ntis cognitionis. **Ipse ego** uero discretionem: idest ego ipse per me
& non alius. **Hoc autem appositum pronomē: idest ipse: quis & im-**
peratio societur. **Dicimus enim ipse facis: & ipse fac:** nō habet tamē
uocatiuum. **Nullum enim p̄nomen habere uocatiuum potest:** ut di
ximus: nisi primitiuū secundæ personæ: ad quod dirigitur sermo: &
deriuatiuū primæ quando cōiungit primitiuo secundæ: uel uoce: uel
intellectu: ut o mea tu o noster **Chremes.** **Præterea uocatiuis substan**
tiuo: uel uocatio uerbo p se nō cōiungitur: sed nominatiuus. **Nemo**
eī n dicit: docte es: clare uocaris: Virgilio diceris: sed doctus es: clarus
es: Virgilius diceris. Ipse igit n si nominatiui uice nois fungi nō pōt:
Nihil autē miq̄ secundæ p̄onæ nominatiuo imperatiuū adiūgi: cū & ter
tia personæ: quæ prioris uocatiuum non habet adiungant imperati
ua: ut faciat: & facito ille: & faciant: & faciunto illi Illud quoq; sci dū
q̄ uocatiuis frequenter utimur sine uerbis secundæ personæ: ut mi
ror te **Virgilio.** intelligo te **Homere.** **Nominatiuos uero nisi per ecclp**
sim nunq̄ sine uerbis proferimus eiuldem personæ: ut bonus es. **Apol**
lonius nominaris. **Omnia autē pronomina: quæ uocari possunt: simi**
lem habent nominatiuum uocatiuo: excepto mi pro mee. **Nec mirū**
cum etiam nomina pleraq; apud Latinos: ut diximus: eosdem habēt
nominatiuos: & uocatiuos: atticis quoq; mos est nominatiuos pro
uocatiuis proferre. **Ar. Stophanes ὡ φίλος ὡ φίλος.** **Homerus. g. quē**
secutus Virgilius in nono: Corniger hesperidum fluuius regnator a
quarum Fluuuius pro fluuie dixit Lucanus in secundo. Degenero po
pulus uix sæcula longa deorū Sic meruisse uiris: pro popule. **Mace**
dones autem & thessali contrario uocatiuos solebant pro nominati
uis proferre. **Homerus μὴ Τίετα εὖδ̄ hic uocatiuus est pro nominati**
uo μὴ Τίετα dixit pro μὴ Τίετης **Vnde romani frequentissime huius**
cemodi nomina & maxime appellatiua per uocatiuum græcum etiā
pro nominatiuo suo proferunt: sophista. cytharista. pœta: scytha. sac
mata. sophia. **Persius tamen indubitanter uocatiuum pro nominati**
uo posuit. Censorem ne tuū uel quod trabeate salutas: trabeate dixit
pro trabeatus. & Horatius maecte uirtute. p̄ maectus uirtute.

¶ Secundus liber.

IN SUPERIORI LIBRO DE ARTICULARIVM
dictionum & pronominum tractantes constructionibus
necessario etiam plurima de nominis & uerbi constructio/
nibus: sine quibus ista orationem perfectam complere ne
queunt diximus. Quippe quae ex maxima parte eis com
munes sint cum illis. In hoc quoque de nominibus & uer/
bis praecipue quis & de ceteris partibus: cum eis etiam plurima inue/
niantur communia exponemus. Ergo minime mireris si eadem ex/
empla constructionum repetantur: cum in plerisque consimiles sint supra
dictorum: & dicendorum rationes. Singulorum igitur casuum per
ordinem constructiones uideamus. Nominatiuus & uocatiuus abso
luti sunt omnes: id est per unam personam: intrasitiue possunt profer
ri: ut ego Priscianus ambulo: tu Plato Philosopharis. Aristoteles dis/
putat. Et si substantiuus uel uocatiuus iungantur prima: & secunda p/
sonae non egent pronomibus: quippe essentiam sui: uel nominatio
nem significantes: ut homo sum. Cicero nominor. Sin autem aliis co
socientur uerbis. tunc necessario adiunguntur pronomibus: ut ipsi
us essentiae praesenti demonstratione transeant a tertia persona conex
ione pronominis ad primam uel secundam: ut ego Priscianus scribo
tu Apollonius uel Apollonii scribis. Et sciendum quod uocatiuus non
eget pronomine: quippe cum secundam sua uoce finiat personam ut
Apollonii legis uel lege. Terentii scribis uel scribe. Virgilius in decio
Vigilias ne deum gens: Aeneas uigilia: Persius: Censorem ne tuum:
uel quod traheate salutas: Quauis ad perfectam significationem be
ne additur indicatiuus uerbo tu nominatiuus. Si uero tollamus pro
nomina ab hac constructione: quae nominatiuus constructur. dicendo
Priscianus scribo. Apollonius scribis: soloecismum facimus. Nam
nomina per se & participia absque uocatiuus casu tertiae sunt personae.
Quomodo ergo non dicimus: ille lego: uel ille legis. sic non dicimus
Priscianus lego nec Apollonius legis: Quomodo autem ille ego lego
& tu ille legis recte dicitur. sic Priscianus ego lego: & tu Apollonius
legis: uel tu Apollonii. Licet enim nominatiuum: & uocatiuum no
minis: secundis adiungere pronominum personis: Virgilius Ille ego
qui quondam gracili modulatus auena Carmen: Horatius in primo
sermonum. Tu ne sindania: aut dionysius audes Virgilius in primo
aeneidos. Tu ne ille aeneas quem dardanio anchisa. & sciendum quod has
quidem constructiones quae per nominatiuum absoluuntur. Stoici

ἄξιόν αἰτᾶται uel ὄν δὲ βᾶ αἰτᾶται id est dignitates: uel cōgruitates uocabāt
ut ego **P**riscianus scribo. **A**pollonius ambulat. **C**aro philosophatur.
Allas uero quibus transitiones ab alia ad aliam fiunt personam: in qui
bus necesse est cum nominatiuo: & obliquum aliquem casum proferri
παρὰ τὸν δὲ βᾶ αἰτᾶται dicebant: hoc est minus q̄ congruitates: ut **C**icero
patriam seruat. **Q**uando uero ex duobus obliquis constructio fit: ὄν
δὲ βᾶ αἰτᾶται: id est incongruitatem dicebant: ut placet mihi uenire ad
te: siue nominibus ipsis tantum: seu uerbis hoc exigentibus. **N**omini
bus quidem exigentibus obliquos: necesse est substantiuum uerbum
uel participium consequi. ut filius **H**erculis sum: uel filius **H**erculis
esse dicor. & commodus duci sum: & commodus duci esse uideor bo
nus sum animam: & bonus esse animam intelligor. fortis sum uirtu/
te: & fortis esse uirtute appereo. **E**st autem quando per eclipsim uerbi
uel participii substantiuum. huiuscemodi casuum: id est nominatiui cū
obliquis constructio solet proferri. ut filius **P**elei **A**chilles multos iter
fecit troianos. **S**ubauditur enim participium uerbi substantiuum ens:
quod in usu non est: pro quo possumus qui ē: uel qui fuit **P**elei filius
dicere uel subaudire. **S**imiliter aliis casibus nominatiuum consequen
tibus. uel supradictum participium. uel quæ pro eo accipiuntur: sub/
audire necesse est ad nominatiuum. cum modus mihi amicus profi/
ciscitur: id est qui mihi est commodus amicus: **H**onestus faciem uir
cernitur: hoc est qui est honestus faciem. celer pedibus currit. homo
subauditur qui est. & hæc scilicet constructiones quæ ipsorum nomina
exigente natura sic uariantur casibus: quibus licet uel pronomina: uel
participia per eisdem casus subiungere: ut ille filius **P**elei **A**chilles bel
lans multos interfecit troianos. & illius **P**elei florentis uirtute filius
Achilles fuit. **I**dem licet per omnes casus facere. eosdem enim obli/
quos casus quo sibi adiungit nominatiuus: potest etiam flexus idem
habere: sed non tamen eadem constructione uerborum. **N**am ad ali/
as transeunt uerba personas: quippe nominatiuum desiderantia. ut
filii **P**elei fuit uictoria graiorum: filio **P**elei cessit hector: filium **P**elei
timuit **H**ector. filio **P**elei floruit græcia. **E**t hoc quantum ad naturā
ipsorum inter se nominum per uarios casus construendorum. **V**erba
quoque transitiva similiter solent uariis casibus adiungi. ut miles
eget imperatoris. **A**eneas præmium donat **E**uryalo. **P**lato crudit **A**ri
stotelem. **C**icero potitur laude. **Q**uomodo autem nominatiuus obli
quis apte possit constitui quantum ratione potero comprehendere

docbo: quos tamen etiam flexus sibi defendit: ut **Aeneas** rex troiano-
rum. Sic per obliquos casus quoque. Nominatiuus igitur casus nomi-
num genitiuo adiungitur: quando possessio aliqua. & possessor signi-
ficatur. Et nominatiuo quidem possessionem: genitiuo autem pos-
sessorem proferimus: ut **Hector** filius **Priami**. **Dauus** seruus **Simo-**
nis. **Aeneas** rex troianorū. **Patroclus** amicus **Achillis**. patronus **Ver-**
ris hortensius est. Quae sic interpretatur ut adiuncto uerbo possessio-
nem significante: possessioque mutet nominatiuum in acculatiuum.
possessor uero genitiuum in nominatiuum uerbi huius natura exigē-
te hoc: ut intransitiue quidem nominatiuum: transitiue autem accu-
latiuum exigat. Quid est enim **Hector**: filius **Priami**. interpretantes
dicimus hoc est **Hectorem** filium **Priamus** possidet uel habet: patro-
nus. **Verris** hortensius idest patronum **Verris Hortensium** habet. li-
cet tamen haec eadem cum substantiuo uerbo adiunguntur. tam geni-
tiuo quae datiuo connectere: ut filius **Priami** & **priamo** **Hector** fuit. &
Dauus seruus **Simonis** & **Simoni**. & **Patroclus** amicus **Achillis** &
Achilli. Similiter comes. socius affinis. cognatus. uicinus. propin-
quus & similia: idest omnia ad possessionem pertinentia: ut **Virgilius** in
septimo. Est mihi nata uiro gentis quam iungere nostrae: pro possi-
deo natam. Sed magis datiuo utimur: quasi ad ignorantes: ut supra
dicto uersu. Nam ad scientes esse natam nomen autem propriū igno-
rantes dixisset: mea uel mei nata **lauinia** est sub dictiones posita post
natam. Contra autem nomine quidem cognito: ignorato uero cuius
esset nata dixisset. **Lauinia** mihi nata est: post **Lauiniam** sic distingue-
do: ut **Virgilius** in **bucolicis**: Si nescis: meus ille caper fuit: ad scien-
tem caprum. Ad nescientem autem eius possessorem dixit meus. Idē
in eodem Est mihi namque domi pater: est iniusta nouerca. ad nescien-
tem si sit pater dixit mihi. alio quoque sensu inuenis datiuos pro geniti-
uis. ut **Virgilius** in **decimo** **Fufos** ceruix cui lactea crines **Accipit**:
pro crines cuius: Supradictis uero e contrario uidentur illa proferri
quae laudem uel uituperationem: uel accidens aliquod ostendunt ab
aliquo possideri. per nominatiuum enim possessorem in huiusce-
modi significationis structura per genitiuum possessionem proferimus i-
uocata: idest essentia demonstratio: ut magna uirtutis uir. idest magna
uirtutē habēs nimiae tenuitatis homo: idest nimiam tenuitatem habēs:
egregiae pulchritudinis mulier: idest egregiam pulchritudinem habens

extrema turpitudinis animal: id est extremam turpitudinem habens
albi quidem coloris est cygnus: nigri uero coruus: id est album colo-
rem cygnus habens: coruus nigrum. **E**t g. aci in huiusmodi sensu
genitiuo tantum utuntur. Latini uero etiam ablatiuo frequētius utū-
tur: ut magna uirtute uir: pro magnam uirtutem habēs. egregia pul-
chritudine mulier: pro egregiam pulchritudinem habens. sic & simi-
lia. **T**erentius in andria: **V**ideo unam adolescentulam forma: ac uul-
tu solia adeo modesto: adeo uenusto: ut nihil supra. **S**imiliter quādo
consequentiā aliquam rerum per genitiuū significant græci. οὐ τις
ἐμὲ ξῶστος καὶ ἐπίχρονι λερκο μενοιο σοὶ κοίλας παράνηυσι βα-
ρειασ χεῖρας ἐποίησιν huiusmodi sensum per ablatiuum proferimus
non me uiuo: & in terra uidendo: id est dum uiuo. & in terra uideor.
Necesse est enim huiusmodi structuræ: siue nomen: siue participi-
um prolatum uerbo interpretari: dum aduerbio uel eandem uim ha-
bentibus addito. **V**irgilius in septimo: **N**ō uob s rege latino Diuitis
uber agn: troiæue opulentiā deest. i. dum rex latinus sum: uel donec
Latinus regnat. **L**icet enim uel nominatiuum pro ablatiuo: & maxie
nominum cum uerbo substantiuo ponere. uel uerbum cognatum si-
gnificationi ipsius nominis: ut me doctore florent mulsæ: id est dum
ego doctor sum. **N**ā participia raro sic proferuntur: pro me docente:
ut dicam: dum ego docens sum. uerbum uero cognatum signifi-
canti ipsius nominis: quod per ablatiuum pro fertur ponimus: ut me
doctore. id est dum ego doceo: illo imperatore: donec ille imperat: pie-
tate manente: dum pietas manet. **V**irtute florente: quoad uirtus flo-
ret. **C**omparatiua quoq; & superlatiua græci genitiuo adiungūt. nos
autem comparatiua quidem ablatiuo: ut fortior **A**hilles **H**ectore.
Superlatiua uero genitiuo: ut fortissimæ gentis: de quibus latius in
libro tertio de nominis comparatione dicentes tractauimus. **V**erba-
lia quoq; in or desinentia: uel in trix transitiua quæ a uerbis actū ali-
quem significantibus fiunt: genitiuo iunguntur: ut amo illum: ama-
tor & amatrix illius: doctor & doctrix illius: munitor & munitrix il-
lius: lector & lectrix illius: tōsor & tonstrix illius: mirator & miratrix
Lucanus in nono: **I**mpressit dentes a morois aspera tullo **M**agnani-
mo iuueni: miratoriq; catonis. **S**imiliter genitiuo adiunguntur par-
ticipialia plarunq; uel participiorum transitiuorum: absque tempo-
re uim habentia. **T**ransitiua autem participia sunt quæ a transitiuis
uerbis nascuntur: ut amo illum: amās illum: fido illi: fidēs illi: inuideo

tibi: inuidens tibi, nisi sint passiva: id est futuris passiuorum similia.
Tunc enim datiuo & ablatiuo coniunguntur: sicut & participia eiusdem
 formae in duobus desinentia: ut amans illius: similiter abundans. *La*
*p*ens. patiens. fidens. **Virgilius in secundo aeneidos:** Obtulerat fides
 animi: atque in utroque paratus. **Similiter inops: praecipuus.** **Virgilius in**
quarto aenei. Scuit inops animi. Idem in nono: **Et praecipuus animi** **It**
marus & mauortius hemon. **Similiter cupidus: rapidus: auidus:** **Vir**
gilius in nono: Ego auidum pugnae dictus ac numine phoebe **Alcanti**
um prohibent: fidus illius. **Virgilius in septimo:** Praeterea regina tui
 fidissima dextra **Occidit ipsa iua.** **Doctus grammaticae: prodigum ani**
mae. **Horatius in tertio carmine in Regulum & scauros animaeque ma**
gnae prodigum: abundans illius rei nomen est. Nam participium abla
 tiuo: quomodo & uerbum eius coniungitur. **Virgilius in bucolicis.**
 quae diues pecoris niuei: quae lactis abundans. **Cicero pro Cluentio: Muli**
er abundans audacia. **Idem pro Cornelio. ii.** Quis tam abundans co
 piis. **Similiter patiens quando nomen est: cum genitiuo sociatur.** **Luca**
nus in nono: Qua niger astriferis connectitur axibus acri: **Quodque pa**
ret terras inter caelique meatus Semidei manes habitant: quos ignea
uirtus Innocuas uita patientes aetheris imi Fecit: & aeternos animam
collegit in orbes. **Virgilius in secundo georgicorum: Patientes uome**
ris unci. Quando participium est iungitur accusatiuo: sicut uerbum
 ex quo uenit. patior illam rem: patiens illam rem. **Virgilius in tertio**
aeneidos: Haud ipse quidem: nec talia passus vlyxes. amans illius
 nomen est. **Cicero pro Celio.** Amans illius clarissimi: ac fortissimi patriae
 amantissimi. **Salustius in Catilinario: Alieni appetens sui profusus.** **Et at**
tende quae uoce passiva profusus: quia magis actum significat: genitiuo
est coniunctum. **Similiter si dicam doctus grammaticam: participium**
est. **Doceor enim grammaticam dicimus.** **Et necesse est ut diximus**
cum casum quem uerba sequuntur: & etiam participia sequi. **Doctus**
grammaticae nomen est. fugitans litium: nomen est. Nam fugitans li
 tes participium est. **Dicimus enim fugitans: & fugito lites.** **Terentius in phor**
mione: Herus meus liberalis est & fugitans litium. **Similiter praefec**
ctus urbis nomen est: praefectus urbi participium est. uerbum enim
 datiuo coniungitur: ut praeficio tibi. **Et postremo omnia quae simi**
 lem habent significationem in orationis desinentibus uerbalibus transitivis
 genitiuo solent adiungi: ut dubius illius rei. **Similiter anceps illius**
 rei: nescius experis: doctus: peritus. **Similiter genitiuo adiunguntur**

omnia quæ obtineri uel desyderari aliquid ostendū: uel cōtraria his.
Et hæc sunt nomina: quæ aliquid obtineri ostendū: diues: copiosus
opulentus: capax: tenax. **Virg. in primo aenei.** **D**itissimus agri Phœ
nicum. **Idem in secundo georgico:** Diues epum uariarum. Et quæ
desyderari aliquid ostendunt: ut auarus illius rei: cupidus: studiosus
avidus. **Contra uero deesse aliquid significantia: egenus: indignus:**
inops: pauper: uacuuus. **Horatius in primo sermonū:** **H**oc semp ego
optarim pauperrimus esse: bonorum. **Idem in tertio:** **S**ic uacuum cre
bri populum phæaca putauit. **L**icet autem ut dictum est in omnibus
possessionibus: & pronome possessiuū: uel nome p genitiuo primiti
ui: & datiuum p eo genitiuo ponere: & nominatiuū: ut **Euādrius fili
us Pallas fuit** & **Euandri filius: ut Euandro filius fuit Pallas.** **Thela
monius filius fuit Ajax: & Thelamōis: & Thelamoni filius fuit Ajax**
Pater meus fuit Aristarchus. & pater mei & mihi: Cliens Tullianus
fuit Roscius. & cliēs Tullii. & Tullio fuit Roscius. **S**imiliter omnia
ad aliquid eandem constructionem seruant. **E**t hæc enim possidētur
maxime autem quando ad gratiam: uel ad utilitatē alicuius: uel con
tra aliquid fieri uolumus significare: datiujs utimur. **Lucanus in. ii.**
Urbis pater est: urbiq; maritus. idest ad utilitatem urbis: & pater fieri
passus est & maritus. **S**imiliter possumus dicere fortis patriæ sum. &
multis patriæ fortior sum: & omnium utilissimus patriæ sum. **N**am
positiuorum constructio: & in comparatiuis: & superlatiuis seruatur
& extra suam illorum constructionem quam habent in comparādo.
Huiuscemodi autem constructiones idest quæ adunguntur tā no
minum q̄ uerborum acquisitiuas græci uocauerunt κτηνικὰς συντά
ξεις: quæ nobis aliquid boni: malue acquirunt: quorum pluraq; a
uerbis deriuantur: uel generant uerba: quæ sunt adiectiua: ut utilis
sum tibi: uel inutilis: commodus illi sum. uel incommodus. **F**idus il
li: cuius tamen superlatiuum & genitiuo adiunxit. **Virgilius in duo
decimo:** **P**reterea regina tui fidissima dextra **O**ccidit ipsa sua. **S**imi
liter **damnosus: periculosus. facilis: carus: difficilis: quæstuosus: uedi
bilis. & oīa similia: quæ fere aliquid cōmodi uel incōmodi demōstrā
tur.** **Q**uid ē aliud enim utilis tibi sū: nisi utilitatē tibi ferēs: & calūnio
sus calamitatē tibi ferēs. **E**t postremo oīa uerbalia in lis uel in dus de
sinētijs similia participiis futuris datiuū asciscūt ut **mirabilis legibilis
orabilis: amabilis mihi est penetrabilis: & penetrabilis extricabilis
dicēdus: amandus: docendus. & etiam similia: docilis & docibilis.**

Sed docilis ē qui facile docetur: docibilis est qui facile discitur. Quo modo penetrabilis qui intimis est partibus. penetrabilis qui facile penetratur. Acquiratātia e: iā genitiuo uel datiuo adiūgnatur: quomodo & uerba quæ græci ἰσορροπία uocant: & subiecta uel supposita quæ græci ὑποκαίμενα καὶ ὑποτιθέμενα dicunt. Quæ tamē sunt ipsa ad aliquid & dicta. de quibus iam diximus. Subiecta uero uel supposita dicuntur, q̄ licet ea & subicere & p̄ponere: ut pater filii: uel filio ē pater: & patri est filius: uel filius patris. Similiter dominus seruus imperator. mil. s. tyrani. us. armiger. satelles. rex. herus. famulus. cliens. patronus: licet quouis ordine per utrumq; casum profertre. Similis quoq; & dissimilis: par impar: æquus iniquus: amicus inimicus: comes socius: affinis cognatus: propinquus uicinus: commilito contubernalis. **Terentius in cunucho:** Quid tibi ego plura dicam domini similis es. **Iuuenalis in secundo:** Non sim ilis tibi. **Cicero pro Marcello:** Similimū deo iudico. **Lucanus in. x.** Quē metuis par huius erat. **Idem in. vii.** Par geminis chiron: & idem quod carcinos ardēs **Scorpios.** Accusatiuo quoq; nominatiuus adiungitur figurate: quādo qd̄ parti accidit: hoc toti redditur. & totū p̄ nominatiuū: pars aut̄ p̄ accusatiuū profertur: ut fortis dextrā: p̄ fortem dextrā habens: celer pedes p̄ celeres pedes habens: sapiens animā p̄ sapientē animā habēs: albus colorem p̄ album colorem habens. Et in omnibus subaudiendū qui est etiam si obliquetur: ut albi colorem equi: idest equi qui ē albi coloris: albo colorem equo: album colorem equum. Sic etiam p̄ pluralia. Albi colorem equi oblatis sunt imperatori: Alborum colorem equorum magnum corpus fuit: Albis colorem equis uenit: Albos colorem equos frenat. Nam quicunq; casus nominatiuo adiunguntur etiam declinato cōstrui possunt. **Virgilius in primo:** Nuda genu: nudoq; sinus collecta fluentis. **Idem in sexto:** Lacerum crudeliter ora. Ora manusq; ambas: populataq; tempora raptis Auribus. **Idem in quinto:** Intentaq; brachia remis **Intenti.** Ablatiuus etiam coniungitur nominatiuo quando per eum aliquid euenire demonstratur illi q̄ per nominatiuum profertur: ut acutus oculis. idest per oculos: ualidus uiribus: idest per uires: gloriosus laude: idest per laudem. In hoc sensu græci quidem datiuo: nos uero ablatiuo utimur: & quod supra quoque ostendimus: quando habere aliquid: uel etiam consequi per genitiuum græci ostendunt: nos uero ablatiuo utimur: ut ἀγαθὸν ἀρετῆς ἀνὴρ: magnā uirtutē habēs uir. latini magna uirtute dicunt.

Frequenter tamen & genitiuo secundum graecos in hoc sensu utimur
& magnae uirtutis uir. **Virgilius** in primo: **Ditissimus** agri phoenicū
Idem: **Diues** equum: diues pictae uestis & auri. **Salustius** in iugurtho
Hominis ueteris profapiae multae imaginū: ac nullius stipēdii. **Te-**
retius in andria: Forte unam conspicio adoleſcētulam forma ac uul/
tu socia adeo modesto adeo uenusto: hoc est uirginem: quae habebat
formam ac uultum modestum: & uenustum. **Similiter** inconſequen/
tia ſignificatione illi genitiuo: nos ablatiue utimur tantum: ut ἐμοῦ
ὄρω ἢ τοσ τὸν ὕψόν ἀπὲκ τεινός. mei uidentis puerum cecidiſti. i. dū
ego uideo puerū cecidiſti: quod nos dicimus. me uidente puerū cecidi/
ſti: **Augusto** imperatore **Alexandria** prouincia facta est. id est cum au/
gustus erat imperator: **Bruto** defensore liberata est a tyranno res publi/
ca. i. cum defensor eius erat brutus: **Sylla** uictore perierunt **Romani**
p cū uictor fuerat **Sylla**. in hoc autē sensu ut ostēdimus: nō licet geni/
tiuo uti p ablatiue. **Illa** quoq; noīa: quae uim habēt passiua ablatiue
iūgunt: lassus labore: fessus cursu: cassus lumīe. quod etiā picipium
pōt esse. **Virg.** in. ii. aenei. **Dimiserē** neci: nūc cassum lumīe lugēt. ta/
mē sine dubio nomē est. **Idē** in. xi. **Cassa** fraude parat: orbis prole: ui/
duus pharetra. **Hora.** i. primo car. **Puerū** minaci uoce dum teret: uidu/
usq; pharetra risit **Apollo**. **Iuuenā.** i. li. iiii. **Dignus** morte perit: cœnet
licet ostrea centū. uacuis cerebro: mēte captus. **Est** tamē inuenire in
his quoq; quaedā auctoritate ueterū genitiuis cōiuncta. **Virg.** in. xii.
Descendā magnorū: aut unq̄ indignus auorū. **In** comparationibus
quoq; ablatiuos ponimus p genitiuis: ut fortior **Scipio** **Hanibale**: li/
cet nominatiuū cū nominatiuo iterposita q̄ cōparare: ut fortior **Scipio**
q̄ **Hanibal**. **Et** quod saepe superius docuimus. **Flexis** quoq; nomina/
tiuis in obliquos casus eadem constructio in obliquis quoq; casibus
seruatur: ut fortioris **Hectore** **Achillis** maxima uirtus fuit: & **Scipio**
nis q̄ **Hanibalis** mirabilior strenuitas erat. **Necesse** est autem omnia
casualia eodē casus in eadē structura seruare: siue coniugant: quod
supradictum ē nominibus: siue p eis sint posita. **Et** p nomina quidē
loco nominū: etiam p se posita inueniuntur. ideoq; constructionem
eorum sibi defendunt: ut gloriosus ego sum doctrina: laudabilis est il/
le fortitudine. **Participia** uero cum nomine & pnomie: & p se posita
cōstructionē tā uerbi necessario quā noīs sequuntur: quia utriq; cogna/
ta sūt noīs: ut **Cicero** accusas uicit: **Cicerōis** accusatis oīo ualuit: **Ci-**
ceroni accusanti cōtingit gloria. **Ciceronē** accusantē timuit **Catilina**

O Cicero acculans **Catilinam** patiam seruasti. **Cicerone** accusante ē uictus **Verres**. Et eas quidem constructiones ad similitudinem nominum habent participia. Verbi uero constructionē seruant eius singula participia: ex quo nascuntur & uel absolute dicuntur: hoc est intransitiue: quomodo & uerba quæ non egent obliquis casibus: ut **se** deo **surgo**: **ambulo** **sedens**: **surgens** **ambulans**. uel transitiue: hoc est in diuersas personas: uel in se ipsas per reciprocationem: id est sui passivam: quam **græci** **ἰδιότροπὴν** dicunt: ut **miseror** **tui**: uel **mei**. **misereris** **tui** uel **mei**: **In** **uideo** **tibi**: uel **mihi**: **uideo** **te** uel **me**: **potior** **te** uel **me**: & **illo** uel **illum**: **tui** uel **mei**: **potiens** **te** uel **me**: & **illo** uel **illum**: & **tui** uel **mei**. Et attendendum est quod nominatiuus qui uerbo adiungitur immobilis manet casibus ipse: uel nullum: uel eum solum assumit alterius casus obliquum qui uerbo construitur. Nullum quidem quando absolute dicitur: id est intransitiue: ut **Terentius** **ambulat**: **Salustius** **quiescit**. Obliquum uero quando transitiue: id est sui passiuæ: ut **Cæsar** **uicit** **Pompeium**: **Cicero** **arguit** **Catilinam**: **Pater** **indulget** **filio**: **Dominus** **miseretur** **serui**: & **serui** **sui**. Ille autem nominatiuus qui obliquos exigente ipse uis nominis natura sibi asciscit: etiã per omnes: ut supra diximus **Cæsus** **declinatus** eandem constructionem casuum sibi defendit: ut **uictor Pompeii** **Cæsar**: **interfectus** **est** **a** **Bruto** **uictoris** **Cæsaris** **Pompeii** **filia** **fuit** **Iulia** **uictori** **Pompeii** **Cæsari** **cessit** **respublica**: **uictorem** **Pompeii** **Cæsarem** **placuit** **Cicero**: **uictor** **Pompeii** **Cæsar** **clemens** **fuit**: **uictore** **Pompeii** **Cæsare**. Romana libertas perit. Sic & omnia casualia licet construere. Possessiuæ in omnibus suis casibus cum genitiuis aliorum bene coniunguntur. Quippe uim eius ubique habetia: ut **pugna troiana**: & **græcorum** **multis** **exitio** **fuit**. **Filius** **Thelamonis**: & **Filiæ** **Teucer** **fuit**: **Terentiæ** & **tulliani** **filii** **miserum** **est**. **Creusæ** & **Aenio** **nato** **datum** **est** **regnum** **Latii**. **Hectorem** & **Andromache** **filiū** **precipitauit** **Vlyxes**: **O** **nostræ** & **fratris** **amicæ**: **Tua** & **patris** **tui** **Herodiane** **proficimus** **arte**. **Datiuum** quoque solent **romani** **acquisitiuorum** uel **effectiuorum** cum omni casu consociare: ut **curæ** **mihî** **ista** **res** **est**: **curæ** **mihî** **est** **istius** **rei** **causa**: **curæ** **mihî** **est** **isti** **rei** **adesse**: **cure** **mihî** **est** **hæc** **rem** **noscere**: **curæ** **mihî** **est** **hæc** **re** **proficere**. Similiter **cordi** **lucro**: **damno**. **Possumus** **enim** **dicere**: **cordi** **homo**: **cordi** **hominis**: **cordi** **homini** **cordi** **hominem**: **pro** **iocundus**: **iocundi**: **iocundo**: **iocundum**. Similiter per reliquos casus tam singulares quam plurales: quomodo & **frugi** & **manicipi**: **neumicipi**: qui cum sint datiuus: omnibus tamen aliis casibus

coniunguntur quomodo etiam genitiui: per quos possideri uel haberi aliquid significatur: ut huiusmodi: illiusmodi. magna uirtutis homo: magna uirtutis hominis: magna uirtutis homini. Similiter per ceteros casus. Itaque etiam nihil homo $\delta\upsilon\lambda\epsilon\upsilon\iota\ \acute{\alpha}\nu\epsilon\rho\omicron\tau\omicron\sigma$. nihil hominis. Similiter in eodem fere sensu figuratur nominatiuus & obliqui eius cum accusatiuo alterius nominis: quod & supra ostendimus. clarus genus clari genus. claro genus. clarum genus. clare genus. Idem inuenis & cum ablatiuis. dignus laude. digni laude. digno laude. dignum laude. & reliqua.

De Constructione uerbi.

In infinito incipit exponere uerbi ordinationem Apollonius ostendens hoc uerbum generale esse: & pro omni posse accipi modo uerborum. Coniungitur autem frequentius uoluntatiuis uerbis quae graeci $\pi\rho\omicron\sigma\iota\pi\alpha\tau\iota\kappa\acute{\alpha}$ uocant: ut uolo legere. cupio dilcere delecto uidere. Inuenitur tamen & aliis sapientissime uerbis coniunctum. Terentius in adelphis. Video sapere intelligere: in loco uereri: inter se amare. Scire est liberum ingenium. Virgilius in undecimo. Rem nulli obscuram nostrae: nec uocis egentem Consulis o bone rex cuncti te scire fatentur. Quid fortuna ferat populifere dicere musant. Nec solum nominatiuis: sed etiam accusatiuis & ablatiuis ad imitationem graecorum auctores coniungunt infinita uerba: ut cognitus posse dicere & cognitum hunc posse dicere. & posse cognito dicere. Terentius in eunucho Apparet hunc seruum esse domini pauperis. Salustius in quinto historiarum. At lucilius auditoque martionem regem pro consule per lycaniam cum tribus legionibus in Ciliciam tendere. In eodem legiones ualerianae comparata lege gabina bithyniam & pontum: & solidatam missos esse. Participiorum autem accusatiui frequenter pro infinitis uerbis ponuntur: ut Salustius in quinto. Saepe celebritatem nominis te lego timentem: pro timere. & uideo ingentia dona quaesita gratiae properantem: pro properare. Ablatiui quoque pro eorum infinitis: ut idem in Catilinario. Nam & priusquam incipias consulto & ubi consulueris mature factum opus est: pro consulere & facere. Graeco similiter more infinita pro gerundi genitiuo casu proferuntur. Significat autem infinitum ipsam rem: quam continet uerbum Currere enim est cursus: & scribere scriptura. & legere lectio. Itaque frequenter & nominibus adiunguntur

dd

& alijs casibus more nominum. ut perſius **S**ed bonum eſt digito mō
ſtrari: & dicitur hic eſt. **T**erentius in adelpis: Quapropter te ipſum
purgare ipſis coram placabilius eſt. Idem in eunucho. **C**erte extrema
linea amare non nihil eſt: & bonum eſt legere. utile eſt currere. aptum
eſt ſcribere. optimum eſt philoſophari: quod cum alijs uerbi uocibus
facere non poſſumus. **N**emo enim dicit. bonum eſt lego: aut bonum
eſt legis: aut bonum utinam legerem. **S**ed bonum eſt legere: ut nomē
cum ſubſtantiuo uerbo: id eſt alijs modis uerborum adiungamus ſi/
gnificantes loco nominis ipſius rei has uoces nos accipere. **C**um enī
dico bonum eſt legere: nihil aliud eſt ſignificare: niſi bona eſt lectio.
Itaq; apud graecos etiam articulis adiungitur infinitum more nomi/
num. **C**um autem ſine eſt: uel a io huiusmodi uerbo: id eſt ſubſtan/
tiuo proferam: bonum uel commodum: uel utile: uel aliud huiusce/
modi caſuale: non ipſius uerbi qualitatem: ſed illius rei: i qua fit actus
ſignificatio: ut ſi dicam bonum lego: nec eſt uel carmen: uel opus
uel tale aliquid intelligi. **N**emo enim dicit: bonum eſt lego quomodo
bonum eſt legere. **N**ominatiuis quoq; adiectiuorum: & obliquis eo/
rum pulcherrima figura coniungit infinitum: ut fortis bellare. pru/
dens intelligere: ſapienter providere. pius docere. & ſimilia. **H**oratus
in primo carminum. **E**t celerem ſequi aciem: id eſt celerem ad ſequen/
dum: ſic & alia. **U**llud etiam in hoc modo contemplandum eſt q; uer/
bis praecipis quibus datiuū adiunguntur poſſumus accuſatiuos co/
pulare infinitis conſequentibus. ut iubeo te currere: iubeo tibi proficiſ/
ci: & impero te proficiſci praecipio tibi legere: & praecipio te legere. ſic
& ſimilia. **S**ciendum tamen q; in hoc ſenſu frequenter inuenimus p
infinito uerbo ſubiunctiuum poni. ut iubeo facias: iubeo dicas: impe/
ro uenias. horror legas: in quibus de eſt ut. quod addere licet uel non.
Verborum quoq; omnibus modis: & participiis poſſunt infinita uer/
ba coniungi: ut amo diſcere. ama diſcere: utinam amarem diſcere: uel
diſcere amare prodeſt. amant diſcere. **S**imiliter intelligo ſentire: intel/
lige ſentire. intelligere filium ſentire cupio. **H**oratus in ſecundo car/
minum **D**edecet uti falſis uocibus. **P**articipio etiam uolo intelligens
ſentire: ſic & omnia. **E**ſt tamen frequenter inuenire nomina pro aduer/
biis totius uerbi declinationi bene accommodari: ut ſublime uolo
ſublime uolas: ſublime uolat. **I**gitur a conſtructione quoq; uim rei
uerborum id eſt nominis. qd ſignificat ipſam rem habere infinitiuum
diſcernere. **R**es autem in perſonas diſtributa facit alios uerbi motus

Quid est enī aliud curro curris currit: nisi cursum ago agis agit. Itaq; omnes modi in hunc idest infinitum transumuntur: siue resoluuntur ut ambulo: indico me ambulare: ambula idest ipero te ambulare. uti nā ambulare opto me ambulare. cum legam ambulo. dico me prius legere: post ambulare. Itaq; apud græcos quidem pro imperatiuo ponitur: apud nos autem pro præterito imperfecto. Et apud illos tamen & apud nos: hoc fit per figuram eclipsicos: idest defectionis. Gaudere enim dicunt pro gaude: & subauditur iubeo: uel uolo: uel opto. Sic enim antiqui dicebant: gaudere te iubeo: pro gaude **Terentius in adelphis.** Gaudere egionem plurimum iubeo: pro gaude **Egio plurimum.** Sic ergo & apud nos cum imperfectum fit: dicere cœpi: pro dicebam scribere cœpi: pro scribebam: per eclipsim uerbi cœpi solent auctores proferre uerba infinita: ut **Terentius in audria:** Ego illud sedulo negare factum: deest enim cœpi negare pro negabam. Nec mirum infinita quæ cognitionem habent ad omnes modos pro quibusdam eorū poni. & maxime pro defectiuis: cum sint & ea defectiua. Imperatiuus enim deficit tam personis quibusdam q̄ temporibus: & præteritum imperfectum actu ipso deficit: quippe semiplenum con significans. & infinita deficiunt numeris & personis: cum etiā alios modos pro aliis inuenimus ab auctoribus proferri: ut **Musa mihi causas memora:** & **Dicite pierides.** Imperatiua pro optatiuis. Et contra optatiua: uel subiunctiua: uel indicatiua pro imperatiuis: ut **Terentius in eunucho.** Nihil tibi quicq̄ credo desinas: pro desine. **Virgilius in quarto georgicorum:** Sim duram metues hyemem: parcesq; futuro. **Contusosq; animos:** & res miserabere factas: pro parcito & miserator. **Idem in bucolicis:** Alternis dicetis amāt alterna cancena: dicetis pro dicite: **Horatius in primo epistolarum:** Si te forte mea grauis urat sarcina charta: Abiicito potius q̄ quo ferre iubens: **Clirellas ferus impingas:** pro impingito. In eodem **Viribus uteris percliuos flumine lamas Victor** propositi: simul ac perueneris illuc **Sic positum seruabis honus:** pro seruato: **Quomodo uteris** pro utitor. In eodem. **Inter cuncta leges.** & per cunctabere doctos: pro legito & per cunctator. Græci quoq; frequenter hoc utuntur: modos uerborum: pro modis ponentes: de quibus in articulis: quibus **Romani** quoq; utuntur: post ostēdetur.

De Constructione infiniti cum impersonalibus.

Impersonalia actiuā terminationē habētia infinitis cōiungū
tur: ut placet discere: licet discere. Similiter oportet: delectat
libet. deest. liquet. uacat cōtingit. accidit. euenit. iuuat. **Vir-**
gilius in primo aeneidos: Et uacet annales nostrorum audif
laborum. Idem in tertio georgicorum. **Iuuat arua uidere.** Non ullus
hominum non ulli obnoxia cura. **P**ossunt tamen & casibus adiungi:
datiuo quoq; ut placet mihi: licet mihi: libet uacat contingit accidit
euenit. **A**ccusatiuo uero: iuuat me. delectat me. deest me. oportet me
Accusatiuo simul & genitiuo: pœnitet me illius rei: tedet piget: licet
tamen & per eclipsim datiuī dicere. placet me facere. libet te currere:
uacat te audire: uel accusatiui: ut placet discere: uacat audire miseret
pudet & similia. **S**ciendum tamen q; si ab aliis sint uerbis actiuis: uel
neutris eorum constructiones seruant: ut placeo tibi: placet tibi: con
tingo tibi contingit mihi. euenio illi. euenit mihi. iuuo illum. iuuat il
lum. **Q**uæ uero non habent primas uel secundas personas: q̄ sunt ad
modum pauca: uel datiuo. ut libet mihi: uel accusatiuo: ut oportet te
illum scire: quomodo deest. nam deest illum dicimus **D**ebet quoq;
impersonalia accipitur quando infinito passiuam uim habenti con
iunctum tres circuit personas: cum maxime subiunctiuum uerbum
consequitur: ut debet fieri a me: a te: ab illo: ut auctores legantur. **S**ed
si quis & hæc omnia impersonalia uelit penitus inspicere: ad ipsas res
uermorum referuntur: & sunt tertiæ personæ: etiam si prima & secun
da deficiant: qd̄ etiam in libris de uerbo ostendimus. **V**nde & partici
pia inueniuntur: ut curritur. cursus hinc de curso spacio. **T**erentius in
adelpis. **S**unt alia ut diximus: quæ adiunguntur genitiuo & accusa
tiuo: ut pudet me illius rei. tedet: piget. miseret pœnitet. Infinitis
quoq; tamen hæc eadem coniuncta accusatiuum solum assumunt:
ut pudet me discere. **T**erentius in nouo more: in adelpis secundum
græcos dixit. **Q**uem neq; pudet quicq;. **I**dem in eodem. **H**ei mihi nō
te hoc pudet. **H**oc etiam sciendum q; tria quidem habent præteritū
supradictorum quinq; impersonaliū: pœnituit. puidit piguit: Duo
uero participia more neutro passiuorum: miseretū: per telum: cuius
simplex in usu nō est: quis tedium dicatur. **Q**uæ uero habent passiuā
terminationem impersonalia non possunt infinitis adiungi: ut statur
curritur sedetur: & intransitiua intelliguntur: ut **Virgilius in septimo**
Bellatur cominus armis: pro bellant. **I**dem in sexto. **I**tur i antiquā
syliuam pro eunt. **N**am si addidero nominatiuum: bellatur gens: trā/
ii bb

sitio fit ab alia in aliam personam. & incipit esse passiuum: quanuis
 apollonius in quarto περιδυν τάξεως ostendit impersonalibus etiam
 posse intelligi nominatiuum ipsius rei uerborum: his uerbis εν Δετ/
 οϊσ απο σωϊπος υπωβαινε ται κατ'η τ'ησ ρη ματος δυναμεως ευοεια
 λεγον τες γαρ ποιει ται υπονοδου μεν οτι ποιησις κα τας κευα ζεται
 κατασ κευασις Δει ο τι Δεον πρε πειδτιπρεπον. Ex hoc possumus at-
 tendere q̄ impersonalia similiter omnia quibus nos frequenter utimur
 qua ipsa quoq; ab huiuscemodi uerbis graecorum αλλει χρη acce-
 pimus teste sapientissimo domino: & doctore meo Theotisto: quod
 institutione artis grammaticae docet possunt habere intellectum: ut
 in ipsius rei: qua in uerbo intelligitur. Nam cu dico curritur. cursus
 intelligitur. & sedetur sessio. & ambulatur ambulatio. & euenit euen-
 tus. sic & similia. Quae res in omnibus uerbis etiam absolutis: necesse
 est ut intelligatur: ut uiuo uitam. & ambulo ambulationem: & sedeo
 sessionem. & curro cursum.

C De Constructione infiniti uerbi impersonalis.

In finita uero impersonalium necesse est ut ablatiuum pro
 nominis uel nominis: uel participii ad perfectam significati-
 onem assumant ut stari a me uolo: pro stare uolo. Curri a
 te uis: pro currere uis. sederi a se uult: pro sedere uult. Nam
 passiuua non egent ablatiuo casu: nisi sint transitiuua, ut legi uolo ανωγ
 ενωσδεκα εεελω. hic passiuu est intransitiue dictum. Sin dicam legi
 a me uolo. similiter intransitiue actiuam habet significationem: & est
 in initum impersonalis. nam pro legere uolo accipitur. Sin autē tran-
 sitiue proferatur: hoc est ut ab alia in aliam personam passio fieri signi-
 ficetur: etiam si ablatiuo adiungatur: passiuu est infinitum: ut doceri a
 me cupis: amari a te cupio. Hanc autem constructionem seruant etiā
 reciprocaiones: id est sui passiones: ut amari a me ipso debeo: uitupe-
 rari a te ipso debes. & similia. Possumus tamen & impersonale simili
 modo proferentes dicere: ut amari a me uis: pro amare me uis: de qui-
 bus iam diximus. Sed hoc quoq; interest inter infinitum passiuum
 & impersonale. q̄ infinitum impersonale in infinitum resoluitur acti-
 uum. ut amari a me uolo: pro amare uolo: quomodo ambulari a me
 uolo pro ambulare uolo: Sin autem in significatione passiuua proferā-
 tur. necesse est etiam accusatiuum subaudiri: ut amari a me uolo illū
 pro amare uolo illum. Hoc quoq; sciendum q̄ impersonalia qua ac-

dd iii

cusatuo simul casui. & genitiuo copulantur: ut pudet me tui. **S**imili-
ter pœnitet. tædet. miseret accusatiuo quidem significant personam
in qua fit passio: genitiuo uero illam ex qua fit actus. **N**ec est mira hu-
iutemodi ordinatio: cum in eos casus resoluatur. **E**st enim pudet me
tui: pudor me habet tui: tædet me tui: tædium habet me tui. pœnitet
me tui: pœnitentiam habet me tui. miseret me tui. miseratio me ha-
bet tui. **I**nfinita uero uerbi sui constructionem ad casus seruât: ut mi-
seret tui: misereri tui uolo. noceo tibi: nocere tibi uolo. accuso te: ac-
cusare te uolo: potior illa re: & illius rei: & illam rem. potiri illa & illi-
us & illam rem uolo. **S**imiliter eisdem casibus adiunguntur partici-
pia uel supina: quæ uim infinitiuorum habet: quæ cum articulis cõstru-
untur apud græcos. miserendi tui causa facio. miserendo tui moueor
miserendum tui est: misertum tui uenio: misertu tui doleo. nocendi
tibi causa facio nocendo tibi proficio. nocendum est tibi nocitum tibi
propero. nocitu tibi gaudeo pro in nocendo tibi. **S**imiliter alia dignã
di præmio. dignandum præmio. dignatũ præmio. dignatu præmio
Sciendum tamen quod præpositiones frequenter ante supradicta in dũ
uel in do desinentia ponuntur: ex quo magis nomina esse ostendunt
nisi quod in metro in o terminato more uerborum etiam corripitur. ut
Iuuenalis in primo. **P**lurimus hic æger mori: ut uigilando sed illum
Langorem peperit cibus imperfectus: & hærens ardenti stomacho.
Alphius auitus in secundo excellentium. **S**paciando paulatim trahit
Est dimetrum iambicum de quibus plurima diximus de uerbo tra-
ctantes. **I**lla quoque nomina in dus desinentia uerbalia frequentissime
& maxime in obliquis casibus pro infinitis accipiuntur cum articu-
lis apud græcos copulatis. **S**ed hæc intersunt gerundiis quod genera &
casus & numeros nominum quibus coniunguntur seruant. **C**icero
in primo inuectiuarum. **N**ihil munitissimus habendi senatus locus
Similiter dicimus legendi **V**irgilii causa uigilo. in legendo **V**irgilio
uigilo. **V**irgilium legendum puto. uel ad legendum **V**irgilium uenio
in legendo **V**irgilio laboro. **I**n fecminino similiter: celebranda: uirtu-
tis gratia scribo. **E**t pluraliter inuocandarum musarum gratia scribo
Gerundia uero eisdem terminationibus: & genera diuersa: & casus
uerbo suo congruos tantum: & utrosque numeros sibi coniungunt. ut
legendi **V**irgilium & musam & musas. **S**imiliter legendo **V**irgilium
& musas legendo. & legendum est **V**irgilium & musas. **O**mnia uerba
transitiua uel genitiuo: uel datiuo: uel accusatiuo: uel ablatiuo ad sun-

guntur. ut egeo tui: insidior tibi. metuo te: fruor illa re. Ergo si coniungantur duo uerba: quorum alterum sit infinitum: eodem casus asciscencia sit dubitatio ut misereri tui eget animus mei. Cum enim utriusque uerbum genitiuo soleat iungi: dubium est cuius animus misereatur uel egeat. Similiter per datiuos: maledicere tibi placet mihi. Et per acculatiuos: cupio te uincere me. & per ablatiuos: dignor gloria potiri laude. Dubium est enim cum utriusque casus similes sint: & utriusque uerbo possint congrue aptari quis cui reddatur & aptius quidem est priori casui prius sociari uerbum. Sed auctores frequentissime transitionibus utuntur: ut Aio te acida romanos uincere posse. Est enim ordo. aio romanos uincere te acida posse: id est dico quod romani te possunt uincere: quod naturaliter passiones secundae sunt actionum & actio in romanis. passio uero in Pyrrho significatur. Sed apertissimum maxime fuit responso: etiam in confusione ordinis propriam oraculi obliquitatem seruare: quae & apud omnes auctores huiusmodi figura latissime pateat. Omnibus modis aliis potest infinitum coniungi uerbum: ut studeo legere: stude legere: utinam studerem legere: cum studeam legere. Et infinitum infinito: ut uideo filium studere legere. Participiis quoque iunguntur: studens legere. Participialibus etiam uel supinis: ut causa spectandi currere equos ascendo. circumspectando currere equos delector: spectandum est currere equos spectatum currere equos eo. iocundum est spectatu currere equos. Et nominibus tamen pulchra sociatur figura: id est infinitum: ut bonus iudicare fortis bellare. prudens intelligere. iustus disceptare: ut Virgilius in bucolicis. Cur non mopsa boni quoniam conuenimus ambo. Tu calamos inflare leues ego dicere uersus.

De Constructione finitiuorum

Indicatiuus quia essentiam plerumque ipsius rei significat: hoc nomine nuncupatur. Ideo autem diximus plerumque: quia inuenitur sapissime etiam dubitatiuus: uel interrogatiuus. ut Terentius in phormione. Sic sum si placeo utere. & Virgilius in tertio Pro quo si sceleris tanta est iniuria nostri. Si dubitatiue posuit. In eodem Hectoris andromachae pyrrhin connubia seruas. In eodem. Verane te facies: uerus mihi nuncius affers. Nate dea: uiuis nec: aut si lux alma recessit. Hector ubi est? Itaque oportune aptatur aduerbiis: uel

dd iiii.

coniunctionibus affirmatiuis: uel casualibus: quæ substantiam uel
 efficientiam rei comprobant: uel abnegatiuis: quæ eam abnuunt: ut
Virgilius in tertio. **V**iuo equidem, uitamq; extrema per omnia duco
Sauius in catilinario. **V**erum eniuero is demum mihi uiuere: ac
 frui anima uidetur: & per abnegationem. Virgilius in tertio aeneidos
Non tibi tindarydis facies inuisa lacenæ: culpatusue paris: uerum in
 clementia diuum **H**as euertit opes. **E**t inueniuntur quoq; etiam cū
 aliis modis supradicta aduerbia uel coniunctiones frequentius tamē
 indicatiuo locantur. **I**ste autem modus est oportunus ad plenam re
 rum expositionem. Virgilius in secundo aeneidos. **F**umus troes fuit
 ilium: & ingens **G**loria dardanium ferus iuppiter argos **T**ranstulit:
 incensa danai dominantur in urbe. **V**nde hoc modo frequentissime
 utuntur historici. **C**uicunq; autem casui indicatiui iungantur: neces
 se est ceteros quoq; nominatiuos cōiungi: de quo postea dicetur.

De Constructione imperatiui.

Imperatiua primas personas singulares non habent: quia
 nemo sibi ipsi potest imperare: nisi figurate: quasi ad alium
 loquens in secunda persona seipsum proferat. ut **I**uuenalis
 in primo. **T**ecum prius ergo uoluta **H**æc animante tuba. &
Terentius in adelphis. **E**depol scyrilce te curasti molliter. lauteq; mu
 nus administ asti tuum. abi. **P**luralis uero numerus apud nos omēs
 habet personas. potest enim per connumerationem aliquis se se illis
 quibus imperat adiungere: ut dux suos milites iubens cōmittere bel
 lum aptissime dicit: pugnemus: conflagamus. **G**ræci tamen ea i hoc
 sensu παρακελευστικῆ nominant: i. hortatiua dicentes: q; quasi ad
 si miles: & socios huiuscemodi uerba solent dici. **I**mperatiua uero ad
 subiectos ab eminentioribus: quod minime est uerum. **C**um etiam
 ad deos frequentissime imperatiuo modo in supplicationibus & in
 uocationibus utimur. & ad reges quoq; & imperatores: ut **M**usa mi
 hi causas memora. & **P**andite nunc eliconæ deæ cantusq; mouete.
Ergo multo aptius ē eo uti ad pares cū & excellentiores tā in frequenti
 ē usu. **E**t sciendū q; ad secūdā psonā sermo dirigit imperantis: cuicūq;
 imperat personæ **N**ā qui dicit pugnemus fortiter cōmitones: cū uo
 catio utitur: ad secūdā loquitur psonā. **N**ā cōnumerando se eis cum
 sit usus uoce primæ personæ pluralis ostēdit paratissimū quoq; se ad

id quod illis imperat efficiendum. & qui dicit pugnet exercitus impe-
 rat: ut intermencia secunda persona efficiat per tertiam quod impe-
 rat: Est tamen quando significantia causa imperatiuis adiungantur
 subiunctiua: uigila ut legas: id est diligenter legendo uigila. Cicero in
 tertio inuectiuarum: Cura ut uir sis. **T**erentius in andria. Fac ut ad
 me uenias. **E**ya & age: aduerbia hortatiua aptissime imperatiuo con-
 iunguntur: ut **Virgilius** in quarto **aneidos**: **E**ya age rumpe moras:
 uarium & mutabile semper lœmina. **I**dem in sexto: **N**unc age darda-
 niam prolem quæ deinde sequatur **Gloria**: qui maneant italia de gē-
 te nepotes **Expediam** dictis: & te tua fata docebo. deest eim ueni uel
 audi: etiam si secum ipse loquens: & sese hortans aliquis hoc utatur
 figuratiue: quasi ad secundam loquitur personam. **I**nueniuntur ta-
 men auctores & indicatiuis & optatiuis: & subiunctiuis usi pro im-
 peratiuis: quomodo supra ostendimus. **E**t graeci quidem habent im-
 peratiua praeteriti temporis. **N**os autē in actiuis uel neutralibus uer-
 bis penitus ea habere nō possumus. **I**n passiuis uero & omnibus quæ
 habent participia praeteriti temporis per circūlocutionem possumus
 habere: ut doctus es uel esto **Διδάχῃς** τι doctus sit uel esto. **Διδάχῃς**
τῶ. ornatus es uel ē. **ὀκοσ ἀνοητῶ**. ornatus sit uel esto. **κοσ ἀνοητῶ**.
Similiter ueneratus sit uel esto: plicatus sit uel esto: clausus sit uel e-
 sto. & per omnes sic personas secuti sumus: sitis sint. **I**mperatiue di-
 cta inueniuntur: cum sint praeteriti temporis. **S**ed hanc uim habent
 ut imperemus: ut in futuro sint transacta: ut si dicam: clausa sit mox
 fenestra. impero ut statim claudatur: & mox sit clausa: uel si dicam:
 post horam primam sit iuratus: ostendo me impare: ut iuret ante ho-
 ram primam si nitam. **I**llud etiam monendū q̄ imperatiua uerba uo-
 catiuis adiuncta nominum perfectionem orationis habent: ut **Apol-
 lonii** doce: **Trypho** disce. **N**ominatiui egent plerūq; substantiuis uer-
 bis & nominibus similiter substantiua significantibus telatiuis: ut qui
 es **Apollonius** doce: qui es **Trypho** disce. **G**raeci autē participio utū-
 tur substantiuo: ut **ὁ πρεσβύτερος σάκρατεος ἀρχοῦ ἑαπειρος ὁ
 γέωργις λέγει**. quo nos quoq; secundum analogiam possemus uti:
 nisi usus deficeret participii frequens: quis **Cæsar** non incongrue pro-
 tulit ens a uerbo sum es est: quomodo a uerbo possum potes potens.
 & per eclipsim tamē supradictorū iuuenimus nominatiuos: ut **latus**
 cogito: **paratissimus** cogitas. **Cicero** iustus defendit. & similia.

De Constructione Optatiui.

Optatiua uerba indicant per se & rem: & uotum: aduerbiū
 uero tantū uotū significat. Ad ampliorem igitur demōstra
 tionem: additur uerbis optatiuis. quomodo & confirmati
 ua aduerbia indicatiuo: ut profecto facio: certe lego: scilicet intelligo
 & apud graecos quidem ἄττε: idest utinam aduerbium non solum op
 tatiuo: sed etiam indicatiuo modo adiungitur: & facit id loco optati
 ui accipi: ut Homer. ἀιδόφελος παρά νηυσὶν ἀλάκρυ ἀπὴ δων ἦσαι
Idem αὶ γάρζεν τε πάτερ καὶ αθηναίη καὶ ἀπολλων: Apud nos tamē
 ut indicatiuo non adiungitur. Et graeci quidē maxime atticietiā sine
 deprecatione solent hoc modo τοιοῦτοι λέκαμοι δὲ φάλακρον εἰ ἐν
 ἀχαιῶν: idest optatiuo uti pro indicatiuo: nos uero minime: quis si/
 miles sint eius uoces subiunctiui uocibus quibus frequentissime pro
 indicatiuis utuntur auctores nostri. Optatiua autem praeteritū ideo
 habent: quanq̄ ea debemus orare: quae non deuerint: quia saepe eue
 nit ab esse eos pro quibus oramus & optamus: ut id illis iam perfe
 ctum sit. quod cupimus: ut utinā filius meus: qui athenis est: doctus
 esset uel fuisset: idest utinam perfecta in ipso doctrina sit: uel utinam
 cognoscamus id illi euenisse. Est autem quādo optatiuo utimur pra
 teriti temporis dolentes q̄ non factum sit: ut utinam homines con
 tra se ferrum non mouissent: utinam mare nunq̄ nauigassent. & simi
 lia. O etiam aduerbium sicut & si coniunctio: & ut pro utinam inue
 nitur. Virgilius in septimo: Adtis o tantum: & propius tua numina
firmit. Idem in sexto: Si nūc se nobis ille aurcus arbore ramus Ostē
dat nemore in tanto. & Terentius in eunucho: Ut illum dii deaque
omnes superi inferi malis exemplis perdant. Et per se tamen uerbum
 optatiuum saepe ponitur sine praedictis particulis: ut Lucanus in pri
mo: Diu uisa secudent: Et sibi sit nulla fides: sed conditor artis Fin
xerit ista tages. Et nota q̄ subiunctiuo simile protulit praeteritum p
 fectum optatiui: quod multis placuit artiū scriptoribus

De Constructione subiunctiui.

Subiunctiuus & dubitatuus dicitur: uel quod subiungi
 tur coniunctioni: uel q̄ alteri uerbo omnimodo subiūgi
 tur: uel subiungit sibi alterum uerbum: ut Virgilius i bu
colicis: Cum faciam uitulam pro frugibus ipse uenito. Idem in ter
tio aeneidos: Inter utranq̄ uiam lati discrimine paruo Ni teneat cur
sus: certum est dare lintea retro. Et sciendum q̄ necesse etiam est alte
 ri modo cum sociari: uel eiusdem modi alteri uerbo: etiam si sit cum

infinito: ut cum doceam legere discipulum expono ei: uel cum do-
cerem legere exponerem. & similia. Omnibus igitur modis potest so-
ciari: ut si doceam discis: si doceam disce: utinā discas si doceam. cum
doceam discas. Similiter omnibus modis impersonalis quoque uerbi
potest coniungi: ut cum ueniam curritur: & cursum sit: & curatur:
& cursum erit. similia. Frequentissime tamen si coniunctio dubitati-
onem significans ei sociatur: id est pro ἢν ἔάν græca coniunctio po-
sita: ut **Terentius in adelphis**: **Si** tu sis homo hic faciet. **Cum** ἔνι uero
coniunctionem græcam significat: quæ apud illos συναντικὸς ὑπο-
θετικὸς nominatur: id est coniunctiua: quod rem rei cōtinuari demō-
strat indicatiuo coniungitur: ut si uiuit spirat: & si spirat uiuit: si am-
bulat mouetur: in hoc non possumus reciproce dicere: si mouet am-
bulat. non enim qui mouetur ambulat omnimodo: qui ambulat ue-
ro: & mouetur omnimodo. Inuenitur tamen ea coniunctio apud græ-
cos id est ἔνι non solum indicatiuo sed etiam optatiuo: & maxie apud
antiquos: etiam subiunctiuo sociatur. ut **Homerus** ἔνι περὶ γὰρ Τηχόλον
γέ καὶ αὐτῆ ἀρκάτα πᾶσι ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα
τάλεσθι subiunctiuum posuit. **Idem** ἔνι περὶ γὰρ κέοι λοιπὸν ἀχαιοὶ Τη-
τρῶες φεῖορκια πῖς ἀφ᾽ αὐτῶν Τεσάρων ἀνεήασι ἀμφώ. **Idem** ἔνι Δέσ ὕγες
πόλεμον πωλήσεσι. indicatiuo usus est pro subiunctiuo: & ἔνι ῥέάν
Demosthenes uero in oratione παρὰ πρὸς βείας. optatiuum protulit:
qui mos est atticis frequentissimus. **G.** Nostri quoque frequentissime
atticis imitantur & subiunctiuos siue optatiuos. Nam eadem sunt
uoces non solum cum supradictis coniunctionibus: sed etiā sine his
ponunt: quando confirmatiue uel dubitatiue proferunt: in quo græ-
ci ἔνι uel κέν solent adiicere. Nil mirum igitur si coniunctiōem apud
nos: quæ tam pro ἢν ἔάν græca coniunctione: quæ causalis est uel p-
fectiua: quam pro ἔνι: quæ coniunctiua est ponitur utriusque constru-
ctionem: quam habent apud græcos supradictæ coniunctiones ad
uerba seruare: id est ut indicatiuo & optatiuo & subiunctiuo possit ad-
iungi. **Indicatiuo**: ut **Virgilius in nono**. **Si** tibi quæ posco promit-
tunt: nam mihi facti fama sat est. **Terentius in phormione**: **Sic** sum
si placeo utere. **Optatiuo**. **Virgilius in sexto**: **Si** nunc se nobis ille
aureus arbore ramus **Ostendat**. **Subiunctiuo**. **Terentius in phormi-
one**: **Si** attingisses ferres infortunium. Sed indicatiuo saepe coniu-
ctum ostendit magis quā confirmari & credi rem sic esse: uel fieri pos-
se quā dubitari. **Virgilius** etiam in secundo æneidos: **Dis** si qua ἔστω

pietas. **C**onfirmatiue enim potius quā dubitatiue dicitur. **I**dem in nono quod supra dictum est. **S**i tibi quæ posco promittūt: nam mihi facti fama lat est: tumulo uideor reperire sub illo. **P**osse uiam. **C**redit enim facile promissuros. **T**erentius in andria. **I**d si impetro quid alias malim quā hodie has fieri nuptias. hic enim quoque sperat se impetraturum. **I**dem in eadem: **S**ed si quid tibi narrare occæpi continuo dari tibi uerba censes. **E**t est hoc loco etiam illud attendendum: quod præteritum indicatiui cum præsentis solent auctores con iungere: quando perfectio nem rei res sequitur alterius altera: & in illis quidem quæ prior petiti ciur significatione præterito perfecto uruntur: præsentis uero in conse quentis demonstratione: ut hic. **S**i quid tibi narrare occæpi: continuo dari tibi uerba censes. **I**dem in eunuchis: **E**t quæ uera audiui taceo: & contineo optime: si falsum aut uanum: aut fictum continuo palam est: plenus rimarum sum: hac atque illac perfluo. **I**dem in andria si con firmatiue posuit. **S**i te in germani fratris dilexi loco: siue hæc te solū semper fecit maximum. seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. **L**u canus in primo: **N**ec si te pectore uares **A**ccipio cin hæc uelim secreta mouentem **S**ollicitare deum. **I**ndicatiuo enim usus comprobat hoc fieri: & uelim subiunxit promittens: cum hoc sit posse minime egere **A**polline quod græci $\delta\upsilon\lambda\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\sigma\iota\upsilon\mu$ dicunt: id est nolim penitus. **I**dem in decimo: **S**i tua restituit ueteri in dextera lato **A**mplector re gina pedes. **T**erentius in phormione: **S**i placeo utere: absque dilatio ne hoc ostendit faciendum. **I**dem in eunuchis: **S**i diis placet spero me habere qui hunc exerceat meo modo. **R**em enim quam sperat firmā esse ostendit: **S**i enim dixisset si diis placeat: dubitare se ostendisset. **I**dem in andria: **S**i illum relinquo eius uitæ timeo. si opitulator huius minas: utrunque enim sibi certum esse ostendit. **I**dem in adelphis. **E**go in hac re nihil repperio: quam obrem laudet tantopere ego meum of fictum facio: quod peccatum a nobis ortum est corrigo: **N**isi me ex il lo credidisti numero hominem esse: qui putant sibi fieri iniuriam ul tro: si quam fecere ipsi ius expostulāt. **E**cce hic nisi credidisti dixit: p credis. **S**imiliter indicatiuis utuntur quando in ipsis esse uel fuisse re bus aliquid uolūt ostendere: ut **C**icero de prætura urbana. **Q**ui si con demnatur desinent homines dicere his iudiciis pecuniam plurimū posse. si absoluitur: desinemus nos de iudiciis transferendis du bitare. **V**irgilius etiam in sexto: **S**i potuit manes arcessere coniu gis orpheus. **S**i fratrem polux alterna morte redemit: **I**tque reditque

uam totiens: de rebus quæ sine dubio factas esse ostendere uult: in/
dicatiuus est usus cum supradicta si coniunctione. Quando uero du/
bia res ostenditur utrum fieri possit nec ne per inductionem: id est κα
τὰ ὑπόθεσιν subiunctiuus magis utuntur. Virgilius in octauo: Sed si
quisq; multa uides discrimine tali: Si quis in aduersum rapiat: casus/
ue: deusue: Te superesse uelim. Idem in bucolicis: Si quis tamen hoc
quoq; si quis Captus amore legat. Cicero tamen: Si quis uestrū iu/
dices: aut eorum qui ad sunt forte miratur. Additione forte cum indi/
catio est usus loco subiunctiuui cum dubitationeposito. Terentius in
andria. Si ueniat q; dii prohibeant dissidium. Cicero in primo inue
ctiuaz. Si te parētes timerent atq; odissēt: tui nec aliter possunt sup
positiua siue inductiua: quæ græci ὑποθετικὰ uocant proferri. nisi p
subiunctiuum. Idem in eodem: Nunc intelligo si iste quo intenditur
in maliana castra peruenerit neminē tam stultum fore: qui non uide
at coniurationem esse factam ὅτι δοκῶσα ἰδοίη affirmatiue dixit. Et
erunt qui illum si hæc fecerit: non improbum: sed miserum me nō di
ligentissimum consulem: sed crudelissimum tyrannum existimari ue
lint. ὁμόλοισιν ἢ ἄρα. hæc quoq; affirmatiue dixit. Similiter Virgili.
in octauo: Similis si cura fuisset. Idem in .xi. Esset par ætas: & idem:
si robur ab annis. Est tamen quando etiam in dubiis utuntur indica
tuo cum si coniunctione: ut Virgilius in .xi. Aut si qua id fortuna ue
tabit Absenti ferat inferias uetabit: pro ueter: dixit metri causa. Nam
in eodem sensu subiunctiuo est usus: Si quis in aduersum rapiat ca/
susue deusue. Est tamen quando per defectiōnem si quomodo etiam
ut subiunctiua proferuntur & subaudiuntur supradictæ coniunctio
nes: ut Iuuenalis in primo: Græculus esuriens in cælum iusseris ibit
p si iusseris. Stattius in secundo thebaidos: Miratosq; uelint transu/
mere cultus Et pallas doceat pharetras: & delicta cristas: p si uelit. Vir
gilius in sexto: Tu quoq; magnam partem: opere in tanto sineret do
lor icare haberes. Deest enim si. Horatius in primo carminum: Sapi
as uina liques: pro si sapias. Et sciendum q; quomodo apud græcos
τὸ εἰν subiunctiuo τὸ εἰ uero & indicatiuo & optatiuo & subiuncti
uo inuenitur coniunctū: sic & apud latinos si coniunctio quæ utrūq;
demonstrat quando consequentiā significat: sine dubio indicatiuo
adiungitur: ut si ambulat mouetur: & si uiuit spirat. Quando autem
causalis est: magis subiunctiuo. Est tamen quādo indicatiuo causalis
cōsociatur: ut si doceam discis: uel discis: discas & disces. Et si prodest

tibi fac: & facis & facias: & facies. **I**ste igitur modus: idest subiunctiuus
ut breuiter eius uim colligam: apud Latinos ē quando dubitationem
quādo coprobationem: quādo possibilitatē significat: in qua sunt eti
am illa quæ ὑποθετικῶς idest suppositiue inducuntur. **D**ubitationē:
ut **Virg.** in tertio aenei. **E**loquar an sileā: gemitus lachrymabilis imo.
Auditur tumulo. **I**dem i primo: **O** quā te memorē uirgo: nāq; haud
tibi uultus **M**ortalis μνησοί ἀνη ἄν. **T**ertius in eunu. **Q**uid igitur
faciam: non eā ne nunc quidem cum accersor ultro an potius ita me
comparē nō ppeti meretricū cōtumelias? **A**pprobat onē: ut **Virg.** in
quarto aenei. **S**i mihi nō animo fixū: imotūq; sederet: **N**e cui me un
clo uellē sociari iugali. **P**ostq̄ primus amor decepta morte fefellit: **S**i
nō pthesum thalami tædæq; fuisset: **H**uic uni forsā potui succum/
bere culpa. εἰ ἐγγυόνη ἄρα. **E**t notandū q; & forsā dubitationis ad/
uerbium: & potui possibilitatis uerbum cum infinito posuit: pro qui
bus sufficeret si subiunctiuum posuisset: huic uni succubuissem cul/
pæ: **D**ocuit igitur poeta quæ sit uis subiunctiui possibilitatem signifi
cantis. **I**dem in eodem: **S**ed mihi uel tellus optem prius ima dehiscat
Ante pudor q̄ te uiolem. optē ἐυχοίμην ἄρα affirmatiue dixit. **I**n eo/
dem: **S**ese interea quando optima dido **N**esciat: & tātos rumpi non
speret amores. **N**esciat: & nō speret affirmatiue dixit. **S**imiliter **C**ice
ro in primo uerrinarū: **S**i quis uestrum iudices: aut eorum qui adsint
forte miratur me: qui tot ānis in causis iudiciisq; publicis ita sim uer/
fatus: ut defenderim multos læserim neminē. **I**ta sim dixit non dubi
tans: sed approbās: δὲ τὸσ ἀνέξ ῥέφθην ἄρα. **S**ciendū tamen q; tā ut
coniūctione casuali q̄ si sequētib; cum uerbis subiunctiuis: uel ante/
cedētib; etiā antecedētia: uel sequētia quoq; frequētissime p subiu
ctiuum modum proferre solent romani: & maxime qui adiūcto: uel
quæ: uel quod rationem colligentes: uel dubitationem ostendentes:
ut rogabā ut ostenderes qui fueris: & placebas si diceres quod feceris.
Quod per ἄρα cōiūctionis additionem solent graeci significare. **V**ir/
gilius in sexto: **Q**uem socium exanimum uates quod corpus humā/
dum **D**iceret. λέγοι ἄρα. **C**icero in uectiuarum secundo: **Q**uæsiui a
catilina nocturno conuentu apud maritum **L**euca fuisset: nec ne?
εἰν ἄρα: hic interrogatiue protulit. **V**irgilius in quarto aeneidos: **E**lo/
quar an sileam, ληθοί ἀησοί ἄρα dubitatiue posuit. **H**oratius in
primo carminum: **C**ur apricum campum patiens pulueris atq; solis.
Oderit ἀδησοί ἄρα quis idē sit idicatiui futurū. **C**ice. i. uecti. secūdo.

Non cum ille audacissimus conscientia conuictus. primo reticisset
patefecit cætera: quid ea nocte egisset ἐξ ἑδράκει ἄρα: Quid proxima
constituisset εὐθετήκει ἄρα quemadmodum esset ratio totius belli de
scripta. ὡς περ ἄρα ἐγὲ γράπτω. Omnia affirmatiue dixit. Id in præ/
tura siciliensi. Quare cuiusmodi putamus illa esse quæ negat: cū hæc
tam improba sint quæ fateatur. Græce enim quoque hoc interpretâtes
dicimus ἄπερ ἄρα ὁμολογεῖ. Rationem colligentes: confirmantesque
quod dicitur. Idem in eodem: Hoc postulatium de statu is ridiculum
esse uideatur: qui rem sententiâque non respiciat οὐκ ἀρακάτιδοι. Ter/
tius in phormione. Ita fugis ne præter causam quod aiunt. ὅν τοσ
ἄρα φεύγοις ἢ φύγοις. Idem in andria: Quæ sit rogo. In eadem: Quâ
timeo quorū euadas. Τίς ἄρα εἶν ὡς Διδοικαὸ ποι ἄρα ἐπιβάνοις:
Nam si illum obiurges uitæ: qui auxilium tulit quid facies illi qui de
derit damnum: aut malum: ἄν quoque græca coniunctio quoties apud
græcos ponitur possibilitatem significans: quæ apud illos indicatiui
quidem modi: uel præterito imperfecto: uel ἄορισω: quem nos nō ha
bemus: nisi quod pro eo: & pro παρακειμένου præterito perfecto uti
mur: & cum plusquamperfecto adiungitur. Optatiuis autem omnibus
quippe coniunctis cum tribus supradictis temporibus. Præsens eim
optatiuū: & præteritū imperfectū idē est. & præteritū perfectū: & plusquam/
perfectum: & futurū: & ἄορισον: quod uocant tempus coniungitur ἄν.
Nostri ergo quoque in omnia illos sequentes quādo possibilitatē demō
strare uolūt: optatiuis siue subiunctiuis uerbis utūtur: ut Ter. in phor.
Neque defeciscar usque adeo experiar: donec tibi id quod sum pollicitus
esserero ἐκτελέσοι μὲν ἄπερ γασοί μιν ἄν. Sic ergo quod illi solēt &
per indicatiuū: & per optatiuū facere addentes ἄν coniunctionē græ
cam. Nos subiunctiuis per se politis solemus demonstrare: ut docuif
sem si discere uoluisses. Διδαξάμην ἄν ἢ διδαξάμην εἰ βουλήμην:
id est poterā docere. Et præteritis quidē utētes ostēdimus rē quæ po
tuisset facta esse: nō esse factam. Præsentī uero uel futuro subiunctiuo
utētes in huiuscemodi cōstructione ostēdimus posse fieri aliquid: ni
si quid impediatur: ut doceam si uelis. id est possum docere si uoluntas
tua non impediatur. Similiter in futuro docuero si uolueris: id est pote
ro docere si uolueris. Horatius in primo car. Quis martē tunica te
ctum adamā in a digne scripserit: pro scribere potuerit. Illud quoque
sciendum quod quotiens pœnitere nos rei non factæ demonstrare uolu
mus: subiunctiuo etiam utimur: ut Virgilius in quarto æncidos: Fa

ecce in castra tulissem: **I**mplesemque foros flammis: natumque patremque
Cum genere extinxem memet super ipsa dedissem. id est cur faces in
castra non tuli: quod debui facere: **C**ur non impleui foros flammis.
Cur non natum patremque extinxi: & super memet ipsa dedi. Potest ta-
men & hoc possibilitatis esse. **O**stendit. n. se potuisse: nisi de mens fuisset
hoc facere. **I**deoque se penitere: quod autem atticum more sequentes his utuntur
necessarium esse arstimo. **I**llorum etiam auctoritate hoc comprobare. **P**lato
in alcibiade. **G.** in eodem. **G.** ecce enim & ἀπα affirmatiue posuit. **I**dem
in lisiside. **G.** ecce hic & interrogatiue & comprobatiue posuit enim. **I**n eo
dem. **G.** & ἀπα quoque tam interrogatiue quam confirmatiue in hoc loco po-
suit. **I**nuenis tamen & per ecliplum ἀπα & ἀν apud illos proferri. **O**pta-
tiua uerba in simili sentu quomodo apud latinos proferuntur. **V**t idem
in carmide. **G.** ecce more Romano sine ἀπα uel ἀν hoc totum protulit.
Electiue quoque sapissime hoc modo utimur. ut imperare potius quam mo-
neam: discam quam doceam: quae & confirmatiue dicuntur. tamen & praeterito
plusquamperfecto praeteritum imperfectum coniungere: & praesenti
praesens: uel futuro solent uel praesentis: ut fecissem nisi impedires: &
contra facerem: nisi impedisses: & facias nisi impedias: & nisi inpedi-
eris: & fecero nisi impedieris: & impedias. **V**irgilius in secundo aenci-
dos: **N**on prius aspicias ubi tessum atae parentem **L**iqueris anchise
superet coniunx ne **C**reusa: **A**lcaniusque puer: quos oes undique gratia
Circuerant acies: & nimia cura resistat. **I**am flammam tulerint inimi-
cus & hauserit ensis: pro poterant tulisse: & poterant hausisse. **H**orati-
us de arte poetica: **D**ixeris egregie notum si callida uerbum **R**eddi-
derit iunctura nouum: id est poteris dicere egregie. **F**requentissime ta-
men auctores utuntur subiunctiuis confirmantes: & praeterito tem-
pore res perfectas. **E**t sciendum quod hanc uim habent ut ad cognitionem
intelligantur futuram. **Q**uique per cum subiunctiua etiam praeteriti tem-
poris quae modo optatiua uim habent futuri. **O**ptamus enim ea quae
sunt futura. **C**icero in initio uerrinarum: quod supra quoque posuimus.
Si quis iudices uestrum: aut eorum qui adsint forte miratur: me qui
tot annos in causis iudiciumque publicis ita sum uersatus: ut defenderim
multos laeserim neminem. **S**ic quoque intelligi potest ita sim: pro ita in-
ueniar uel cognoscar. **N**ec mirum subiunctiuum poni pro futuro: cum
etiam indicatiuo utuntur saepe futuro de rebus iam dudum praeteritis in
supradicta significatione: ut **L**ucanus in primo: **N**on tu pyrthe serox
nec tantis cladibus auctor **P**oenus erit. **E**rit dixit: pro cognoscat uel

dicetur. **Ut** causalis coniunctio omnibus temporibus. & quacumque pro ea ponuntur causalis. id est cum significanti subiunctiuo adiungunt licet autem & indicatiua & subiunctiua eis coniunctionibus antepone: uel subiungere: ut doces ut proficias: docebas ut proficeres. & doceres ut proficeres. docuisti ut proficeres. & docuisses ut profeceris. docueras ut profecisses: docuisses ut profecisses: docebis ut profeceris. & docueris ut profeceris: **Sed** indicatiuis utimur: rem que sit indicantes **Subiunctiuis** uero quod debuit fieri ostendentes magis suasotie. **Imparatiua** quoque & **opratiua** bene possunt his adiungi: ut lege ut discas utinam discas ut doceas. **Pro imparatinis** quoque subiunctiua frequenter ponunt auctores. ut **Terentius in andria**: Quaso edepol carne quoniam non potest id fieri quod uis: id uelis quod possit. **Idem in phormione**. **Desinas** sic est ingenium mulierum: pro desine: que autem in plerisque intellecta supradicta coniunctiones graecae: id est αν & αρα faciunt poni subiunctiuos: etiam aliis coniunctionibus positus uel non usibus auctorum. **Iterum** aliis quoque comprobabimus. **Virgilius in secundo georgicorum**. **Tamen** haec quoque si quis **Inserat**: aut serobibus mandet mutata subactis. **Exuerint** siluestrem animum εκδύσειεν αν **Idem in eodem**. **Non** alios prima crescentis origine mundi. Illuxisse dies: aliumue habuisse tenorem **Crediderim**: πιστεύσει αι αν. **Idem in aeneidos**. **At** prius aeneas per noctem plurima uolens: **Ut** primum lux alma data est exire locosque Explorare nouos: quas uento accesserit oras. προσελήλυθεν αρα qui teneant τις αρακρα τοιεν homines nefere ne **Quaerere** constituit. **Horatius in secundo carminum**. **Illum** & patris crediderim sui fregisse ceruicem. **Confirmatiue** επιπιστευκασιεν αν dixit. **Virgilius in octauo**. **Similis** si cura fuisset: **Tum** quoque fas nobis teucros armare fuisset. οπιρσειεν αν ειεν αν. **Cicero de praetura urbana**. **Voconia** lex uidelicet te delectabat imitatus esses illum ipsum **Voconium** qui hereditatem lege sua ademit nulli imitatus esses: pimitari potuisses. εαι αιηοησ αν. **In eodem**. **M. Iunior** tutor & paruus nuncius dixisset si uiueret: αιπειεν αν ειειεν. **Et** frequentissime apud omnes auctores hunc sensum hac ordinatione proferri inuenis: quomodo etiam graeci αρα coiunctionem affirmatiuam: siue dubitatiua ut supra dictum est ponunt. **Terentius in phormione**. **Quid** sit denique: quid fiat: Τι αρα γειεν οιτο: subiunctiuo est usus: ut intelligatur etiam αρα. **Idem in andrianis**: **Quin** tu uno uerbo dic quid est quod me uelis: τι αιβουλοιο αρα. **Idem in eadem**. **Consilium** meum cognosces:

& quid facere in hac re te ueli. οὐδ' βουλήν ἔχῃ ὑπόθεσ' ἄρα καὶ ἰτ'
ἄρα βουλοὶ ἀνησὶ ποιῆσαι. Ecce hic affirmatiuum est: in superiori/
bus uero interrogatiuum. **Cicero** de prætura urbana. **Quid** ageret
cogitare cepit si opus pupillo redimeretur: quid ageret dubitanter
dixit: τί ἄρα πρᾶτ' τοι. Et notandum q; latini quando de rebus tran/
facto tempore promissis uel cogitatis loquuntur pro futuro uel præ/
senti græco præterito imperfecto subiunctiuu utuntur quomodo in
supradictis quid ageret cogitare cepit τί ἄρα ἔξοι. **Similiter. Vir/
gilius** in primo **æneidos**. Certe hinc romanos olim uolentibus an/
nis. **Hic** fore ductores reuocato a sanguine teucii: **Qui** mare: qui ter/
ras omni ditione tenerent **Pollicitus** κρατήσοιεν ἄν. **Cicero** De prætura
urbana. **Qui** etiam ad extremum ascripserit: rediuiua sibi habeto
quali quicq; rediuiuum ex opere illo tolleretur: ac non opus totum ex
rediuiuis constitueretur: κατὰ σάωσις τοῦ ἄν' καὶ ἐξ ἄλλοις ἄν. **In eodē**
Atq; nullis columnis dico esse: quæ a tuo redemptore commotæ nō
sint: dico esse ex qua tamen tectorium uetus deiectum sit: & nouum
inductum: **Affirmatiue** his quoq; usus est subiunctiuus q; si tanta pe/
cunia columnas dealbari putassem: certe nunq; adilitatem petissem
hic quoq; affirmatiue dixit οὐκ ἔν' ἦτησα. **Et nota q; si** præposita cō/
iunctione: subiunctiuum: subiunctiuo coniunxit. **Similiter** in eodem
Nemo dubitat: quin multo magis sit μᾶλλον ἄρα ἔιν: nouam facere
Similiter in eodem. **Cum** staret **Habonius** in me causam conferat: q;
eum codicem obsignassem ἐσ φέρυγισα ἄν affirmatiue. **Idem** in eo/
dem. **Hac** conditione si quis de populo redemptor accessisset nō esset
usus: confirmatiue dixit non esset usus οὐκ ἔν' ἐχρήσσο. **Nam** si quis
accessisset dubitatiue protulit. **In eodem**: **Quid** iste i hostium præda
molitus sit: qui manubias sibi tantas ex. **L. Metelli** manubiis fecerit:
qui maiore pecunia quattuor columnas dealbandas: q; ille omēs: ædi/
ficandas locarat. **Ecce** hic quoq; omnia affirmatiue dicuntur. **Idem**
in eodem. **Quis** a signo ueterum in circum maximum uenit: qui in
uno quoq; gradu de auaritia tua commoueretur: quam tu uiam: the/
saurum atq; pompæ eiusmodi ex egeste: ut ipsa illa re non audeas οὐ
κἔν' το λήσοις: id est prorsus non audes. **In eodem**. **Qui** eadem **Ca/
storis** testem futurum tuorum esse uolueris. **Βεβουλήκοις** ἄρα: quam
populi romani quotidie iudices: etiam tunc cū de te sententias ferrēt
uiderent ὀρωῶν ἄρα: pro omni modo aspicerent. **In eodem**. **Qui** ad/
ductus est in iudicium uerbo: quod cum esset tribunus intercessisset

contra legem corneliam reuera q̄ in tribunatu dixisset contra alicu/
ius hominis nobilis uoluntatem dixisset *ἐπιήκοι ἄρα*. **In eodem.** Hic
etiam quaritur q̄ a nobis nouem solis diebus prima actio sui iudicii
transacta sit: cum apud istum tribus horis **Quintus Opimius** sena/
tor populi **Romani** bona fortunas ornamenta omnia miserit **Hic**
quoq; affirmatiue ponuntur substantiua uerba. **In eodem.** Cum prop/
ter indignitatem iudicii sapissime est actum in senatu: ut genus hoc
totum multorum atque eiusmodi iudiciorum tolleretur: ut quia pro
ita accipitur subiunctiuum attraxit. **In eodem.** Iamq; ex calamitate
senatoris populi **Romani** cum prator iudicio eius praesuisset: spolia
domum suam referre: & manubias detrahare conatus sit: is ullam ca/
lamitatem a sese poterit deprecari: **Ecce** hic quoq; de re indubitabili
posuit subiunctiuum conatus sit: *ἐβιάσθη ἄρα*. **In eodem.** Multos an/
te uiros primarios audisse: cum diceres ignosci oportere: q̄ falsum co/
dicem protuleris. **Namq;** inuidia **gaius iunius** conflagrauit ea nisi p/
uidisses tibi ipsi tum per eundem fuisset. **In eodem.** Dicit inq; & reli/
gione adduci: & domesticarum legum metu. quid illo **Myoparone**
factum sit. hic quoq; confirmatiuum habet uim subiunctiuum uer/
bum. **In eodem.** In quibus nō dubito: quin offensionem negligentiae
uitare atq; effugere non possim *δὲ κἄν δὲ νόμοις*. Quapropter ita me
de praturae criminibus audite: ut ex utroq; genere & iuris dicendi: &
sartorum tectorum exigendorum ea postuletis: quae maxime digna
sint eo reo cui paruum: aut mediocre obici nihil oporteat *δὲ κἄρα χρεῖ*
Nam ut prator factus est quia auspicato **Achelidone** surrexisset: for/
te nactus urbanae prouinciae docet hominem quid posset fieri: tuto/
res pecuniam praecptori si dedissent: quemadmodum rationem in/
ducerent: quemadmodum sine periculo suo dare possent. *δὲ νόμοις τὸ*
ἐν δὲ δὲ νόμοις non uidebant. **In eodem.** Iste arbitrium eius cui condona/
bat haereditatem ereptam liberis: q̄ aequum edictum conscripserit *συ*
νέγραψεν ἄρα. Quae so cognoscite: qui testamentum fecit: pro fecerit:
praeterito indicatiuo usus est: quasi dubitabili: futuro uero subiuncti/
uo: in quo est aliqua dubitatio: utrum faciat nec ne: de iure uero ciui/
li: si quis noui quid instituerit *διευθέτησεν ἄρα*: **Non** omnia quae an/
te acta sunt: rata esse patiat: id est non debet pati rata esse. **Ergo**
haec quoque confirmatiue posita sunt subiunctiua. **In eodem.** **Ac**
si hoc iuris non unius hominis causa dixisses: cautius composuisses
δὲ νόμοις κἄν. **Quod** est confirmatiuum. **In eodem.** q̄ si plus legerit

quod ad heredem heredes uel perueniat. **In eodem** In hoc magnum iudici
uim hominum de istius singulari improbitate quod grauis Verres
sua ipse instituit Διευτέοντες ἄρα: id neminem metuisse ne quis
reperiretur: qui istius institutum sequi uellet ἐβλήσας ἄρα prohibe si
potes: si habes qui te audiat. si potest tibi dicto audiens esse cupias:
tu uoluntatem mortuis bona uiuis ius omnibus hoc populus roma/
nus non manu iudicasset οὐκ ἔστι δίκη δὲ: nisi te huic tempori atque
iudicio reseruasset. **In eodem** Et simul dum est: unde ius civile dica/
tur. **Adolescentes in disciplinam ei tradite.** **In eodem** si quis testame/
to se esse heredem arbitraretur: quod tantum non extaret lege ageret in
hereditatem: Aut propter delicta uindictarum cum satis accepisset
sponsionem faceret. ita de hereditate certaret. **In eodem**. Videte ut
ille correxerit Δι' ἄποσθεν ἄρα. **In eodem**: Quid ad praetorem ut possessor
sit: nonne id quaeri oportet: utrum possessorem esse oporteat. **In eodem**
Quid ergo iterum praeterant necne. **In eodem**. Valde hoc est miserrimum: neminem
fuisse qui istius se simile dici uellet. **In eodem**. Vtrum digniores homines
esse existimasti eos qui habitant in puincia. quam eos qui aequo iure ute/
rentur. Vbique ἄρα uel in graeca conuersione intelligenda sunt interpreta/
tione. **In eodem**: Et cum edictum totum eorum arbitrium quod diu fuit desy/
gnatus componeret: qui ab isto ius ad utilitatem suam nundinarent
Tum uero in magistratu contra illud edictum suum sine ulla religio/
ne decernebat. **In eodem**. Nam quae redite in memoriam quirites
quae libido istius iniuriae dicendo fuerit γὰρ γόων ἄρα. **In eodem** Sa/
cerdotem execrabantur qui Verrem tam nequam reliquisset ἀπέλιπεν ἄρα
Quae ego non commemorarem: nisi uellem uos illud recordari: non
commemorarem. οὐκ ἔστι ὅτι ἀμνησκόν. **In eodem**. Oblitosue igitur pu/
tatis hos esse: quemadmodum sit iste solitus uirgis plebem romanam
concedere. **In eodem**. Superbia uero quam fuerit quis ignorat: quem
admodum iste tenuissimum: quandoque contempserit despexerit libe/
rum esse nunquam duxerit: Omnia confirmatiue dicuntur. **In eodem**
Imperant ut ne iurent ad imas tu ei qui iurauit quo exemplo. **In eo/
dem**. Nisi mortuus sacerdote praetore nescio an antequam Verres praet/
uram petere coepit. **In eodem**. Docebat edictum eius non oportere
in eos hereditates ualere: quae ante eum praetorem uenisset ἄλλοι ἄ
Rem demonstrat qua pridem sibi hereditas uenisse docet. An uero
dubitamus quo denique ore quos nunquam liberos putauit libertinos ho/
mines solitus sit appellare. **In eodem**. Optatum negotium sibi in suum

delatum esse dicebat monumentum illa amplitudine: illo opere. quibus
 certum tectum integrumque esset: tamen aliquid se inuenturum: in quo
 moliri: pater darique possit Δύναται ἔρα. **In eodem.** Habonius qui le-
 gem noscet qua in lege numerus tantarum columnarum traderetur
 πρὸς Δίδω τοῦ ἔρα. Perpendiculari mentio sit nulla. Et qui non puta-
 ret sibi expedire ita accipere: ne eodem modo sibi tradendum esset. **In**
eodem Qui erat quod rescinderet cum suo quandoque loco reponeret
In eodem. Quærimus quid in extremis panphile partibus fecerit:
 qualis in bello prædonum prædo fuerit: qui in foro populi romani pi-
 rata nepharius reperiatur. **In eodem.** Quod nemo quenquam tam
 audacem: tam amentem: tam impudentem forte arbitrabatur: qui tam
 nephariis criminibus: tam multis testibus conuictus ora iudicium as-
 picere: aut os suum populo Romano ostendere auderet. Est idem uer-
 res: qui fuit semper ut audendus proiectus sit paratus ad audiendum
 Nam si id fecisset quod statuerat: ut non adesset minus aliquando:
 quam mihi opus esset: cognosceretur quod ego elaborassem: uestra ue-
 ro laus tenuisset si condempnatus sit is qui adesse noluerit. Et si for-
 tes fueritis in eo quem nemo sit ausus defendere ubi alterutra supradic-
 tarum conjunctionum græcarum cum subiunctiuis est intelligenda
In eodem de impudentia singulari sunt qui mirentur: **In eodem.** Iste
 unus inuentus est qui & a complexu parentum abreptos filios ad ne-
 cem duceret: & parentes precium pro sepultura liberum posceret. **In**
eodem si populus romanus pro istius unius supplicio contemptus
 fuerit: ac non sic statuerit non istum maius in se scelus concepisse quam
 eos qui istum sententia sua liberarint ἔλεος ἔρα δὲ ἀν. Ideo ex uuo
 libro Ciceronis tot usus ponere studui: ut docerem quam frequentis-
 sime hac constructione usi sunt auctores eloquentiæ latinæ. **In hoc**
 quoque maxime atticos imitati: quorum similiter usus necessarium
 existimaui collectos subiicere. **Plato in alcibiade** priore. πᾶράπαν τὸς
 σοιφιλοῦς καὶ γνῶριμῶς πλείους εἶναι καὶ βελτίους. οἱ τινες
 ἂν τις χεῖρα ἀλλήτου ὑπογενῶσσι: **Quod nos** sicut supra osten-
 dimus per subiunctiuos proferentes non egemus ἀν græca coniuncti-
 one: ut ex parte tibi amicos & agnatos plurimos esse & optimos qui
 si quid opus sit ministrēt tibi. **In eodem. G.** Vide autem: non enim sit mirum
 si quomodo uix ceperi: sic uix desiero. Et attēde quod illi quoque est ubi si-
 ne coniunctione ἀν uel ἔρα: uerbis utuntur optatiuis: quō hic. **G.** quod
 nos ubique in huiusmodi sensibus facimus .i. qui ad supradictas coniun-
 ctiones

ctiões græcas attinēt: subiunctiuus p se uerbis utētes: cum illi nō solū
 optatiuis sed etiā indicatiuis: ut supra ostendimus eas adiungant: ut
 idē Plato in eodē πρὸ λαί ἄν εἰν ἐνὶ ὠνοσ τῆ ἀγάπῃ. **N**ecessē ē ut sub/
 iunctiuo utamur dicendo dudum expeditus essem amore. In eodem
 Νῦν εἶπῃ Νῦν γὰρ αὐτοῦ ἀκου οἷσ ἄρα. **N**ūc inquit: nunc enim me audi/
 as affirmatiue dixit. In eodē. αἱ τισ σοιᾶν λεγὸι θεός. **P**er inductionē
 optatiuo est usus. **S**i quis tibi dicat deus. In eodem. G. **N**ora tamen
 non solum εἰ: sed & ἰνὰ græcas coniunctiones & ὁπωσ. etiam optati
 uo coniungi atticis: cmm apud nos causa: ut causalis conjunctio q̄.
 ne. quando ἰνὰ μὴ significat. subiunctiuo sociantur. **Q**ui tamen simi/
 lis est: ut saepe diximus: optatiuo: ut ne frustra disputarem. Idem in
georgicorum. G. **S**i uelitis loqui. Homerus εἰ πὲρ γὰρ κέεε λοιὰ ἐν ἀχ
 αἰόιτε Τρῶες τε. ὄφρ' εὐ γιγνώσκοις ἢ ἀέν θεόν ἢ Δέ καὶ ἄνδρα ὄφρα ἄν
 τι τοῦ ὁπωσ. q̄. autē interrogatiue quoq; ἄρα ponentes cum optati/
 uis proferunt. Plato in alcibiade. **G.** q̄. autem latini quoq; omnibus
 temporibus subiunctiuu modi: etiam optatiuo utuntur: ostendit tam
 usul q̄ antiquiores Donato scriptores artis. Virgilius in sexto. **H**ac
 troiana tenus fuerit fortuna secuta. **E**cce hic fuerit: optatiue posuit
 impretatione Aeneæ hoc uerbum: quod tam præteriti perfecti quā
 futuri potest esse. **Q**uod etiam Donatus & quidam alii subiunctiuu
 tātummodo putāt esse. **C**um alia omnes uoces optatiui communes
 sunt etiam subiunctiuo. **E**rgo non imerito in supradicta attica con/
 structione: qua illi optatiuis utuntur: hoc quoq; tempore indifferen/
 ter nostri sunt usi. **I**nueniuntur tamen nostri poetæ saepe metri causa
 tam indicatiuis quam subiunctiuis usi: ut Horatius in secundo car/
 minum. **M**e truncus illapsus cerebro sustulerat nisi faunus ictum de
 xtra leuasset: sustulerat pro sustulisset posuit propter metrum.

**De Constructione quam habet uerbum ex natura
 significationis siue generis.**

Quoniam igitur de constructione modorum uerbi dictū
 est: qui omnes eundem casum sequuntur: quem ge/
 nus siue significatio uerbi exigit: quam Διάθεσιν græci
 uocant: de hac quoque est diligentissime quaerendum.

Sciendum itaq; q; omnia actiua apud Latinos quæ faciunt a se passi-
 quæ & transitiva sunt in homines: sine dubio accusatiuo adiunguntur
 ut oro te curo te: quæ etiam passiuum habent: curror a te. **S**imiliter
 acculo te: accutor a te: audio te audior a te: patro te patror a te: impe-
 tro te: impetror a te: temno te: temnor a te: negligo te negligor a te:
 despicio te despicior a te. sentio te sentior a te. impedio te impedi-
 or a te. **S**imiliter etiam neutra uel deponentia actum significantia cum
 transitione in quodcumq; actiuum sequuntur. ut facio domum: eo
 iter nauigo pontum. ardeo uxorem. quando pro amo accipitur. **V**ir-
 gilius in bucolicis. Formosum pastor corydon ardebat a lexim. dedil
 co illam rem. **L**ucanus in primo. Dedit iam pace ducem. **C**icero ra-
 men simplicis eius passiuum protulit de prætura urbana ius civile
 discatur. **T**erentius in adelphis. Nisi dum hæ silesunt turbæ interea
 in angulum aliquo abeam: atq; edormiscam: hoc uilli pro uillu: quod
 est diminutiuum uini. **V**irgilius in secundo æneidos. Pars stupet
 innuptæ do num exitiale mineruæ: **H**oratius in primo carminum.
Nec muliebriter expauit ensem. **S**imiliter dicimus doleo pedem: ser-
 ueo pectus: ambulo spacium. **S**ic etiam deponentia transitiva actum
 significantia. sequor hominem: loquor fabulam: expergiscor socium.
 experior rem. arbitror iusticiam. reor ueritatem. suspicor inimicum.
Sunt tamen tam ex his quædam q̄ exactiuis: quæ cum accusatiuo
 & datiuo adiunguntur. quæ sunt acquisitiua: de quibus mox dicetur
 ut do tibi aurum. do illi seruum: **D**icitur tamen & in eodem sensu. do
 no illum seruo: more attico: **V**irgilius in quinto. Bergestum æneas
 promisso munere donat. **S**imiliter præbeo. præsto. exhibeo. mado pol-
 liceor. muneror. indico. **E**xprobo tibi illam rem. **S**imiliter dicimus
 præpono tibi illum. & præfero. & præficio. **P**auca sunt quæ actiua uo-
 ce transitiue soli datiuo adiunguntur ut noceo tibi. inuideo. maledi-
 co. benedico. præniteo. **H**oratius in primo carminum. Cur tibi iuni-
 or læsa præniteat fide. dissideo tibi. **H**oratius in secundo carminum.
Reditum cyrisoleo pharatem dissidens plebi numero beatorum ex-
 imit uirtus. **Q**uanuis si quis attente hoc quoq; inspiciat. **I**nter acqui-
 sitiua uel æquiparantia sunt ponenda. **N**occeo tibi. idest nocens tibi
 fio. **I**nuideo tibi: quasi non uidentis tibi fio: hoc est non ferens te bene
 agentem uidere. maledico tibi: contra te dico male. **I**nueniuntur tamē
 pauca. quorum quæ actus transeat in aliam personam: non habent
 tamen passiuam: ut facio ex eo cum infinitis uerbis composita: ut ca-

lesacio. tepesacio obstupesacio pro passiuo quoq; eorum fio : & ex eo
similiter composita accipiuntur: ut calefio tepesio: stupefio & similia
Cum prepositionibus enim compositum facio: plerunq; habet pas/
siuum: ut perficio: perficior: afficio afficior: inficio inficior . & similia.
Illa quoq; uerba actiuorum uocem habentia: quorum actus ad res
carentes loquela pertinent: primas quidem & secundas uoces non
possunt naturaliter passiuas habere: quippe cum nec de se loqui ip/
sae res quid patiantur possint: quod est primae personae. nec ad eas
cum careant auditu: qui proprie pertinent ad secundam personam
loqui possumus . **T**ertiam uero habent personam de qua iter primam
& secundam loquela recte fieri potest. ut laboratur uestis. **V**nde **Vir/
gilius in primo aeneidos. Arte la. oratae uestes. Potatur fluius Iuue/
nalis in secundo. Epotaq; flumina medo Prandente. Similiter dici/
mus cenatur piscis prandetur olus. decurritur spacium . Terentius
in adelphis. Decurso iam spacio**

**De Constructione uerborum passiuorum
non actionem significantium.**

Passiuia ablatiuo & datiuo transitue adiunguntur: ut do/
ceor a te: & tibi. uideor a te & illi. Similiter passiuam uim
habentia: & neutralia uel deponentia: ut uapulo a te & ti/
bi. exulo nascor patior. Licet tamen etiam accusatiuum ad
dere his quibus per diuersas fieri solet passio: ut doceor a te litteras:
pascor carnem. uituperor insipientem. **Virgilius in quarto aeneidos**
Testor cara deos: & te germana: tuumq; Dulce caput magicas inui/
tam accingier artes. Et docemur enim: & pascimur: & uituperamur:
ac cingimur diuersis rebus. Nasci enim & exulare ad unam rem per/
tinet ipsius natus & exilii.

De Constructione communium.

Communia quando actum significant actiuorum constru/
ctionem quando passionem. passiuorum sequuntur: ut cri/
minor te: & criminor a te: ueneror te & ueneror a te.

De Constructione absolutorum.

Absoluta siue actiua: siue passiuae sint uocis cum nominati/
uo perfectam habent constructionem: ut plato uiuit. Aristote/
les deambulat. Socrates philisophat: ego esurio. tu dormis
ille uolat. Et reciproca uero siue sui passiuae: quae $\text{i}\Delta\text{i}\text{o}\pi\alpha\sigma\alpha\text{i}$ uocant graeci
licet absolute pferre: ut rubeo. horreo. tepes. ferueo & coniunge re

his ablatiuos: ut rubeo pudore: horreo frigore: tepeo austro: ferueo
aestate. Nec tamen solūmodo his: sed omnibus uerbis licet ablatiuū
adiungere: cum causam per eum indicamus ipsius actus uel passio-
nis: quod licet in omni specie facere uerborum: ut **Plato** uisit anima:
idest per animam. **Aristoteles** deambulat pedibus: idest per pedes. **Soc-
rates** philosophatur scientia: idest per scientiam. similiter horreo fri-
gore: idest per frigus. Nec mirum absoluta posse obliquis iungere ca-
sibus: cum & transitua licet & absolute proferre. cū maxime aliquā
sui passionem ipso actu significant: ut hic amat: ille luget: iste ridet.
Itaq; Virgilius huiuscemodi res ostendit animorum esse passiones:
ut in sexto: **Hinc** metuunt: cupiuntq; dolent: gaudentq;. **In eodem**
Lugentes campi: Idem in quin: o: **Risit** p̄ optimus olli. **Terentius** i
adelpis: **Amat**: dabitur a me argentum dum erit commodū. Et rur-
sus eadem uerba cum casibus transitue dicuntur: amo clementiam:
lugeo miseriam: rideo stultitiam. Quæ uero non egent obliquis casu-
bus: ea nec passua habēt: ut spiro: uiuo: nauigo: proficiscor: quis hæc
quoq; ut supra diximus coniunguntur obliquis casibus: ut securam
uiuūt uitam: & expirat animam: nauigo mare: & nauigatur marē. &
similia. At quæ egent casibus: & transitue dicuntur: ut actus in ho-
minem fiant. habent & passua: ut ferio **Tryphonem**: quem actum
ille interpretando in quem fit facit uerbum passuum: ferio a te: uul-
nero hostem: uulneror ab hoste. Excipiuntur pauca: quæ quāuis sint
actiua: & transitua dicuntur in homines. tamen non habent passua
usu deficiente: ut noceo tibi: facio te doctum. Sed hoc uerbū loco pas-
sui habet alterū uerbum similiter actiua uocis: sed significatiōis pas-
sua: fio. Noceo quoq; & maledico. benedico. inuideo. cuius tamen
passuum **Horatius** in arte poetica auctoritate usus protulit. Ego cur
acquirere pauca si possum inuideor. **Idem etiam** actiuum ei uerbo
cum datiuo adiunxit in primo epistolarum. **Inuidet** usum lignorum
& pecoris tibi calo argutus: & horti. Et hæc tamen ad imitationem
græcorum datiuo adiunguntur. Nam ἰλιφθονῶ & γασοίς & φθνοῦ
καὶ ὑποσοῦ. **Herodorus. G.** Cætera uero omnia nisi sint acquisiti-
ua: uel æquiparantia: uel pereminētia: uel subiūctiua a nominatiuo
actū trāsitue ad homines faciētia: ut prædiximus ad accusatiuos con-
struuntur: cum utraque persona supraponatur tam agentis quam
etiam patientis: ut doceo te: & doceor a te. Nam is qui patitur
in significatiōe passua transfert accusatiuum qui ad se p̄tinet: cum

actiuum proferebatur uerbum in nominatiuum adiunctum passiuo: qui in ipso uerbo: ut saepe diximus intelligitur: etiam si nominatiuo apponatur. Contra uero nominatiuum agentis in ablatiuum: ut erudio te: erudior a te: tango te. & tangor a te. Itaq; communia utrunq; habent modum constructionis.

De Constructione uerborum descendendo ad diuersas species.

Uerborum uero alia ad corpus: alia ad animam: alia ad utrumq;: alia ad extrinsecus accidentia pertinent. Ad corpus uero: ut lauo te: tondeo te: uulneco: sordido. Ad animam: ut erudio: doceo: instituo moneo: consulo suadco. Ad utrumq;: ut ludo offedo: monco: noceo: maledico: benedico: prouideo. Ad extrinsecus accidentia: ut dilo: impero: subiungo: domo. Sunt alia communia omnium supradictorum: ut facio te doctum: uel formosum: uel foelicem. Inueniuntur quaedam quae cum sint actiua uoce: & constructione. tamen actiuam habent significationem: & passiuam actiuam: ut timeo te: & timeor a te: metuo te & metuor a te. **Lucanus in quinto: Dum metu ar semper terraq; expectet ab omni.** Et sunt alia laudatiua: uel uiruperatiua: ut cano: praedico: laudo: celebros: amplifico: uiti: pero: culpa teprehendo: incuso: accuso: insimulo: succenseo. Alia artificiorum: ut philosophor: pætor: arthitector: modulator: medicor & medico & medeor. **Virgilius in secundo georgicorum: Et senibus medicantur anhelis.** **Idem in primo georgicorum: Semina uidi equidem multos medicare serentes.** Sunt alia deceptiua: ut fallo: decipio: eludo: indico: illucito: pellicio. Alia acquisitiua uel supereminentia: uel subiectiua: uel aequiparatiua: quae datiuo adiunguntur cuiuscunq; sint generis: uel significationis uerborum: ut laboro tibi: metuo tibi: profum tibi: timeo tibi: uigilo: propugno: largior: dono: muneror: indulgeo: praesto praebeco: exhibeo: do annuo: consentio: assentior: medeor tibi: id est sanitatem acquiror. dicitur tamen & medico: quod actiuorum seruat constructionem. **Virgilius in secundo georgicorum: Et senibus medicantur anhelis.** **Idem in primo: Semina uidi equidem multos medicare serentes.** **Terentius in andria: Eius labore: atq; eius dolore nato ut medicarer tuo.** **Idem actio in phormione. q̄ scitum est eius modi parare in animo cupiditates: quas cum res aduersa scient paulo mederi possis. Moderor tibi & te.** **Salustius in catilina. Fortuna cuius libido gentibus moderat.** Intelligimus enim res omnes ad foelicitatem uel miseriam

gentium. **Lucanus in nono:** Syderibus quacunq; fugam moderatur
olimpi. moderantur. pro regunt **Maledico tibi. Cicero pro Deiotaro:**
Eius enim nomine optimi uiri: nec tibi igno i maledicebant. benedico
tibi. parco tempero. **Virgilius in primo georgico:** Iam sibi tum cur
uis male temperat unda carinis: quando pro parco accipitur. **Super**
eminētia uel subiecta sunt: ut impero tibi. Virgilius in primo georgi.
Exercetq; frequēs tellurē atq; imperat aruis. Regno tibi: dominor ti
bi: præcipio tibi: suadeo tibi: puiideo tibi: pficio tibi: cōsulo tibi. Nā
consulo te interrogatiuum est: & tunc habet passiuū: quō & tempero
Eorum tamen quædam possunt etiam acquisitiua esse. Subiecta sūt
ut seruo tibi: obedio: pareo: ministro: misceo tibi famulor. Acqui pa/
rantia: ut luctor tibi: sermocinor: certo loquor: altricor: inuideo tibi.
Nam plarunq; ad pares fit scel eius agentes. auctorq; huius est He/
siodus dicens. ἀγαθὴ Δέρις ἠΔεβρω τοί καί κερσάμευς κερσάμεϊκο τέ
εἰ καὶ τέκτονη τέκτων καὶ πτωχός πτωχῶ φρονέει καὶ δοῖ Δοσδοί/
Δῶ ὦ πέροα. Desideratiua uel inquisitiua accusatiuo sociantur: quæ
ro te. Similitar inuenio. reperio. expecto. aspicio: desidero: opperior:
scrutor. sequor & sector præstolor te: & præsto or tibi. Sed magis q̄/
do datiuo coniungitur acq uisitiuum est. Terētius in eunucho. Quē
præstolare parmēno. Cicero in primo inuectiuarum. Qui tibi ad fo/
rum aurelium præstolarētur. & quæ per obtinentiam κατὰ τὴν κρᾶτην
σιν dicuntur superpositiua: ut habeo: possideo: teneo: contineo susti/
neo: seruo: custodio: tueor: tutor: defendo: prohibeo: arceo: impedio:
implico: soluo: uinco: supero: domito: subiicio: deiicio. Adoratiua
quoq; colo te. honoro. adoro. erubeo: adolor te: & tibi. Suspectiua
etiam uel opinatiua: suspicor. opinor. arbitror. existimo. reor. quæ
maxime infinitum substantiui assumunt cum accusatiuo: ut suspi/
cor inimicum esse. opinor amicū esse. arbitror alacriter profuturum
esse. Sed aliis infinitis iunguntur. opinor me intelligere & intellexisse
Virgilium. existimo recte legere. & legisse Ciceronem: & similia. Vo
luntatem quoq; significantia accusatiuo coniunguntur cum infinito
alterius uerbi: uolo te currere. Similiter studeo: propero. cupio. affe/
cto. festino. nisi infinitum a uerbo alii sit casui iungendum. Tūc eim
neesse est infinitum quoq; uerbi sui constructionem seruare: ut mise
reor tui. misereri tui uolo: noceo tibi: nocere tibi uolo. dignor te lau/
de. dignari te laude cupio. mercor laudem. mereri laudem affecto.

Absolutis uero supradicta si coniungantur accusatiuum assumunt:
ut desydero uidere filium. studeo te currere. propero me deambulare.
Similiter interrogatiua: interrogo te: rogo te. stipulor. **Iuuenalis** in
secundo. Quantum uis stipulare: & protinus accipe quod do: ut
totiens illum pater audiat. frequentissime tamen stipulor abs te. **Cice**
ro inuectiuarum secundo. Quasiui a catilina nocturno conuētu apud
M. Leccam fuisset nec ne: pro interrogauit **Catilinam**. Inuenitur ta/
men in passiuua significatione similiter dictum. stipulor abs te: pro in
terrogor abs te. **Suetonius** in secundo pratorum. Minor uiginti quique
annorum stipulari non potest: passiuue dixit. **Consulo** quando inter/
rogatiuum est: ut supra dictum est: accusatiuo rationabiliter: acquisi
tiuum uero datiuo copulatur. **Funebria** quoque uerba ad accusatiuum
feruntur: ut lugeo te: ploro te: lachrymo te: plango te: queror te. & ti
bi: pro apud te. **Virgilius** in bucolicis: Dū queror & diuos: quāq̄ nil
testibus illis **Profeci**. **Iuuenalis** in secundo. Nec quereris patri: nec ter
ram cuspidē quassas: intelligitur romanos queri apud patrem. **Voca**
tiua quoque: uoco te: imploro clamo. neminem nūci por. inuoco. arce
so. **Ulla** quoque notanda: quæ cum nullum significant actiuum: sed ma
gis passionem demonstrant: tamen quia actiuam habent uocem: ac
cusatiuo coniunguntur: ut trepido. horreo. formido. uito. fugio. recu
so. similiter metuo & timeo. hæc autem cum passiuue dicuntur magis
actiui significant. **Et** contrario cum actiue dicuntur: magis passio
nem significant: ut timeor a te: timorem facio. timeo uero timorē pa
tior. **Lucanus** in quinto: Dum metuar semper: terraque expecter ab
omni. **Adem** in primo: Fœcunda uirorum **Paupertas** fugitur: fugam
facit: quod est fugat: eadem uim habent & similia. **Hortatiua** quoque
accusatiuum asciscunt. excito illum. hortor. incito. moneo. agito. sti
mulo. **Precatiua** etiam accusatiuo coniunguntur. oro. obsecro. obte
stor. quaeso. litor. precor. supplico. hoc non solum accusatiuo: sed etiā
datiuo coniungitur. **Terentius** in andria. Huic supplicabo. Est enim
subiectiuum plus aliis omnibus: quæ sunt illius speciei. **Multifida**
etiā cū accusatiuo constructio. iuro castigo. docco. illudo. calefacio
frigefacio. **Ad** sensum pertinentia. quæ græci genitiuo coniungunt:
quasi passionem quoque significantia in ipso actu ἀκούωνοῦ ἀπὸ τοῦ κα
δοῦσ ὡς ἀπὸ τοῦ ὄν φαί νο καὶ τῆς κνήσσης ἐγὲν ὁ ἀμὴν τοῦ κρῆστος.
Excepto uideo & similibus quæ plus actus habent quā alii sensus: nos
accusatiuo copulamur: quippe exactiua passiuam uocem faciētia:

ut audio te: & audior a te, tãgo te, & tãgor a te, guſto te & guſtor a te
ſetio te & ſetior a te. Similiter omnia actiua fere impetro illã rã: quia
& impetror: patro & patror. curo & curor. ipedio & ipedior, negligo
& negligor. Sepatiua: ſiue discretiua: cũ accuſatiuo etiã & ablatiua
cõiungunt: ut auerto illum hac re: & ab hac re. Similiter pello, amo
ueo: torqueo. ſpero, dirimo, educo & ſimilia. **Virgilius in primo aenei-**
dos: Nec poſſe italiã teucrorum auertere regem. Cicero in philippi-
carum quinto: Ab urbe. M. Antonii impetus i galliam auertere. idẽ
in uectiuarum ſecundo. Quis tam auerſus a uero. Nec mirum uerba
ſenſum ſignificantia: quã habent aliquid paſſionis accuſatiuo iungi
cum multa alia quoq; ſunt & actiua & neutra: quã quãuis ex ipſa ui
ipſius intellectus aliquid pati uideantur: accuſatiuis tamen adiungũ
tur: ut amo: deſydero & ardeo. Virgilius in bucolicis: Formoſum pa-
ſtor corydon ardebat a lexim. Neutra & deponentia: quod ſuperius
dictum eſt: ſi actum ſignificant: & habeant tranſitionem ab homine
in hominem: accuſatiuo coniungũtur: ut facio te doctum: ſequor ho-
minem. miror, aſperror, ſuſperror, contempolor, conſperror. Vnde non
irrationabiliter antiquiſſimi etiã in paſſiua ſignificatione profere-
bant, quod laſus de uerbo tranſcãtantes oſtendimus: Sin hac eadem
ideſt neutra uel deponentia paſſionem ſignificant: paſſiuorum con-
ſtructionem ſibi defendunt: ideſt datiuo uel ablatiua coniunguntur:
ut ſio a te doctus: uapulo ab illo: exulo, naſcor, patior. Ad eos autem
caſus ad quos coniungitur: indicatiuus neceſſe eſt totius uerbi decli-
nationem conſtrui: & participia & ſupina: ut amo illum: amãs illum
amando illum uigilo: amandi cauſa curro: amandum eſt illos; ama-
tum eo illum. Nam in u deſinens nominatiua adiungitur. Virgilius
in tertio aeneidos: Nec dictu facilis: nec uilu affabilis ulli. Non mire-
ris tamen omnia actiua ex quacunq; uoce actum ſignificantia cum
tranſitione: romanos accuſatiua coniungere: cum attici quoq; tam i
eis q̄ in aliis cõſtructionem pleriq; idem ſeruent.

Quamobrẽ neceſſariũ eſſe duximus multos & diuerſos uſus
ab auctoribus utriuſq; linguã: colligere omnium orationis
partium: quorum exemplis gaudeant: confidentiũq; utan-
tur: qui laudibus utriuſq; gloriari ſtudent doctrinã latini. curo illam
tem: ut **Virgilius in primo georgicorum: Inuidet atq; hominũ, queri-**
tur curare triumphos. Græci tamẽ φθοντις τοδετο πρδγαδ άριζο

φάνησ καὶ τὴν ἀπὸ τῶν κερῶν εἰ τι μὲν περὶ λειψήσε
ται. **Lucanus in quinto:** Quo tempore primas impedit ad noctē iam
lux extrema tenebris. Nos sentio illā rem. **Similiter illi εἰ δόδομαι**
τόλα τὸ πρῶτα καὶ τοῦδε ratio. **Virgilius in decimo:** Hoc patris an
chisæ manes hoc sentit lulus **Et Euripides αἰ σὶ γὰρ κροπτάν βέσις εἰ**
δόδομαι τῶν δέ γυναικῶν. Nos audio illū. sic etiā illi ἔκούω τὸ δε.
Virgilius in duodecimo: Audiat hoc genitor qui sedē furtimē sancit
Demosthenes ἠκούνατέω ἄσδρες δικασαί τὸ ψήφισμα patior illum
Lucanus in primo. Pellimur e patriis laribus: patimurq; uolētes Exi
lium. Demosthenes διὰ μὲν ἠδὴ πτόνησιν ἀπαιτῶν τῶν ἰσασιν διδοῖ
ἐν ποτεσὺ μὲν βῆ πείσονται. **Memini illam rem. & illius rei.** **Virgili in**
bucolicis: Numeros memini si uerba tenerem. **Idem in quarto anei/**
dos: Nec meminisse pigebit elisæ. **Illi μὲν μὲν ἀδὲ τὰ πρῶτα ἐν τῷ**
ἐμνήσθη τὸ πᾶρος. & εὐλαϊκῶν ὠν ἐμνήσθη τῶν φίλων ἡ μάλι/
σα δὲ οὐ τυχόντων. Impero tibi ἔρχῶ σοί. **Virgilius in primo geor/**
gicorum: Exercetq; frequens tellurem: atq; imperat aruis: **Attici ἔρ/**
χω ἀνερῶ πῶν. Latini aufero tibi: & a te. **Similiter eripio adimo amo/**
lior: amoueo Terentius in phormione. Aufer mihi oportet: **Lucanus**
in quinto. Heu quantum fortuna humeris iam pondere fessus Amo
litur onus. **Virgilius in secundo aneidos.** Teq; his ait tripe flaminis
Homerus in iliadis. G. Et per accusatiuum tamen. **Idem in iliadis II**
li ἀλγὶς τῶ πάθει καὶ ἀλγῶ τῆς δουλοσύνης. Et nos quoq; dolco illā
rem: & illa re. **Salustius in catilinario.** Et quasi dolens eius casum.
Virgilius in secundo aneidos. Et casum in fontis mecum idignabar
amici. **Idem in primo.** Nota tibi & nestro doluisti (sape dolore. **Auf/**
culto tibi & te Attici. ὁ ποτὰ τὸ ἀδὲ σοὶ καὶ ὑποτὰ τῆσ δὲ σρατῶ τῆσ
τῶσρά τῆσ ἀκρῶ παῖσε καὶ δῶν ἠκροῶν τοῦ λέτοντος καὶ ὑδὰ κου
σὸν ἡμῶν. **Terentius in adria.** Pamphiluum ne adiutem: an auscul
tem seni. **In eadem.** Ausculta pauca: & quid ego te uelim: & tu quid
quaris scies: nec enim aliter stat iambus qui est quaternarius: quod
Donati commentum approbat: potior illius rei: & illam rem: & illa
re. Cicero in secundo inuectiuarum. Rerum potiri uolunt. **Terentius**
in adelphis. Ille alter sine labore patria potitur commoda. **Virgilius**
in primo: Egressi optata potiuntur troes arenam. **Similiter attici.**
ἀπλάου τῆσ σῆσ ὁ μάλιστα καὶ ἀπὸ λαουσῶ τῶνσ ὦν ἀρετῶν. ἀριστο φά
νῆσ δὲ ἀγαθόν γὰρ ἀπὸ λαουδοῦ δὲν αὐτοῦ πώποτι. **Et in sequen**
tibus uero etiam ponitur hoc idem κέρπουσαι τὴν ἠδονὴν καὶ κερ/

Quin isuper scelus postq̄ iudificatus est uirginem. Illi ελληνοιαι το
γινος βαρβαρος ων το γενοσ ελληνηω τη φωνη ρωμαϊος τω γενει.
Virgilius in quinto: Crassa genus pholoc: geminisq; sub ubere nati.
Idem in octauo: Qui genus: unde domo pacem ne huc fertis: an arma?
Salustius in catilinario: Hæc mulier genere atq; forma: præterea ui/
ro atq; liberis satis fortunata fuit. ἀλλά coniunctionem illi. & π γὰρ
& pro γοῦν ponunt: quomodo nos at & uel: & aut pro &: & pro lab/
tem: uel autem pro ualde inuenitur. Illi ὁμοιωσ εἰ μίσοι καὶ ὁμοιοσ
τῶν πατρὸσ ὁ μῆσ Δ' εὐχατὸ μοιὰ τῆσ βουλευμοσι. Nos quoq; si/
mili illius & illi: affinis: cognatus hospes: necessarius: fratruclis. & si/
milia. Δευρο ἄγε φέρε ἄγέτε εἰα: apud illos loco aduerbii pōitur: quo/
modo apud nos age & agite. **Virgilius in octauo:** Quare agite o iu/
uenes. **Idem in quarto:** Eya agite rumpe moras: uarium & mutabile
semper **Fœmina.** Similiter eodem ad me. **Græci** quoq; πέντε καὶ δε/
κα δεκά καὶ πέντε. Nos contra quindecim & decem & quicq;. **Liuius**
tamen frequenter etiam sine coniunctione septem decem: & decem se/
ptem. ἂν coniunctio tam completiua q̄ cōfirmatiua inuenitur apud
illos ελὰ γον ἂν συγάρων εἶχον: quomodo apud nos uero & autem.
Salustius in catilinario: Verum enim uero is demum mihi uiuere: atq;
frui anima uidetur. **Terentius in adelphis:** Hoc autem angiportum
non est peruium. **Cicero in prognosticis:** Ast autem tenuiq; cadet lu/
mine phatna. Similiter nam: enim: ergo: non solum causales uel ra/
tionales: sed etiam completiua: & confirmatiua inueniuntur: & præ/
positiua: & subiunctiua: quomodo Δέ apud græcos ἐγὼ αὐτὸσ τοσ
σὺ Δέ ἄλλωσ. **Homerus** Διὰ δούκε χενὴ δουμοσ ὕπνοσ. hinc roma/
ni omnibus casualibus absumplerunt ablatiuos: quia præpositio se/
parate aduerbiis non præponitur: a me: a te: a se: a celo. Et q̄ huius/
modi casus apud græcos in cōparatione sine præpositione ponitur
hoc quoq; nostri sūt imitati. **Homerus.** καὶ δὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ. Præ/
positiones enim per compositionem antecedunt aduerbia. **Lucanus**
in septimo. Omnia maiorum uertamus busta lice it. id est si licentia
erit. duplicant illi præpositiones. ἀριστοφάνησ. προσέρχομαι πρὸσ σε.
κατῶρηξέ μεκαταγῆσ κάτω. **Terentius in andria:** Ad con ad eum? **Ci**
cero in primo iuuctiuarum: Egredere ex urbe catilina iubet consul εἶπῃ
λεον τῆσ δικασ. **Virgilius in undecimo.** Et uim uiribus exit. **Luca**
nus in primo: Exeat aula: Qui uult esse pius. **Solinus postq̄ Tatius**
hominem exiuit. Illi εἶπε ζήτησα τὴν ἀληθειαν. **Terentius in andria.**

Et cum eo hanc iniuriam expostulem. *Illi ἀρκείη μιν ἄριστος ἵσασσι καὶ ἀρκείη μιν ἀριστῶσαι*: Nos sufficit illis pransis esse: & prandisse. **Hu**ic consimile esse uidetur: fieri opus est: & facto opus est: dici opus est: & dicto opus est: pugnari opus est: & pugnato opus est. **Quo**modo enim illa: sic etiam ista participia pro infinitis uerbis ponuntur. **Salustius in catilinario**. Nam & priusquam incipias consulto: & ubi consulueris mature facto opus est. **Hac** autem elocutio ad passiuę significationis pertinent participia: siue absolute: *προῆλθον σοι καὶ σοῦ προ ἰσῶμαι σοι καὶ σοῦ πρὸ λαβον σε καὶ σοῦ*: huic simile ē propugno tibi: & te. **Statius in secundo thebaidos**. **Hostili** propugnas pectora parma. **Cōiunctioni** ἧ qua ē ἑάν apud illos tā ἧ ἧ ἑάν redditur i partitione pro utraq; **Romani** si ponunt: in redditione tamen partitionis plerunq; sin: ut **Virgilius in secundo georgicorum**. **Sin** has natura ne possim accedere partes. **Idem in primo**. **Sin** ortu quarto nāq; is certissimus auctor **Lucidus** orbis erit: apud illos tā ἑάν quomodo & ὁ πῶς: & ἴνα optimis coniunguntur **Plato in gorgia**. **G**. Similiter **romani** si: quod tā pro ἧ ἧ ἑάν gręcis cōiunctionibus: ut dictum est accipitur: & dum: & ut quando pro ὁ πῶς uel ἴνα ponuntur: tā optatiuo q̄ subiunctiuo inueniuntur coniuncta. **Virgilius i sexto**. **Si** nūc se nobis ille aureus arbore ramus **Ostendat**. **Idem in primo aeneidos**. **Multa** quoq; & bello passum dum conderet urbē. **Terentius in phormione**. **Vt** illum dii deaq; omnes perdiunt: p̄ perdāt ἑαυτῶν proprie quidem est tertię personę. **Inuenitur** tamen & primę & secundę ad iūctum ἑαυτοῦς ὃ ἄριστος ὠφελεῖ τὸ ἑαυτοῦς ἢ μείσ βλάπτομεν ἑαυτοῦς ἑκεῖνοι κατῆ γρηῃσαν. **Romani** aut ipsi quomodo & illi τὸ ἑαυτοῦς pro prima & secunda accipiunt persona. **Sui** uero nunq̄ nisi tertia inuenitur. **Virgilius in secundo aeneidos**. **Quaq;** ipse **miserima** uidi. **Illi** dicunt ἂν τὸς λέλοαυ τὸς κελειδ ἂν τὸς ἔσι. **Illi** πρὸς ἀλλήλους λέγομεν ἀλλήλοις βοηθεῖτε εἰς ἀλλήλους διηροῦντο. **Demosthenes** procteli phonte. **G**. **Romani** inter se dicunt pro hoc. **Virgilius in primo aeneidos**. **Artificumq;** manus inter se operumq; laborem **Mirantur**. **Terentius in adelphis**. **Video** amare inter se. **Cicero** in primo inuectiuarum. **Nepharis** scelere inter se coniunctos. **Ego** adiungitur primę personę: uerbi significantiā causa tam apud latinos q̄ apud gręcos ἔγο τὸ πρῶτα γινώσκεις δοκῶ. **Demosthenes** in **Androtionem**. **G**. **Virgilius in quarto aeneidos**. **Ego** te quę plurima fando **Enumerare** uales: nunq̄ reginā negabo **Promeitā**.

ff

Sin autē addatur etiam ipse : discernentem & significantiam auget .
Virgilius in quinto. Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo . lux/
 ta & ppe & datiuo & accusatiuo iūgūtur . ΕΥΓΥΙΟΝ ΤΟΚΟΥ ΕΥΓΥΟΣ ΤΗΣ
 ΠΟΛΕΩΣ ΠΛΗΘΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ . Plato legū . xviii . **G. Plato legū . viii .**
G. Virgi. in octauo. Est ingens gelidum lucus prope cerritis amnem
 Idem in eodem . Propriusq; periclo It metus . **Cicero pro Milone** pro
 xime deos accessit clodius . Illi dicunt γό οκνη ανος ΕΥΓΥΙΟΝ παροιμοι
 επιτων Του σοικειου ου εβεργα Τοντων . ΕΥΓΥΤΕΡΟΝ ΤΩΝ Βωμου ηε
 ων . **Salustius i caplinario.** Quod tamē uicium ppius uirtutem hanc
 at . Idem in iugurthino . Propius mare africanum agitabant . **Virgilius**
 in primo georgicorum . Propius stabulis armenta tenerent . **Idem in**
 quarto . Neu propius tectis . **Idem in tertio .** Et faciem tauro propior :
 Nam genitiuo neq; praepositio : nec aduerbium locum praepositionis
 positum apud latinos bene adiungitur : excepto tenus quod tam ab/
 latiuo q̄ genitiuo adiunxit **Virgilius in tertio aeneidos .** Pube tenus
 immani corpore pistris . **Idem i georgicorum tertio .** Et crurum tenus
 a mento palearia pendēt . εχρη των πωλων ηκει . λεγο εις την πολι
 επαινον λεγο προς σε απερεφεσι . **Romani** quoq; frequenter huiusce
 modi elocutione utuntur : **Laudem** dico in te **Perlius** siue opus in mo
 res in luxū : in prandia regū **Dicere .** εγκυκλιον . **Graeci** & de pbabili/
 bus & uilissimis rebus dicunt . εγκυκλιος ανηρδ το ιδυτος εστι . hic **Ro**
 mani in ordinem redactus est : hoc est inter uiles : & abiectos conu/
 meratus . **Liuius in . xxx .** ab urbe cecidit . **Tribuni plebis** in ordinem
 redacti pro contemptissimis habiti sunt . **Hinc** etiam extra ordinem
 redacti : pro egregii dicuntur . **Attici .** πειρων κακων αιμου ανος των
 παλαιων και των κρεασορων ου τριβων των νεοαλε . **Virgilius**
 in octauo . **Quem** tamen haud expers ualerus uirtutis auita **Deicit**
Similiter dicimus experiens caularum : & omnia fere participialia pra
 sentis temporis : genitiuis solent adiungi . amans illius . **Similiter** pati
 ens fugitans . **Terentius in phormione .** Herus liberalis est & fugitas
 litium . **Virgilius in secundo georgi .** Et patiens operū : paruq; assue
 ta iuuentus . **Illi** ερεσκει μοι περιγυνο αενωορια εβευειν . & rursus
 εραδκει μοι νικων τσορια εβευειν . **Nostri** quoq; . placet illi uicēti triū
 phare . & placet illi uincētem triūphare . Illi εις π εν ponūt . **Aristopha**
 nes εαδίαλλοπερ παλαι παρεσκευασομην εγω κατακλιει δυτοη
 εις ακληπιον κρατιση εν εν . **Frequenter** romani in praepositione : q̄
 εις quidem significat accusatiuo praeposita . εν uero ablatiuo : accusati

pro ablatiuo adiungentes hoc imitantur. **Terentius in cunuchio.** In
 quem exempla fient: pro in quo. **Idem i adelphis.** Vereor in os te lau
 dare amplius: pro in ore. **Cicero in uectiuarum primo.** Si minus in
 praesens tepus at in posteritate impediatur. **αιδάνομαι σε ποιο ὄντα τό**
δε καί αἰδάνομαι τοῦ ψυχροῦ σήγου ναισθῆσιν λάμβάνω. **Luca.** in
 quarto. **Non sentit ictus Virgilius in quarto aneidos.** Sensit enim si
 mulata mēte locutā. **ἀκούω σου λέγοντος καί ἀκούω τὸν ἦχόν.** **De**
mosthenes philippicarum in. G. Virgilius in bucolicis. Audiat hęc tan
 tum: uel quis uenit ecce palemon. **Idem in duodecimo.** Audiat hęc
 genitor qui foedera numine sanxit. **Nec licet aliter latinis supradicta**
uerba coniungere: nisi cum accusatiuo: ut sentio illum: audio illum.
Quomodo & curo. patior. ipetro. ipedio. quæ græci etiā genitiuius
 solēt πάσχω τῶν κακῶν καὶ τοῖς κακοῖς καί ἐσορᾷ ἀπάσχω δεικκακά:
 sociare uel datiuo. **Isocrates panegyrico. G. Demosthenes i philip.**
G. Aristophanes δι μοις σοφίας ἢ ε ἀνήσθησ. **Virg. in. v. aneidos.**
Nec meminisse pigebit eliffa. Idem in bucolicis: Numeros memini
si uerba tenerem. Isocrates in archidamo. G. Demosthenes. G. Salu
stius in iugurthino. Pro metu: repente gaudium mutatur: id est me/
 tus gaudio mutatus est. **Horatius in primo carminum.** Sape lucre
 tilem mutat lyceo: pro liceum mutat lucretili: **Demosthenes. G. Idē**
pro Ctesiphonte. G. Lucanus in primo. Patimurq; uolentes Exiliū
 παύσανω ποι νην. **Hęc aliter dicunt latini. Homerus. G. Xenophon**
G. Virgili. i buco. Amor nō talia curat. **τίδ᾽ ἄτ᾽ ἐφφρόντισας. σοῦ δόου**
φροντιῶ. nec aliter dicimus. ο μπόδιω σε καί σοι. Romāi ipedio illū.
Xenophō in eodē. G. Lucanus in octauo. Quo tempore primas Im
 pedit ad noctem iam lux extrema tenebras. **Si omnes auctores: poti**
or illius: & illū: & illo ἀπολάου τοῦ τῶδε καί τόδε. Idē διαδοῖν γάρ
ἀπὲλᾶδου δὲν ἀυ τοῦ. Terē. i adel. Ille alter sine labore patria potitur
 cōmoda. **Cicero in uectiuarum secundo: Rex potiri uolunt. Virgili**
us in primo. Optata potiuntur troes arena. **Impetro illam rem dicit**
mus: sicut & atticī ἐρανήνέω τήν λῆξιν. Eupol. G. Prospicio & pui
deo illi: & illum ἐπιβλέπω τόδε καί τῶδε. Virgil. Prospexit lōge ue
nientem. Idem in primo. Et alto prospiciens. Terentius in ecyra. Ti
bi prospexit. Memini illius rei: & illam rē. Demosthenes. G. Homer
us iliados. G. Virgilius i quarto. Nec meminisse pigebit eliffa. Idē
in bucolicis: Numeros memini si uerba tenerem Attinet ad illam rem
 ff ii

G. Terentius in eunucho. Scis tu turbam hanc propter te factam: & adeo ad te attinere hanc omnem rem Illi ἄξιόδοσι μισέσθαι ὑπὸ τῆς πόλεως ὀδύνη. **Pro hoc latini dicunt:** dignus est odio esse urbi: & dignus qui odio sit urbi. **Virgilius.** Indignus patris qui latior esset ipeus: & cui pater haud mezeus esset. ἀνήνω σοι ἀγγελλωσι. **Dicunt illi Cicerone in uectiuarum secundo.** Nuncio tibi inquit hodiernis comiciis te esse absolutum. illi ἐρτένω ἡ γουη ἐγκράτειαν ποιῶ. **Nos quoque.** Abstineo illas. & illum: & illo. **Plato. G. Idem in duodecimo. G. Terentius in adelphis.** Non manum abstinere mastigia. **Horatius in libro carminum tertio.** Mox nisi luit satis abstinco: dixit irarum callidatq; rixat. **Virgilius in tertio.** Abstinit tactu pater: auersusq; refugit. **Fœdara ministeria.** **Demosthenes. G.** Huic simile est illud uirgilianum. **Fremet arma iuuetus.** **Et in bucolicis.** Foromsum pastor corydon ardebat alexi. **Attici dicunt** βόσκο ἄτα τόδε ἢ τῶδε βόσκειται τὴν ὕλην τόπῳ huic simile est: **Pascitur illam rem & illa re.** **Virgil. i secundo aeneidos.** **Et miseros morso depascitur artus.** **Idem in quarto georgicorum** **Pascuntur uero syluas & summa licai.** **Idem in eodem.** **Frondebis hirsutis: & carice pastus acuta.** **Idem in bucolicis.** **Hinc tibi quae semper uicino ab limite sepes.** **Hyblæis apibus, florem depasta salicti.** **Horatius in tertio carminum.** **Me nunc thressa chloe regit dulces docta modos: & cythara sciens.** **Homerus. G. Euripides. G. Virgilius in nono.** **Parte alia martis currumq; rotasq; uolucres Instabat.** ἐπίσσοι μοι καὶ ἐπίσσοι τοῖς πωλεμίοις. **Idem etiam datiuo adiunxit in primo aeneidos.** **Instas operi: regnisq; futuris πρῶτω μεγάλα** **Virgilius in primo aeneidos.** **Vna cum gente tot annos Bella gero.** **Idem in nono** **Omne æuum ferro teritur.** **Nos dicimus.** **Despero illum** **Lucanus in quinto.** **Desperare uiam: & uentos conuertere cursus ἀπὲρ πύω δέσσηδοντα.** **ut Demosthenes. G.** **Sola salus: Attici quoque et Platon in protagora. g.** **Similiter Romani** **Fugio illum & ab illo.** **Lucanus in quinto.** **Heu demens non te fugiunt: me cuncta sequuntur** **Virgilius in tertio.** **Effugimus scopulos ithacæ laertia regna φεύγασθε δὸς τὸ πέφυγας τὸν ἐλὸν ἰκέσοιν Δία. καί φεύγω ἀπόσου φεύγω: ἀπὸ τῆς πατρίδος φόνου** **Attici dicunt:** πῖσος καὶ ὀπίσσο σοὶ καὶ παρᾶσε. **Similiter nos perfidus & infidus: & fidus isti: & ad istum.** **Lucanus in octauo.** **quanque fuit lato per tres infida triumphos** **Tam mi fero fortuna minor.** **Virgilius in nono.** **Hic dardanio anchisæ Armi**

get ante fuit: fidusq; ad limia custos. **Illi** ἐρχόμενος τὴν ὁδὸν ἐρχοῦ
 τούτην τὴν τρίβον. **Sic** etiam latini: ut Cicero in muræna. Hanc uia
 dico ire uiam. **Virgilius** in quarto æneidos. Longam incoinitata ui/
 detur ire uiam. **Ἰλι** ἐφιλεῶν τονεσον ἐφιλεοῦται ὑφ' ἡμῶν ὁδεοσ. Nos
 placo illū: & placor ab illo: uel placor illi: & placo illi. **Ἀττικὸ** ἔρχομαι
 ἰλέγειν καὶ ἔρχομαι τοῦ λόγου: καὶ ἔρχομαι τόβιβλίον. **Επι** ἰπιδες
 αἱ αἱ κατ' ἔρχομαι νόπων βῆκχειων ἐφαλάσορος. Nos quoq; soli accu/
 satiuo: incipio excipio uerba coniungimus **Virgilius** in bucolicis. In/
 cipe moenaliōs mecū mea tibia uertus Impero uero quando ἔρχώσοι
 idest ἐξουσιάζω significat: datiuo coniungitur. quando uero datiuo
 simul: & accusatiuo. **Virgilius** in primo georgicorum. Exercetq; fre/
 quens tellurem: atq; imperat aruis. frequenter illi. eis præpositione p
 εν ponūt. **Aristophanes**. ἀδ' ἀλλ' ὅπερ πέλας παρὲς κενυζόμεν ἔγω
 κατὰ κλινεῖν αὐτον εἰς ἀσκληπιόου. **Et Herodotus**. **G. & Herodotus**
G. Frequenter romani in præpositionem accusatiuo pro ablatiuo iun/
 gentes: hoc imitantur. **Terentius** in eunucho In quem exempla fient
 pro in quo. Idem in adelphis. **Vereor** in os te laudare amplius: pro in
 ore. **Ἀττικὸ** εἰ σὴ λωε τὴν δικίαν κατέϊς δύσγέρ τὴν δικίαν. **Lucanus** in
 decimo. Intrauit cleopatra domum. **Virgilius** in decimo æneidos.
Subiit mucronem ipiumq; morando **Sustinuit**. **Idem** in octauo. Iaq;
 propinquabāt portis: murosq; subibant. Idem in sexto: iam subeunt
 triuia lucos atq; aurea tecta. **Et illi**. **G.** **Virgilius** huic simile in primo
Nuda genu: nudoq; sinus collecta fluentes **Frequenter** ei pro ἐάν po/
 nunt auctores graecorum. **Homerus** εἰπερ γάρ τε χόλον γεκσί αὐτῆ
 ἀρκάτα πψη ἀλλ' ἀτέ καὶ ωετόπησεν ἔχει κότον ὄφρα τελέδη εἰπε
 ο ἐάν αὐτὴ μαρ τὸν χόλον καταπέψη. **Idem**. **G.** romani pro ei & pro
 ean si ponunt. **G.** **Dicunt** attici etiam ad multos **Huic** simile **Terenti**
 us in eunucho: Aperite aliquis acturum Idem in eodem. **Nescio** quid
 absente nobis domi turbatum est. **Ἰλλι** πού πρόσῃ ἀὰς ἐρχη **Terentius**
 in adelphis. **Vbi** ad ilianæ peruenieris. ἐν ὁσ' ἐκάσου περιουσεῖα **Διδά**
σω: ut plato. **G.** **Xenophon**. τούτων ἀπο τέρω βούλ' ὅσ' ὡσάνδρε
 σ ἄονναῖοι τω νόμῳ κρινεσ ὡσαν δι ἄνδρες κατ' ἀνσέκασον. **Salusti**
 us in catilinario: **Vnum** quenq; nominans laudare. **Cicero**. Singulas
 uniuscuiusq; domos. **Participia** pro uerbis ponunt attici. quod fre/
 quenter faciunt latini. **Aristophanes**. τὰυτῆι μελέγου δ' ἀπαντῶν τῶ
 δρών τῶν ἀτεχνῶσ ὀτιχρῶσιονσι pro δρᾶτῶσαν. **Xenophon**. **C. Te**
 ffiii.

ffiii.

rentius in andria. Quid meritis: pro quid meruisti: hoc Romani faciunt in omnium passiuorum: & deponentium: & communium praeteritis: per quae participiis utuntur pro uerbo adiungentes uerbum substantiuum: frequenter tamen per eclipsim eius per se participia loco uerborum funguntur. ut Virgilius in primo aeneidos. Certe hinc romanos olim uolentibus annis: Hinc sole ductores reuocato a sanguine teucris: Qui mare. qui terras omni ditione tenerent Pollicitus: deest es. Cicero pro ligario Quaeritur se prohibitum: deest esse. Alii τοῦτω τῷ τρόπῳ διαέθενσαν καὶ τοῦθ' ὄν τὸν τρόπον. Salustius i huc modum deleruit: pro hoc modo. Alii ἠλοετην ἑλλαδα καὶ ἠλοενειδ την ἑλλαδα. Virgilius in primo Italiam fato profugus: pro in italiā Alii εἰς ἓν pro ἑαυτοῦ. Nos quoq; in unum: pro simul. Salustius in catilinario. In unum conuocat. Alii τοῦτο τῆς ἡλικίας καὶ πολλῶν κρείττον. Nos quoq; hoc ataitis: & nihilominus. Alii τοῖς οὐτῶν ἀνδρῶν κέρρονες. Terentius cum maxime parmenone opus est. εατέρως ἑαυτοῦ de plebe duplici apud illos dicitur simile. Virgilius in primo: Et sauum ambobus achillem. Alii πάντῳ παντοιοῦ τρόπῳ παντρίως πάντῳ πάντῳ. Nos uero omni modo. ἕκαστος ὁσὶ οὐν & πάντῳ: de duobus non dicunt: quomodo nec apud nos quisq;. Homerus. G. tam passiuam q̄ actiuam habent significationem βίβρασις: καὶ βίβρασις ὑποδοῦ. Et nos quoq; multa habemus uariae significationis uerba: ut ruo moror. propinquo tam actiuam q̄ absolutam habent significationem ἐλπίζω τῷ. Non solum de bono illi dicunt: sed etiam de malo Herodotus. G. Thucidides. ἑλπίσας τὴν μέγα ἔσσει καὶ ἀξιολογώτατον. Virgi. in quarto aeneidos. Huc ego si potui tantū sperare dolore. ἀχθοῦμαι χαίρω ἠδομαι τοῦτοῖς καὶ τοῦτο. Attici cū est quomodo etiā apud nos: doleo: & gaudeo: lator his & hoc. Salustius in catilinario. Et populus latari: & merito dicere fieri. Virgilius in bucolicis. Qui te polio amat ueniat quo te quoq; gaudet. Salustius in catilinario. Et quasi dolens eius casum. Attici. λαβένω πῶι νᾶς: tam de accusatore q̄ de reo dicunt. Similiter nos. Virgilius in quarto aeneidos. Uita uirum pœnas inimicum a fratre recepi. Idem in duodecimo Pallas te hoc uulnere. Pallas immolat: & pœnas inimico ex sanguine sumit. Idem in secundo aeneidos. Idq; audire sat est iam dudum sumite pœnas. Attici. τόσουσ χρόνουσ ἐλαττων: Similiter nos minor totannos. Nam minor. xxx. annorum cum dicimus ad geni-

tiū: deest illo qui ē. xxx: annos. ἔλατ' ὦν τριάκοντᾶχον ἢ γούνη
ἀπολιπεί. & similia. **Horatius.** Maior neronū dixit in quarto carm.
Deiecit acer plus uice simplici maior neronū: subaudiendū enī ē ara
te. Itē minor fratru dixit p̄ unus fratru qui minor est. **Luca.** i quarto
Et repulit æstus Fortior oceani: intelligit æstibus. **Idē in primo.** Et
taranis scythicæ nō mitior ara dianæ: subaudiendū est hic quoq; ab/
latius ara. Τὸν τοῦσι τοῦ γιὰ ἰνεῖν καὶ τὸ πλουτεῖν τόσε λέγειν
Δώσω σὸιδου ἀέσουφράινει ἀλλὰ τὸ δαδόναι ἀέχισα. **Terē.** in adclp.
Istud ē sapere: nō quod ante pedes modo ē uidere: sed etiā quæ futu/
ra sūt p̄spicere. **Attici** κωλύω καθεῖργω ἐπέχω ἔμποδιζε. ἐκείνον. λέ
τεται. **Romani** quoq; ip̄edio illū: ut iā ostēdimus. **Iustū** p̄ uero. & ue
rum pro iusto frequenter tam nos q̄ attici ponimus. **Sophocles.** Δι
καιοῦνε γι. Δίκαιον: pro uero. **Nostri** quoq; uerum pro iusto: & iustum
pro uero etiā frequenter ponunt. **Virgilius in duodecimo.** Qua/
cunq; est fortuna mea est: me uerius unum pro uobis fœdus lucre:
& decernere ferro. uerius dixit pro iustus. **Attici** Διαμένω τοῖς κα
κόις καὶ ἐν τοῖς κακόις ἐνεπλήχθην τούτοις καὶ ἐν τούτοις. **Nos**
quoq; permaneo his: & in his. **Implicor** his & in his. προβλέποδοι
καὶ σεκαί προσσε. **Sic** & nos prospicio illi & illum & in illum. **Virgi/
lius in primo aeneidos:** Et alto prospiciens. **Terentius in heautonti/
merumeno.** Tibi prospexi. κα τανένω σε ποιήθειν. **Aristophanes in
babyloniis.** G. nos quoq; similiter: annuit me fugere domum: & ad
datium dicūt tam illi q̄ nos. κα τένευσέ μοι ποιήσαι. annuit mihi
facere. **Attici** ἐν τᾶνθα p̄ ἐν τᾶνοδὶ & ἔδω p̄ ἐνδον. ponūt aduerbia
quæ sunt in loco pro ad locum & quæ sunt ad locū p̄ in loco ponen/
tes. **Nostros** quoq; auctores inuenimus huiuscemodi figura utētes.
Virgilius in quarto aeneidos. Eiectum littore egentem **Dulcepi:** pro
ad littus. **Illi** ἰδρυμαί περὶ νημάκρο πολιν. παρὶς ἀάμα τῷ τάφω
καὶ τάφον. **Nos** quoq; astitit illum locum: & illo loco: & illi: & circa il
lum. **Virgilius in quinto.** Olli caruleus supra caput astitit imber.
Isocrates. **Ariopagitico.** G. pro in loco ubi habitant tibicines. Huic
simile. **Cicero in primo inuectiuarum.** Dico te uenisse priore nocte
inter falcarios: idest in locum ubi sunt falcarii. **Dicunt attici.** G. **Vir/
gilius in quarto aeneidos.** Egregiam uero laudem & spolia ampla
refertis: **Tuq; puerque tuus.** λοιπὸν καὶ τὸ δέ. **Cratinus in poetina.**
G. Similiter nos: cogito quæ sunt difficultates stoliditatis meæ.

Alii βεβαρῶτι τινες. Nostri certi quidā ἐσέκῃ. ē quādo prātermittūt at
tici. Thucides in p̄icipio. **G. Romani** quoq; frequenter hac prā/
termittitione utūtur in genitiue nominū: quā supinosq; terminationes
habēt: ut populi seruādi laborat: rei publicae defendēdā perichitat. de
est cā. **Salu.** in iugur. Quā postq̄ gloriosa modo: neq; belli patrandi
cognouit. Thucides. **G.** inde dicūt nostri: unde uiginti: unde triginti.
duo de. xx. duo de. xxx. & similiter per ceteros denarios nūeros. **Ho**
ratius unde octoginta dixit i secūdo sermo. **V**nde octoginta ānos natus
cui stragula uelutis: hoc est octoginta ānos aetatis habēs. **V**nde unum
attici ἐν ὀπιον ἠέναι τινὸν ἐκεί non. p̄ cetero illo. **T**erē. in andria. Idq;
gratū fuisse aduersum te habeo gratiam. **D**emosthenes. **G.** Romani
uerbis praire: & iurare in uerba illius. Idē q̄ idē dictaret. **H**oratius
i epodo: In uerba iurabas mea artius atq; edera p̄cra adstrigūt illex.
Attici ἀισχύνόμασι καὶ χυνόμα ἐνοσ τήν ἡλικίαν. **H**inc romani pu
det me istius rei dicūt. ἐλεῶ τόν Δυσυχοῦντα καὶ ἐλέησον με. **H**ic
romani misereor tui. **P**lato. **G.** Idē in phædrio. **G.** Euripides i alcinaxo
ne. **G.** Verē. in phor. Nō pudet uanitatis. **I**dē in adel. **F**rattis me qui
dē pudet & piget. **I**dē in phor. **V**t nihil pudet. **E**t nota q; tā ad reue
rentiam honestae personae q̄ ad pudorem turpis refertur supradicti
constructio uerbi: ut pudet me patris: pro erubescō patrem: & pudet
me uanitatis: pro erubescō propter uanitatē. **A**ttici ἐπιδέξια ἀσράπ
ται. antepenultimo accuto aduerbialiter proferunt. **S**imiliter nos de
xtra illum & sinistra illum. **S**alustius in iugurthino. **D**extra adherba
lem assedit. **H**omerus. **G.** **V**irgilius in tertio aeneidos. **O** mi sola mei
super alyanactis imago: super pro superes. ἐξ ἡλεου τοῦ πολεμῶν
ἐπὶ ἡλεον τῶν ὀπῶν πολεμῶν χειρῶν καὶ ἐφέρχομαι τῆς ἰκίας ἐξ ἡ
τῶν κινδύνων. **S**olinus in memorabilibus. **T**atius hominem exiuit
Virgilius in quinto. **C**orpore tela modo atq; oculis uigilantibus exit
Attici ἐν ἰσάμασι σοὶ ἐνέστην τῶ πολεμῶ. **C**ratinus. **G.** Romani in sto
illi & illū. **V**irgi. in primo aenei. **I**nstās op̄cri: regnisq; futuris. **I**dem i
octauo. **P**arte alia martis: curumq;: rotasq; uolucres **I**nstabant. **I**dē
in. viii. **H**eu quantae miseris caedes laurentibus instant ait. **A**ttici
ἀντιλάμβανω σοῦ καὶ σέι προέσταμαι σοὶ καί σοῦ. **N**ostri accusatiuo
soli iungunt. hoc **V**irgilius in quinto: **V**utatur fauor curylaum. **A**tti
ci βιάσμαι δέ ἐσείν καὶ βιάσται πάντα. **R**omani conor illam rem
Virgilius in nono. **A**c conantem plurima frustra. λέγω ἔχων καλῶς

καὶ εἶχειν. **S**imiliter latini: ostendens faciens bene & facere tunc. **Virgilius** in secundo aeneidos. **S**ensit medios illapsus in hostes pro se illapsus esse. **Ἴ**λι ἐν αἰῶσι θανάτω ἢ χρεῖα ἀτάων. **E**t nos damnatus pecuniarum repetundarum. **Ἀ**ttici ἐπιλανθάνομαι σε ἀπὲρ λήθη σου. **Δ**έομαι. **H**omerus. **G.** **M**enander. **G.** **Virgilius** in secundo aeneidos. **Q**uisquis es amissos hinc iā obliuiscere graios. **I**dem i. iii. aenei. **O**blitus sui est itacus discrimine tanto. **Ἴ**λι ἐπομῆσοι καὶ σὲ καὶ ἔπου μετέμοῦ παὶ δάριον. **N**os exequirem solum: κα τοικῶ τὰς ἀοιήσας καὶ ἀοιήσιν. **E**t nos habitat Romæ: & habitat Romam. **Virgilius** in octauo. **H**oc nemus hunc inquit frondoso uertice collem: **Q**uis deus incertum est: habitat deus. **I**dem in tertio aeneidos. **N**ondum ilium & arces Pergameæ steterant habitabant uallibus imis. **S**imiliter est huic. **E**icitur in littus & littore. **Virgilius** in quarto aeneidos. **E**iectum littore egentem **S**uscepi. **I**dem in octauo. **V**olat hasta tago per tempus utrunq;: pro in tagum. **Ἐ**ξ ἀθηναίων ἐν τῆ τοῦ ἀθηναίων. ἐν ἀθηναίσι ἐν τῆ ἀθηναίσι. **L**atini frequenter & maxime historici ablatiuis utuntur cum præpositione pro genitiuis & datiuus in loco significationem habentibus: ut in tyro pro tyri: & taurominio: pro taurominii. & i sorte pro sorti. **I**socrates. **G.** **Ἴ**λι. πρόξενον ἀερῶν ἠλέθεν dicunt. **N**ostri accusatiuo & ablatiuo. inueniuntur tamen & genitiuo usi: ut **C**icero in secundo inuectiuarum: **Q**ui dies futurus esset ante diem sextum kl. nouembrium: kl. pro antekalendas: cuius testes sunt commentatorum probatissimi. **Τ**όσους χρόνους πολέμου ἄγομεν καὶ τόσους χρόνους. **Virgilius** in primo aeneidos: **V**na cum gente tot annos **B**ella gero: & tot annis dicitur καὶ οὗτος **Δ**ὴ ἀέθνη ἀφῆταται γέννησιν χρόνον ἕικοσι ἑλλείπει πρό. **T**erentius in eunucho: **A**t ille alter uenit ad nos annos natus sexdecim: deest enim ante. **Ἀ**ttici ἀπέλαβε τὰσποιήσας ἢ τοιοῦτων κλικῶν ἠδὲ νοχος. **Virg.** in. iiii. simul latini. **V**ita uix pœnas inimico a fratre recepi. **Ἴ**λι πλούτου δυνάμενοι καὶ πλούτω. **N**ostri quoq; auctores hanc sapissime imitati sūt figurā **Virg.** in. xi. **I**usticiæ ne prius mirer belline labor. **I**uue. in. γ. **E**t pater ergo. animi foelices credit auaros ἐν τύχεις τῶν ἀφῶ καὶ εὐδαίμονες τόνου μόν. licet autē accusatiuo & ablatiuo adiungere: & dicere animum foelices: & αἰο foelices ἰκέτῶσδε δούναι μοι τὰ τὴν τὴν χάριν. **E**t nos supplisco te & tibi. **T**erentius in andria. **I**psum hunc orabo: huic supplicabo: amorem huic narrabo meum: **P**raecor τα

men & oro & obsecro: & quæso accusatiuo iunguntur in multis locis
Attici προσάτεω τῆ πόλει πρὸς αὐτὸ τῆσπόλεωσ καὶ τῆ πόλει.
Hic nos praticio urbi: & praticius urbi & urbis. **Sed** quādo datiuo
adiūgitur participiū est. quādo uero genitiuo nomē: quādo amās illi
us nomē. & amans autem illum participium: & natus illius nomē. &
natus uero ab illo: uel illi participium. **Et** fere omnia participiis simi/
lia nomina diuersa casuum cōstructione discernuntur. Participia enī
necesse est uerborum suorum seruare constructiones. **Attici** ὀρμαδι
ἀ τοῦ αἰεροῦ τῆ πόλει καὶ εἰς πόλιν. **Tale** est illud uirgilianum ī octa/
uo: **Volat** hasta tago per tempus utiunq;: pro in tagum. **μὲν ἡμερα**
τοῦτο πεποίηκεν ἡ γωνν διὰ μίας ἡμέρας. **Similiter** per eclipsim. **Ci**
cero in secundo inuectiuarum. **Sed** triduo tamen audietis: pro intra
triduum. **ἀνὰ βῆβλη** μένος ἰ μάτιον καὶ μάτιω. **Indutus** uestem &
ueste. **Virgilius in septimo:** **Ipsc** pedes tegimen toi quens immane le
onis **Terribili** impexum seta: cum dentibus albis: **Indutus** capiti: sic
regia tecta subibat. **Idem in duodecimo:** **Harum** una inueni supre/
mum mæstus honorem **Induit.** **Terentius in eunucho:** **Meam** ipse
induit. **Idem in eodem.** **Et** ea est indutus. **γενναίο** τέρωσ τοῦτο γέη
νεταισ. **Similiter** nos mollioesi sunt: q̄ ut melius illis. **Huic** simile
est illud salustianum in iugurthiuo: **Romanos** sicut plerosq; remo/
to metu laxius licentiusq; futuros. **Demosthenes.** **G.** **Illi** πέποιθα ἐπὶ
τῆ δυνάμει καὶ ποίωσιν ὀπλοῖσ ἡ δυνάμει πέποιότες. **Stati**
us in secundo thebaidos: **Martisq;** ex semine theron **Terrigenas** confisus
auos εἰρῶ τοῖσ ὀπλοῖσ. **Nos** fido huic rei. & hac re. **Virgilius in un**
decimo: **Dum** troia temptat castra fugæ fidens: & cælum territat ar
mis. **Idem in septimo.** **Moliri** fam tecta uidet: iā fidere terra. **Attici**
οαν ἀάτω δέ καὶ σοῦ καὶ ἐπισοῖ. **Latini** queq; miror illum & illius: &
illo. **Virgilius in secundo aeneidos:** **Et** mollē mirantur equi: primusq;
thymæctes. **Idem in undecimo:** **Iusticia** ne prius mirar belline labo/
rum. **τῆσ αὐτοῦ ράνδω** τοῦτον οἰτύπτω. **Huic** simile est illud teren/
tianum in adelphis: **Suo** sibi gladio hūc iugulo. **Attici** ἀρχομαι τοῦ
βίβλου καὶ τόδε. **Latini** accusatiuo: & incipio incœpi: & inchoo:
& in eo etiam adiungunt. **Virgilius in bucolicis:** **Incipe** mœnalios
meciū meā tibia uerlus. **Idē in quinto.** **Vix** ea satius erat: cœpit cū talia
uirgo. **Idē in eodē.** **Nocturnas** ichoat aras. **Attici** ἀκουω σοῦ πέσομαι
σοι. **Nrī** audio quidē actō adiūgūt. **Auscul**to uero tā datiuo q̄ actō.

Terentius in andria. Pamphilum ne adiutem an auscultem seni.
Idem in eadem. Ausculta pauca: & quod ego te uelim: & quod tu
quaris scies. Sic enim habent antiqui codices teste **Donato** commē
tatore eius. **Attici:** κατὰ χρῶμαί τῆσ λήξεωσ ἢ τῆ λήξει. **Cicero in uicēti**
uarum: Quousq; eadem abutere **Carilina** patientia nostra. **Salusti**
us in catilinario: Quippe quas honeste habere licebat abuti per turpi
tudinem properabant. Sed potest subaudiri is. **Attici** καὶ ἐξομαί ἐπί/
καὶ ἐξομαί καὶ τὸν σκίμα ποδα. **Nostri** quoq; auctores frequenter huic
uerbo diuersos sociant casus. **Sedeo** in montem & in monte: & mon
tem sine præpositionibus: ut **Virgilius in septimo:** Tali intus tēplo
diuum: patriaq; latinus **Sede** sedens. **Idem in decimo:** Summa petit
scopuli: iiccaq; in rube reledit. **Salustius in iugurthino:** Iugurtha ex
ienuata suorum acie montem insedit. **Attici** κατὰ τὴ γῶσσοῦ πορνείασ
καὶ πορνείαν. **Et nos** accuso te furti: & accuso tui furta: ἀφῆρην τῶ οἶδ
φθαλλοὶ ἐκεῖνον ἢ ἐκαίνοω. **Similiter** latini fractum illius: & illi erus
Attici ἀλλοῦ περιόψεται ἢ οὐ οἶδ. **Romani** & temno & sperno: &
despicio: & omnia uerba actiua: quæ faciūt ex se passiuā: accusatiuo
coniungunt. **Virgilius in bucolicis:** O digno coniuncta uiro: dū de
spicis omnes. **Illi dicunt** πρόσδυνάμην καὶ κατάδυνάμην. **Nostri**
quoq; pro uiribus: idest secundum uires. **Salustius in catilinario:** Pu
blicam miserorum causam pro mea consuetudine suscepi. **Virgilius**
in quinto: Tum ualidis flexos incuruant uiribus arcus. **Pro se** quisq;
uiri: idest secundum suas uires: hæc tamen eadem præpositio: idest
pro: quando uerbo adiungitur: in supradicta significatione assumi
tur: ut pro ut possum: prout ualeo: prout intelligo. **Illi** ἀμελῶσσοσ κα
ἰεμαυτόν. **Sic** & nostri negligo illum. **Terentius in adelphis:** Pecuniā
in loco negligere maximum interdum est lucrum. πᾶσχω παν
θάνω κακά: **Nos** ad accusatiuum. **Virgilius in tertio æneidos.** Haud
impune quidem. nec talia passus vlyxes. **Illi** γελῶσσε καὶ κατὰ γελῶ
σοῦ. **Terentius in adelphis:** Rideo hunc. **Idem in eunucho.** Forte
habui scortum: cœpit ad id ludere & irridere. **Idem in eodem.** Hisce
ego non paro me ut rideant: sed his ultro arrideo. **Illi** ἐπιτιμῶ τοῖσ
ἀνέμοισκαί τὸν ἀνέμον. **Nos** increpo illum. **Illi** ἀμφὶ τὸσκατῶσ κα
θεκάσῃν ὀσῃ ἀερά καὶ ἀερίνον. **Nostri** in dies: & per singulos dies: et
ī annos: & p singulos annos: & in horas: & p singulas horas. **Liuius**
frequēter in milites: p ī singulos milites. **Vir. in. γ.** Bina boum uobis
troia generatus accētes. **Dat** nūero capita ī naues adhibete penates.

Ἴλι κάθηκός ην ὅση μέραι κατέτοσ. **Nos** quottidie & quottannis. **Ἴ**λι
κάτω εἰ αὐ καὶ ἦλον κάτω. **Et** ad locum: & in locum ponunt. **Simi-**
liter nostri. diuerto domi & domum. **Ἴ**λι. κόψαι τε λόγους ᾤ discrete
re. **Terentius** in heautotimerumeno: **V**erum interea dum sermones
cadimus illæ sunt relicta. **Ἴ**λι. **G.** pro in lassitudinem ductis. **Huic**
similia sunt apud nos tam actiuam ᾗ passiuam habentia significatione
nem: ut superius ostendimus: propinquo: ruo: moror. **Ἴ**λι κωλύω σε
λέγοντά καὶ κωλύω σε λέγειν καὶ κινδυνέω τα καὶ κινδυνεύειν. **Et**
nos: prohibet illum periclitantem. & prohibet illum periclitari. **Vir-**
gilius in secundo aeneidos. **S**ensit medios illapsus in hostes: pro illa/
psum esse. **Salustius** in iugurthino. **E**t hercule sylla ante cognitū mul/
tis orantibus aliis **U**ltro egomet opem tui: nullis idigui κληρώω τῆ/
νέου δαίμονισιν καὶ ἔλαχεν. ἀνθρῶπος τὸν ἀνάταν καὶ οὐδὲν ἔκλη
ρώσα τὸ τῆν ἀνθρῶλην. **Nos** sortior ad accusatiuum. **Virgilius** in de
cimo. **S**ortitus fortunam oculi. **Ἴ**λι ὡς λέγουσιν ἅπαντες καὶ λέγειν
ἅπαντας. **Nostri** dicunt: ut illa res facta sit: & illam rem factam esse.
δοκεῖν αὐτὸ τοῦδε. & nostri frequenter. **Terentius** in eunucho.
Apparet hūc seruū esse domini miseri & pauperis. **Ἴ**λι λέκτέον εἶ
pro oportet dicere. λέκτέον σοὶ νυῆσι καὶ ἔσαι. **Hinc** romani gerun/
dia uel supina inuenerunt: dicendi dicendo dicendum. dictū dictū.
Proprie autem in dum terminantia: atticum significant aduerbium:
quod omni generi. & numero: & persona: & tempori potest adiungi
ut legendum est mihi: tibi. illi nobis. uobis illis. & legendum est: & le
gendum fuit: legendum erit. pœtam. orationem. carmen **Attici** ἀπο
φαίνομαι ἀδικησας τάχειρισα. **Nos** confitetur osculatus uirginem:
& criminatus innoxium. **Virgilius** in secundo. **S**ensit medios illap/
sus in hostes: pro illapsū se esse. **Stattius** i duodecimo. **H**ortaris au
tem: pro ortaris ire. κατὰ βῶμα σοὶ καὶ σέ. **Et** **Romani.** maledico tibi
& te. **Cicero** pro Deiotaro. **B**lesamius inquit enim eius nomini opti/
mi uiri: nec tibi ignoti: male dicebant tibi λυμὰ ἔειπε τὰ τοῖσ ἀειρακ
οῖσ καὶ βλέπτω τοῦτον: **Romani** laudo te: noceo tibi dicūt & te. **Lu-**
canus in tertio: **I**nsiluit solo nociturus pondere puppim. **Sed** magis
per eclipsim in praepositionibus prolatum est: insiluit puppim: pro i
puppim. **Aristophanes.** ὁ δὲ πολλῶ. **I**socrates ait. πᾶλλον ἐνίους ἔς
ἔξω λωλέκωσ. **Nostri** multo magis: & multo maxime: ut **Virgilius** i
primo: **P**ygmalion scelere ante alios immanior omnes. **Attici** ἐποίη
δάτι γὰρ οὐ. καὶ τί καλόσ. **Huic** simile ē illud terentianū in eunucho

Reuiso quidnam chærea hic rerum gerat. pro quas res. **Et Virgilius**
 in undecimo: iustitia ne prius mirer belline laborum. **Similiter** in
 lo auaritia: acculo pecuniarum repetundarū: uel furti: uel adulteri:
 & similia. εἰ δὴ μὴ οὐκ αἰ� τοῦ δε καὶ εἰδῶς ὁ παρχῶ τὰ δὲ οὐκ αἴσθησ. **Scis**
 autem quando participium est accusatiuo adiungitur quando nomē
 genitiuo: quomodo amans. diligens. patiens negligens. & similia. **Ci**
 cero in tertio inuectiuarum. **Hæres** erat hiiia. faciebant omnia cum
 puella leg's æquitas. uoluntas patris: edicta prætorū. **Illi** μὲλλω ἀνὰ
 γνῶσθαι. pro hac constructione **Romani** participio utuntur futuri:
 cum omni tempore substantiui uerbi: ut lecturus sum. εἰ μὲλλον ἀνὰ
 γνῶσθαι. **Lecturus** eram: & fui: & fueram. μελλῶ ἀνὰ γνῶσθαι. **Lectus**
 ero uel fuero. **Attici** φέρον τί τι ὡ τὸ δε τὸ πράγμα καὶ σοῦ. **Nos** curo
 has res. **Illi** μεχρὶσθαι. **Nos** usq; dum **Attici**. ὁ δὲ ῥομαὶ τῶ πάοισου
 καὶ σέ. **Similiter** nostri queror tibi & te. **Juuenalis** in primo. **Nec** que/
 reris patri. nec terram cuspide quaffas. **Virgilius** in bucolicis. **Dum**
 queror & diuos quanq̄ nil testibus illis **Proterci**. ὁ ληνην νύκτασπο
 υδάτω ἡ ἀναγινώσκω. **Aristophanes**. νῦν ὄνη ὁ ληνην νύκτασπο
 τίσων ὁδοῦ. **Nostri** quoq; frequenter huiuscemodi utuntur constru
 ctionibus. noctu & die: inter diu & nocte. **Virgilius** in primo. **Noctē**
 non amplius unam **Falle** dolo. **Idem** in eodē. **Vna** cū gēte tot annos
 Bella gero. habere pro esse. ἔχω ἐν ἡμέρας δητησας. **Terentius**
 in phormione. **Bene** tibi se habent principia **Attici** πλέον ἢ ἔλαττον
 ἢ πόσον. **Nos** plus minusue: & huius simile. **Terentius** in adria: **Quo**
 iure q̄ quæue iniuria. **Illi** με μνησθαι το δε καὶ ἐμνησθαι σοφισ. **Ho**
 merus. **G.** **Similiter** nostri. **Virgilius** in quarto aeneidos. **Nec** memie
 nisse pigebit elissa. **Idem** in bucolicis. **Numeros** memini si uerba ten/
 rem. παραίνῳσοι εἰλοθαι πρόσθιασ. **Admoneo** te illius. & illum. **Salu**
 stius in catilinario. **Sed** quoniam tanti uiri tempus admonuit. **Virgili**
 us in decimo. **Lucanus** ut pronus pendens in uerbera telo **Admonu**
 it biugos. **Illi**. τὴν παρθένον ἐξηπάτησεν οὐ μὴνον ὁ ποσχομενος μ
 ἔταλαχρυσῶ. **Similiter** **Terentius** in phormione **Senem** per episto
 lam pellexit modo non montes auri pollicens. **Attici**. **Multa** per eclī/
 psim proferūt: uel pleonasmῶν. εἰ τὰν πάλιν αἴουσι. **Nostri** quoq; nup
 ὄυτοσ ἀνατὰ τὴν ἀφορήτω: deest plaga: quomodo **Terentius** in eunu
 cho. **Plurima** salute **Parmenonem** summum suum impartit gnato:
 deest enim amicum. **Idem** in eodem. **Ego** ne illam qua: illum qua:
 qua: πό. ὅ γαι τρυγῶσ ἀύρου. ἐκείνος καὶ ὅ γαι τὰ μύρα. **Terentius** i adel.

Olent unguenta de meo. Iuuenalis . Olēbit alternam ἀλλήλους αἰ
δοῦνται. Terentius in adelphis. Video sapere intelligere ueteri inter
se amare. ἀχθεῖν καὶ τοῖς κακοῖς. ἀχθεῖν τοῦτοῖς ποτέ. Hic Romani
piget genituo & accusatiuo coniungunt: piget me hostium . Eiusdē
constiuctionis pudet: tēdet: miseret. Inueniūtur tamen etiam accusa
tiuis solis coniuncta. Terentius in adelphis. Hei mihi non te hoc pu
det. Idem: Ut nihil pudet. ἀισχύνομαι τὴν ἡλικίαν τὴν σὴν . Attici
dicunt ἀαρῶ τῆ δυνάμει καὶ πέποιθα ὄπλοις. Similiter nostri. Stati
ut primo thebaidos. Terrigenas confusus auos. Iuuenalis in tertio. Fi
dimus cloquio Ciceroni nemo ducentos. Virgilius etiam datiuo con
iunxit in undecimo. Dum troia temptat Castra fugæ fidens: & calū
territat armis. Idem in nono. Et fidere nocti. Attici dicunt . πρόθεν
ὀλιγον. καὶ μικρῶ πρόθεν. Nos quoq; ante paulum: & paulo ante:
quomodo & post paulum & paulo post: μετὰ μικρὸν ἤλαθεν . μικρῶ
ὄσπερον. Cicero in secundo inuectiuatum. Et uoces paulo ante exaudi
re potuisti: Similiter attici. μικρῶ πρόθεν ἤλαθεν: quomodo & nos:
μετὰ μικρὸν. Horatius. Illam post paulum: sed multo. Attici . ὀλιγον
τὴν νύκτα φροντίσω. Similiter nos: τοσοῦτος δὲ ἐνὶ αὐτοῦς πρᾶττω/
ἐν τὴν τοῦ διατοσῶνδε. Virgilius in primo: Vna cum gente tot ānos
Bella gero. Idem in eodem. Tu faciem illius noctem non āplius unā
Falle dolo. Idem in tertio aneidos. Tres adeo incertos caeca caligine
soles: Erramus pelago totidem sine sydere noctes: ὀλιγου δέοντος.
αὐριός ὑπῆρχε. Nos paulominus mille. ὀλιγοῖς δὲ ὑβέλεις καὶ ὀλι
γῶν. Terentius in andria. Sosia ades dum paucis te uolo . χορδαῖός
ὕποσχόμενος. Iuuenalis in secundo: Fidibus promittere. Et Teren
tius in cunucho: Fidibus scire. ὁμοῦ αἰδοῖ τοῦ θεοῦ καὶ τῶ γάρ ὀ
μνυτε. Virgilius in sexto: Dii cuius iurare timent: & fallere nimen:
Idem in eodem: Maria aspera iuro. Nec mirum cum etiam passiuum
habeat. Vnde Lucanus in quinto . Et lata iurantur aues bubone si
nistro. Homerus. G. Menander. g. Idem in mysogyno. G. Terenti
us in phormione. En unquam iniuriarum audisti mihi scriptam di
cam. Et Lucanus in sexto. Effera damnarat nimix pietatis ei iceto. At
tici. ὁμοῖος γενήσῃσιν. Virgilius in bucolicis. Urbem quam dicunt
romam melibœe putauī Stultus ego: huic nostræ similem . Terenti
us i cunucho. Quid multa tibi dicam: domini est similis. Attici τῶν
πρὶν πραγμάτων εἰδημων. Virgilius. O socii neq; enim ignari su
mus ante malorum: idest illorum quæ pertulimus mala . Et nota q;

ex huiuscemodi structura graeca frequenter latini ac & atq; in signifi-
catione similitudinis accipiunt: ut similis est haec oratio: atq; ante.
Virgilius in secundo aeneidos. Haud secus ac iussi faciunt. **Terentius**
in andria. Ita tum discedo ab illo: ut qui se negat filiam daturum: id
est ut ab huiusmodi homine qualis est qui filiam negat. **Facio atq; fe-**
ci ante: pro sicut ante feci. **Attici** ὡς περ πῶς ποίω τῶν τῶν
πῶν. ὅτιον τῶν τῶν. **Nos** quoadmodum. & quomodo καρποῦναι τῆ/
νῆδον. **Virgilius in septimo:** Fruiturq; deorum **Coloquio.** **Iuue-**
nalis in secundo. Exul ab octava marius bibit: & fruitur diis **Utatis:** ac
tu uictrix prouincia ploras. **Similiter** potior illius rei: & illa re: & illā
rem. **Cicero in secundo inuectuarum.** **Rerum** potiri uolunt. **Teren-**
tius in adelphis. Ille alter sine labore patria potitur commoda. **Idem**
in eodem. Miseriam omnē capio. hic potitur gaudia. **Salustius i tu-**
gurthino. Priusq; legatos conueniret adhebalis potiretur. **Virgilius**
in primo. Egressi optata potiuntur troes arena. **Alli** ὅση μέρῃ καὶ ὅσαι
ἢ μέρῃ. **Hinc** romani quotidie uel cotidie: pro quot dies: & quotan-
nis: pro quot erunt anni. **Attici.** μικρῶ χρόνῳ. ἢ κανὸν χρόνῳ. **Nos**
logo τῆ πορῆ ὅσ φρσί ηητι καὶ ὅσ φρσίνο μᾶ τῶ ψύχουσι. **Nos** quoq;
olatio illam rem. **Terentius in adelpis.** **Sinerem** illum ac nō sex to-
tis mensibus prius olfecissem q̄ ille quicq; cepit. **Odor** quoq; accu-
satio coniungitur. **Lucanus in septimo:** **Morumq;** cada. ere calum
Odorati pholone liquere lecons. **Attici.** λέγοι μᾶν. **De futuro** dicit.
λέφοι μᾶν etiam de praeterito κτείνει μᾶ χρόσοῦ. **Et iterum** antiquio-
res tamen ἄρφοι μᾶν de praeterito dicunt ἄρφοι μᾶν. **Huiuscemodi**
sensu Romani solent. **G.** non solum praeteritis imperfectis: sed etiam
praeteritis perfectis uti: pro praesentibus uel futuris: tam subiunctiuis
q̄ indicatiuis. **Virgilius in primo aeneidos:** **Certe** hinc romanos olim
uoluentibus annis **Hinc** fore ductores reuocato a sanguine teucris:
Qui mare qui terras omni ditione tenerent **Pollicitus.** tenerent ἀντί
τοῦ καὶ ξοίεν. **Idem in eodem.** **Cum** uenit aulais iam se regina sup-
bis **Aurea** compoluit sponda. **Cicero inuectuarum primo.** **Nō** enim
illud peto quod soleo: cum nehemētius contondi impetrare reus ut
absoluatur. **Et Terentius in eunucho.** **Qua** uera audiui taceo: & con-
tineo optime: audiui pro audiam: uel audiuerim. **Terentius in andria.**
Sed si quid tibi narrare ocepi: continuo dari tibi uerba censet: occu-
pi pro occipiam uel occeperim. **Attici** ὅτι πλεῖστον δύνασαι. **Similiter**

nostri. **T**erentius in eunucho. Munus nostrorum ornato uebis quod poteris: quantum poteris: & istum amulum quod poteris ab ea pelli to: quod poteris: pro ut poteris: quantum poteris τὴ μοι γένοιτο. Huic simile est illud terentianum in andria. Quid me fiat: pro in me fiat: Attici ὄρε μέλιτα. Nostri cum maxime pro ἐπι μέλιτα frequenter ponunt. Plato in eodem. g. Similiter Virgilius in primo aeneidos. Quam iuno fertur terris magis omnibus unam Possedita coluisse samo. Attici. Τοίνον accipiunt. παραπληρωματικά. Nostri quoque frequenter ergo repletius loco accipiunt. Terentius in andria. Mihi ne tibi ergo. οὐδέεις λέγει τοῦτο λέγει τοῦτο οὐδέεις. pro eodem ponunt attici ex superuacuo duplicantes abnegationem. Terentius in phormione Non sic futurum est. Lucanus in primo. Aut hic errat ait nulla sine lege per axum Mundus. Terentius in eunucho. Nihil minus: pro minime: G. Terentius in andria. Quid nos: quo pacto hic: satin recte: nos ne: sicut quimus aiunt. quando ut uolumus non licet. Idem in eunucho. Nunc ergo eam mi phadria multae sunt causa: quare obrem cupiam abducere. Frequentissime tamen sunt huiusmodi figurae quibus aduerbia nominibus uel participiis uel pronomibus reddunt: & maxime localia. Virgilius. Arma uirumque cano. Unde latinum: pro ex quo cano. Attici ὁ δὲ κενεὶ ἦσαν καὶ τοῦτο ἴπον ὁ δὲ κενεὶ ὄν. ut rogauerint talis iunctura frequens est apud nos. Quoties ut pro causali coniunctione positum praeterito subiunctiuus copulatur: uel etiam praesenti: uel futuro. quando loco ὅτι id est quod ponitur. Cicero in seipso primo uerrinarum. Primum ut iudiciis: qui decem laudatores dare non potest honestius ei nullum daret: quam illum quasi legitimum numerum consuetudinis non expleret. Attici. οὐ μὴν οὐκέλαστον. Romani non minus: non parum: nihilominus: Illi τὴν ἡγεμονίαν οὐκ ἀπρακτο τὰ τῶν ἀνδρῶν πρὸς δῶκαν. Cicero uerrinarum primo. Ad hominem non inertissimum. Attici οὐχ ἴτων pro similiter: & pro magis. Nostri quoque non minus: non secus. Virgilius in tertio. Non secus ac iussi faciunt. Idem in tertio. Non segnior pro similis. Ἐν ἀρχῇ in principio οὐδέεις δῶκράτου ἴτων ἀσθεῖς ἔγενετο. Terentius in eunucho. Hoc nemo fuit minus ineptus: pro magis prudens. Illi οὐδέεις τὴν ἀπὸ λείψιν εἶπεν. nos nunquam ἢ μὴ οὐχί τένετα. Nostri quoque frequenter duplici abnegatione utuntur pro simplici. G. ut nihilominus pro non: & recusio ne faciam: pro recusio facere. ὁ παρὰ γορὸν οὐ μὴ λέγω

καὶ ἀπαγορέω λέγειν. In sequētibz uero δυχόλεσά μιν ἢ πάλαι
ἀεκατέφλεξε. Hæc autem figura solet fieri: ut abundante abnegati
one: uel deficiente a cōmuni subaudienda. **Virgilius in tertio ancid.**
Nō tibi troia Extremum tulit: aut cruor hic de stipite manat: p neq;
cruor. **Idem in nono.** Non hic attidæ: nec fandi fictor ulyxes. Bene
dixisset tamen ne pro nec ponemus: uel & aut nec non etiam **Et Lu/
canus in quarto.** Quippe ubi non sonipes motus clangore tubarum
Saxa quatit pullu rigidos uexantia frenos Ora terens: spargitq; iu/
bas: & subrigit aures Incertoq; pedum pugnat monstrare tumultu.
hic enī e contrario: & rursus οὐ τέκεϊνος ἐποίησεν οὐτοστέ. Itq; atq;
& pro nec posuit: & ad omnia non in principio positum a cōmuni
accipitur. **Idem in eodem.** Fluiuos non ille cruoris: **Membrorūq; ui/
det lapsus.** ἀετὰ τὴν Δυσυχίαν οἱ οἰκεῖοι οὐδ' ἐν μοι ὑπόλοιπου πεν
ητιέδωκάν. **Salustius in catilinario.** Postq̄ uictoriam sunt adepti: ni
hil reliqui fecere uictis. Illi ὀφείλωσιν δάνειον καὶ ὀφείλω λέγειν τὰ
λαθέδ. Et nos: debet mihi ille usuram: & debet illam rem facere. Nam
infinitis uerborum tam illi q̄ nos frequenter utimur loco nominum:
& illi quidem pro omni casu: nos autem pro nominatiuo uel accusati
uo: ut **Persius:** Sed pulchrum est digito monstrari: & dicitur hic est.
Idem: Euge tuum & belle. **Lucanus in quarto:** Victurosq; dei celant
ut uiuere durent: Felix esse mori. loco enim genitiui uel datiuī uel ab
latiuī & accusatiui cum præpositione gerundijs uel supinis; utimur:
de quibus de uerbo tractantes sufficienter docuimus. **Attici συγρί/
νω ἀριστοτέλη πλάτωνι καὶ μετὰ τὸν πλάτωνος.** **Demosthenes p
Ctesiphonte. G. Romani quoq; comparo tibi illum: & tecum.** **Cice/
ro pro Deiotaro.** Et si iniqui castorem cum domio confiro πᾶν τὰ χη
tam in loco q̄ per omnes partes significant. **Demosthenes philippica
rum quarto. G. ad locū Demosthenes. G. quod est i loco.** Nos omni/
fariam quidem: pro per omnes ponimus: ubiq; autem in loco: & un/
diq; de loco: & quoq; ad locū ἢ ἡλικία τοῖς παθεῖσι τρεῖσιν. Simili/
ter nos **Virg. in quarto.** Omne auiū ferro terit. Illi ἐπέχῳσεν ἀσινόμα
non καὶ μοι νέσθαι καὶ ἐπέχῳσεν εἰναῖν ἀσίνην. Et nostri compesco il/
lum insanientem. & insanire: & ne insaniat παρά apud illas genitiuo
& accusatiuo & datiuo adiungitur: & apud nos præter accusatiuo cō
iungitur: & ablatiuo tamen quando pro sine accipitur: ut **Salustius
in catilinario.** Præter rerum capitalium condēnatis: pro sine condē/
natis: & tenus tam ablatiuo q̄ genitiuo: ut **Pube tenus.** **Virgilius in**
gg iii

ΤΗΝ ΔΕ ΛΟΘΩΝ. Et nostri adeo urbem & in urbē. **Virgilius** in secūdo. **Migdonides** illis ad troiam fortē diebus **Venerat**. **Idem** in **bucolicis**. **Quo** te mēri pedes: an quo uia ducit in urbem: Δεο μεί χρήματων. **Nos** eget uerbum tam genitiuo q̄ ablatiui coniungimus. **Egeo** illius rei & illa re. **Illi** πον ad locum & nos quo. **Illi** δονησι καὶ ἐνηθησι: pro his nos genitiuis si primæ sint: uel secundæ nomina urbium: sin tertia: ablatiuis utimur: & in semper pluralibus: ut **Roma** tyri: carthagine: athenis. **Attici** πότερον. & singulari & etiam plurali numero adiungunt. **Nos** uero utrum utriq; numero adiungimus. utrū bonæ sunt hæ res: an illa. **Attici** γυμνος τῆ κεφατῆ ἐπεισέβαθεν. **Virgilius**. **Nuda** genu: nudoq; sinus collecta fluentes. ἐπιγέλω τούτοις ἐμπέσωσιν καὶ δοῖ κατὰ γῆλωσού καὶ οὐδὲν ἐπέρον αὐτόν. **Terentius** in eunucho. **Habui** scortum: cœpit id alludere: & me irridere. **Virgilius** tamen in primo. **Certantq;** illudere capto. **Similiter** arrideo tibi: πῖρῖ rideo. **Terentius** in eunucho. **Sed** his ultro arrideo. **Attici** προσώρων τοῦτον αἰσέσοιτο. **Virgilius** in primo. **Et** alto prospiciens. **Idem** in sexto. **Prospexi** italiam summa sublimis ab unda. **Terentius** i beau. **Quicquid** ego huius feci: tibi prospexi: & stultitia tua. **Attici** πλεονες δὴ πάντες τοῦτο λέγουσιν ἀνερωποι. **Terentius** in and. **Quod** pleriq; omnes faciunt adolescentuli ὁ πέρεχω σοῦ καὶ ὁ πέρεχει ἡ κεφαλή τῆς χειρᾶ. **Nos** quoq; præsto tibi & te. **Virgilius** in. xii. **Ibo** ais cōtra uel magnum præstat achillem. **Terentius** in eunucho. **Dii** imortales homini homo quid præstat. **Stulto** intelligens quid interest. **Il** li dicunt κηδεσὶς σοῦ καὶ σοῖ. **Cognati** uel affines uel fratres uel amici: uel inimici horum his. **Sic** & similia omnia. **Illi** ἔγωγε λέγω γένοιτό μοι τοῦ καλοῦ τοῦτόρε. **Frequēter** & nostri huiuscemodi utuntur figura: ut genitiuos ponant pro nominatiuis. **Cicero** uerrinarum Ita mihi deos uelim propicios: ut cum illius mihi temporis uenit in mentem. quo die citato reo mihi dicendum sit: non solum cōmoueor animo: sed etiam corpore phorresco. **Idem** in. vii. **Cum** mihi tyndaridani illius uenit in mētem cum segestā tum iura simul ciuitatū atq; officia cōsydero. **Attici** πρόσ ἡκει μοι πολυπραγμονεῖν τοῦτο. **Terentius** i eunucho. **Et** adeo ad re attinere hāc omnē rē. **Nostri** frequentius attrines ad illū: & illi. **Attici** ἀγαπῶν τῆς παροένου καὶ ἀγαπῶν τὴν παροένον. **Romani** quoq; fugitās: amans: paties: & multa similia tā genitiuo q̄ accusatiuo adiungūt. **Sed** accusatiuo iuncta participia: genitiuo noīa sunt. **Plato** in lyside. **G**. dixit: id est clemēter π non

nimiū. **Hic Salu. in iugur.** Sed his rumor clemēs erat: p nō nimius.
eis ἐρχεται τὴν πόλιν οὗτος. Euripides. μόνον Δέσπον Τέκνοισιν εἶς
ἀγαθός. **Terē. in and.** Adeon ad eū: **Virg. in. x.** Regē adit: & re
gi memorat nomēq; genūsq; **Idē in geor.** Addit oppida pastor. eis ἢ
λεῖ τὴν οἰκίαν ὀκλέπτης. Chresthomenes. **G. Terē. in phorm.** Adi
magistratus. Attici ἰκετένω λίσσομαι δὲ πρὸς θεῶν. **Virg. in. vi.** Su
perolq; precati trimactii: teucricq; uiri. **Terē. in andria.** Huic supplica
bo: amorē huic narrabo meum. πρὸς καλῶς καὶ προσέφη τοῦτον.
Virgili. in. vi. Extremū fato quod te alloquor hoc est. Idē in secundo
Affaturq; deos & sanctum sydus adorat. Attici τῶ βασιλεῖ Δέδεα εἰ
νοι προηνήχονσαν. Romani quoq; oblato sunt uobis: & ad uos. Atti
ci προλαβάνωσέ καὶ προλαβάνωσοῦ. Nam πρὸ προpositio tam
accusatiuo q̄ genitiuo cōiungitur: sed in diuersa significatione: quod
nos in multis facimus propositionibus: ut in sub super & subter: de
quibus sufficienter Donatus docet. Præter autē quādo loco sine acci
pitur: ablatiuo coniūgitur: ut **Salustius in catilinario.** Præter rerū ca
pitalium condēnatis. Nā alias accusatiuum sequitur. Tenuis quoq;
quod apud græcos aduerbium est: sicut & sine: & multa alia: quæ a
nostris inter propositiones ponuntur: tam ablatiuo q̄ genitiuo forcia
tur secundum græcos. **Virgilius in tertio.** Pube tenuis postrema ima
ni corpore pistris. **Idem in tertio georgicor.** Et crurum tenuis amēto
palearia pendēt. **Idem in. x.** Cui laterū tenuis hispida nāti. Frons ho
minem præfert. hoc autē ostēdimus secundū græcos. Nam apud la
tinos nulla propositio: nec aduerbium propositiuum casualium: nisi
accusatiuo uel ablatiuo cōiūgi: Attici εἶς αἰ τοῦ τῶτέαγατοῦ γένοι
τονῶν. Cicero uerrinarū primo. Cū illius temporis mihi uenit in men
tem. Illi ἐπὶ τούτοις γελᾶν καὶ ἐπὶ γελᾶν σοι σε. **Terē. in eunu.** His
ego nō paro me ut rideār: sed his ultro arrideo. **Idē in adelph.** Rideo
hūc. Idē in eadē. Nulli laxdere os arridere omnibus. **Idē in eunu.** Cœ
pit ad id alludere. & me irridere. Attici προκρίνωσε ἄριστόνῃ καὶ πάν
των τῶν ἐμῶν ἐταίρων. Nostris quoq; huiusmodi locutiōibus utū
tur: ut præpono hūc optimū esse amicos. **Illi χατέουσι τὴν κτίσιν**
οἰκοῦσι τὴν ἀσπόταμῶν. Nostris quoq; accolūt fluuiū & fluuiō:
ἀποβλέπω καὶ ἐπιβλέπω τὸν βουνόν. Sic nostri. **Cice. uerri.** Et aspe
xit me illis qdē oculis. **Virg. i priō.** Aspice bisfenos latātes agmiccy
gnos. Attici ἐν ἄντιόνθεοῦ καὶ ἐν ὀπίσθησον. **Ter. i phor.** Nāq; iscitia
ē aduersū stimulos calces. πᾶρεκαθῆκεν τῶν δειῶ. **Iuuenalis i quarto.**

Spectent iuuenes quos clamor & audax Sponsio: quos culta decet
assidisse puella. **Illi** πρῶτον ἀένον Δεύτερον Δε. εἰ τα μὲν εἶπει τα
Δε. **Nostri** uero primo uel primum quidem: deinde uero: uel post ue/
ro: uel nunc uero uel secundo: aut secundum uero συσρέφω τὴν Διέ
νοϊῶν καὶ ἀνᾶπῶλῶ τὸν νοῦν. **Terentius in andria.** Nunc quam rem
uitio dent quaeso animum aduertite. Idem in eunucho. Aduerti her/
cle animū. **Virgilius in sexto.** Caruleam aduertit puppem: ripaq; p
pinquat. ἐπέρει Δό μενος τῆ βᾶκ τῆ ρία ἐπιβαί νει δὲ οὐδεν ὤνε **Virg. in**
.xi. Impresioq; genu nitēs terrā applicat ipsum. **Attici** ἐν μέρει πρὸς
μέρος καὶ ἐκ μέρου. **Nostri** quoq; ad partem: & in parte: & ex parte.
Illi τοῦτο ἀδνον δι Δόσαι δι ἐνο μιδεν ἐργον. **Terent. in andria.** Id si
bi negocium credidit solum dari. **G.** Huic simile est illud uirgilianū.
Dixerat & genua amplexus genibusq; uoluntas **Harebat** καὶ ὁ μᾶς
ἐδένετο κοίκα τὰ γυνᾶ πῆν κατὰ τὸ σὸν εὐλημα. **Demosthenes. g.** hoc
est quod dicimus secundum uoluntatē uestram: & secundum uos. **Lu**
canus in .vii. Secundum emathiā lis tanta datur. **Attici** βουλένο μαι
πρὸ βέπωσε καί σοι καὶ προνοῶ. Quomodo & apud nos consulo & p
uideo prospicio. tā datiuo q̄ accusatiuo coniūgitur: sed datiuo proui/
dētiam significat. **Illi** πατρός καὶ μητρός ἐβρβροσ ἐσικαί ἐκτῆ
πατρός καὶ μητρός ἐβρβροσ. **Nos** a patre & a matre atheniēsis est
Attici πρὸς σοῦ λα μ βῆνῶ τὸ δε ἀντί τοῦ παρασου. **Romani** quoq;
apud arbitrum & ad troiā: tamen pro apud troiā. **Virgilius in prio.** Pri
ma quod ad troiam pro caris gesserat argis. ὑπὸ νοῶ τὰ ἰσρα κελεῖ
μὲν ἢ γουν εἰνᾶ. **Frequentissime** nostri quoq; participia pro infinitis
ut audio interfectum: mortuum casum: & similia. in quibus omni/
bus subauditur esse. **Iuuenalis.** Inoperituros audio multos: ἴσ τε λῆ
γᾶν περὶ κῶ π τειν γεωργε. **Salustius in catilinario.** Et populis lacta/
ti: & merito dicere fieri. **Attici** σεφάνου τᾶ κοτίνω σεφάνω καὶ σεφᾶ/
νωσ ἀδενος κᾶ λᾶ μω λευκῶ. **Et romani** coronatur illam rem: & illa
re. quomodo etiam induitur. **Horatius in coronari olympia.** **Virgi**
lius in septimo. Induit albos cum uitta crines. **Idem in decimo.** An se
se mucronem ob tantum dedecus amēs **Induat.** **Præpositio** apud il/
los frequenter abundat & deficit συνά π δὲ ἀνδῶ μ διστηδῶ. **Demo**
sthenes. G. **Et nostri** conuenit mecum tecum. **Aristophanes** au/
tem. ἀπὲι ἀ τῶ κεί οεν ἐκ τρᾶ χηλιδῆ π εδῶν. deest enim κατὰ. **Ho**
merus. G. **Nostri** quoque utraq; figura utuntur. **Virgilius in nono.**
Tum demum præceps saltu sese omnibus armis In fluuium dedit:

deest cum. Attici μεμνηται ου γυνωσι. Idest nemini dat ueniam.
Demosthenes. G. Salu. in iugur. Hominis ueteris prolapia multarum
imaginum nullius stipendii. **Frequentius tamen in huiusmodi sen-**
su Romani ablatiuo utuntur. Terentius in andria. Ibi unam aspicio
adolescentulam forma bona fortassis: ac uultu solia adeo modesto: a
deo uenusto: ut nihil supra. **Cicero in philip. contra Antonium.** Tu
nec soluendo eras: idest soluere debita non poteras. **Illi ου α φωνω εμα**
ουτω ευδαμονουτι και ευδαμονων. Nostri inueniuntur hac forma
sape ufi. conscius sum mihi bene facienti: & benefaciens: quomodo
dicimus: nomen est mihi iulus & iuli & iulo & iulum. **Virgilius i ter-**
tio. Sensit medios illapsus in hostes **Illi κλεψας τωθεων τει ερα και**
τουσθεουσ. Et nostri depilatus deos decumas: & deorum decumas.
Attici αιθαινο αι δαμης και ηδ εδ αλλο τρια τραπειη. Nostri accu-
satiuo. **Sentio illam re. α γνο ει την αμαρτιαν.** Similiter latini: igno-
scit culpam. **G. Et magis foemininum ipse factus est.** Quomodo apud
nos: hic & hac stirps: & finix silex: & multa similia. **Herodotus i ter-**
tio. G. idest obiit uel mortuus est a suis. Attici ταντο τουτο τουτεις
κεινο. Nostri quoque idem huic illud est. **Iuuenalis in secundo.** Implet
& ad mcechos dat eisdem ferre cinadis **εασατω ε γω και σε και αποδει**
λιω ε γω και σε. Quomodo & latini saepe eadem uerba diuersis profe-
runt significationibus: ut ruo absolutum & actiuum. **Virgilius i octa-**
uo. Ruit omnis in urbe **Pastorum & acie numerus hic enim est abso-**
lutum. In primo autem actiue protulit. **Incubere mari totumque a se-**
dibus imis Vna eurus notusque ruunt. Similiter moror tam absoluta
quam actiua significatione ponitur. **Virgilius in primo.** Hunc phoenissa
tenet dido blandisque moratur **Vocibus. Iuuenalis in tertio.** Moran-
tur pauci ridiculum & fugientem ex urbe pudorem: hoc in actiua si-
gnificatione. **Virgilius in quarto.** Quid moror an mea pygmalion
dum moenia frater **Destruit.** **Illi θιος μου εστι και εστι μοι θιος και δεσ.**
Similiter etiam nos dicimus argumentum huius rei: & huic rei est il-
lud. Quomodo dicimus: pater huius est: & huic ille. **Virgilius i nono.**
Huic mostro Vulcanus erat pater. Attici εν τοσδοτωδε. Quomodo
& nostri: interea dum. **Virgil. in tertio geor.** Sed fugit interea: fugit ir-
reparabile tempus. **Singula dum capiti circuectamur amore.** **Idem**
in eodem: Interea superat gregibus dum lata iuuentus. Notandum
ergo quod quomodo apud graecos εωσ cōiunctū cū αα significat δεχρισ
αα: sic & apud nos iterea: &. **G. ε & ubi p tamen inuenitur positum.**

Homines ueteris profapia multarum imaginū: ac nullius st̄pendii:
Τοῦ ποιεῖν τοῦ φαγεῖν τοῦ λαβεῖν τοῦ λέγειν. Demosthenes τὸ γὰρ
ῤηπᾶ τρεῖν τοῦ λέγειν καὶ χεῖρο τὸ νεῖν. ῤ hac cōstructione: id est pro
articulo genitiui: quod cōiungūt graci cū uerbo inānito: nos gerun/
diis in di terminātibz utimur: ad dētes tamē cā uel graua: ut discēdi
cā lego Virgiliū: acculandi cā & defendēdi in forz ꝑcedo. Δει ται χρεῖ
ἀτῶν δειναι καὶ δεο ἀει τροφῆς. **I**socrates. **G.** Nostri ego illius
rei: & illā rē: & illā te. & supplico tibi & quaeso te. **T**erē i an. Huic sup
plicabo amorē huic narrabo meū. **C**ice. ꝑ Roscio. Nā ꝑ deos imortia
les quid ē in hac causa qđ defensiōis indigeat. Demosthenes philip.
quarto καὶ τὸν ἀντὸν τρόπον ὡς περ τῶν ῤατῶν ἀτῶν ἀξιώσει εἶναι
τίς τὸν ῤατῆσον ἠτεῖοσαι οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τούς εὐβο/
ύλεῦο μένοσ ἠ γεί. & nostri frequēter hac figura uctur: quē admo/
dū dicis sic facis: pro ut dicis facio. Διδ τὰς ἀασρτί: ad acculatiuum:
Διδεθ δὲ δεο ἠ ἀων βούλέ ται εὐφηδίν. **C**icero ꝑ Ligario. Atq; in
hoc quod cū mēdatiō: si uis gloriari ꝑ me licet. Τοσοῦτον ὅσον τοσ
σωτον Δεινὸν χεῖν δεινὰ τοῦ Δεινοῦ ὅσον ἰός τ. καὶ λέγειν ἀπαν
τας: quod pleriq; dicunt: τοσοῦτῶ Διοίσεισ τούτου τὰν Δρόσ ὅσω.
Et romani tantū quātū: & tāto quāto. differe: distat: interest: ꝑstat
Attici. Τοσοῦτον ἀπειδαι το ὕκακουργεῖν καὶ τὸσ οὕτω ἀπεισ τοῦ Δει
καὶ ὅ εἶναι. **S**imiliter latini tantū: & tāto defuit inuitis ciuibz aliqđ
facere. **C**ice. ꝑ M. Marcello. **T**antū abes a ꝑfectione maximeꝝ ορε
rum. ut fundamēta quaz cogitas nondū ieceris. **A**lli οὐτας μέν γέννη
οείσ χρόνουσ εἰκοσι τὰ δὲ ἐποίει. **T**erē. in eunu. **I**lle alter ad nos ue
nit: auios natus sedeci. lili ἐπαινωσέ ποτέ μέν Δια τόφιλότιμον εἶ
καὶ ποτέ δὲ καὶ Δια τόγεναιότατου φαί κεδοί ꝑ quo nos cū tū. **C**ice
ro ꝑ Ligario. **C**ū in omnibus causis grauioribus **C**ai **C**esar in itio di
cendi cōmoueri soleam uehementius q̄ uidet: uel usus uel atas mea
postulare. **T**ū in hac cā ita multa me ꝑturbāt ἔρα apud illos supponi
tur τοῖνον ꝑραπονιτ. apud nos autē: & igit̄ & ergo tā ꝑραπονιτ q̄
supponunt. **A**ttici τῶν πρῶην ἀγαθῶν ἠλοεμοι εἰσ νοῦν. **O**ia hac
& apud nostros iuenis. **V**irg. in. ix. **N**octe sup media turti sub matri/
bus agni **B**allantū exercēt. **C**ice. uerri. primo. **V**atū illius tēporis mi/
hi uenit i mētē. Idē de signis. **V**enit. n. mihi sani loci regiōis illius in
mentem. **A**ttici. σῆ μέρον ἠ μέρα ἀυριον ꝑρωῖ τοῦτο δι νῦν δεά ναι
νὰ τοσ ἄλισ. **N**ostri quoq; aduerbiū ē qđo casuali adiūgūt. **P**erfius:

Euge tuū & belle. nā belle hoc excute tntū. Idē Hesternū cras abiit.
Vir. Mane nouū & spē tua. **Et Luca. i. p̄rio:** Tu satis ad uires roma
an i carnia dādas. Attici ΔΙΚΗΝ ΠΟΛΕΜΙΩΝ ΙΔΟΙ ΣΑΝ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΙΕΙΝ.
Sal. in catili. Cū domos atq; uillas uideas in modū urbū edificatas.
Thucides. G. pro nudiustertius. Hinc romani tertium & tertio ka
lendas uel nonas: uel idus uel kalendarum: nouarum iduum pro in
tertio ante kalendas uel nonas: uel idus. **Cicero in uectiuarum** primo
Meministi ne me ante diem duodecimam kalendarum nouembriū;
dicere in senatu fore in armis certo die: qui dies futurus esset ante diē
sextum kalendarum nouembrium: pro in diem sextum kalendarum
nouembrium: ante frequentius tamen accusatio adiungitur: & per
eclipsim præpositionis. Attici ΠΕΙΘΕΜΑΙΣΟΙ ὙΠΕΚΟΥΩΣΟΥ ὙΠΟΤΑΞΟ
ΜΑΙΣΟΙ. Hinc romani obedio tibi: & ausculto tibi. **Salustius in catili/
nario.** Quæ natura prona atq; neutri obedientia finxit: pro obaudien
tia. **Terentius in andria.** Pamphilum ne adiutem: an auscultem seni
Attici ΠΕΙΘΕΜΕΝΟΣ Τῶ ΠΑΤΡΙ ἢ Αἴσοι ὙΠΗΚΟΟΣ. Hinc romani dicunt
audiēs tibi sum. Attici ὙΠΕΡΟΣ ΘΟΥ ἢ ΤΙ ΠΡΑΞΟῦ ἀσπείρ: sicut & nos
super pro de. **Demosthenes philippicarum quarto. G.** **Virgilius in**
primo. Multa sup priamo rogitas super hectore multa. Attici ἢ Αὔσει
Hinc romani. Dimidio superat: Vnde **Iuuenalis in quinto:** Partes q̄
uendere possis pluris dimidio. **Similiter præstat pro superat.** **Virgili**
us in duodecimo. Ibo aīs: uel magnum contra præstaret achillem: p̄
superet. **Idem in primo.** Gradientq; deas supereminet omnes. Illi.
ΠΕΡΙΟΠΤΟΜΑΙ Τὸν ἄσπενοντὰ ἀποδοκιμάζω Τόδε τι. Romani ad
accusatiuum deprecio. & contemno: & aspernor illum. προβλέπειν
ἀδορᾶν ἐπιβλέπειν Τόδε. **Cicero pro Milone.** Et aspexit me illis qui
dem oculis. quibus tum cum omnibus omnia minabatur. **Virgilius**
in primo. Et alto prospiciens summa placidum caput extulit unda.
Ἢ ἢ ὙΠὸ ΤΟΥΘΕΟῦ ὙΠὸ ΔΕΝ ΔΡΩ ὙΠὸ ΤὸΝ ΣΡΑΤΗΓΩΝ. Hic sub ap̄ nos
accusatio & ablatiuo adiungitur. genitiuo enim præpositio apud la
tinos præponi non potest separatim. **Virgilius in secundo:** Potēque
sub ipsos nituntur gradibus. **Idem in octauo.** Sub te tolerare magi/
stro **Militiam.** Sub oculis quoque dicimus: pro ante oculos. Atti
ci ἀνέχομαι σε λοιδορεῖν καὶ λοιδοροῦντα καὶ λοιδοροῦσθαι. Sic &
nos patimur illum facere hoc: & hoc facientem: & hoc faciente.
Ἢ ἢ ἔρτι ἢ πρῶν. dicunt quod paulo ante uel mox fuit. **Et ex hoc ro**

mani e uestigio dixerunt: uel q̄ stans aliquis in eodem uestigio facit.
unde statim quoq; dicitur: uel quantum tempus est in uno uestigio
faciendo: quod est breuissimum. **Cicero** in primo uerinarum. **E** uesti-
gio quasi quodam circa eo poculo factus est uerres rediit ad se: atq;
ad mores suos. **Ἴλλι ὑπερκάπνου Τίονσι καὶ ἐπὶ τῶν ὀμῶν.** Sic & li-
milia dicuntur. **Virgilius** in sexto. **G**emina super arbore sidunt. **E**t
fronde super uiridi lunt nobis mitia roma. **Idem** in primo aeneidos.
Fama super aethera notus. **Attici** ἐπὶ κρόνου ἦσαν ἦτον ἐπὶ τῶν ἡμῶν
ῥῶν τοῦ κρόνου. non addentes diem: hoc & nostri est quando faciūt
Demostheutes pro Ctesiphonte. **G.** **Idem** in philippi. **G.** ὑπὸ τῆν ἔφο-
υσίαν & τῶν ὑπάρχει: **E**t nostri sub imperio tuo: & sub imperium tu-
um facit gentes. **Attici** ὑπομένω καὶ ὑποφέρω. **E**t latini sustinebant
illum. **Ἴλλι ὑπολαμβάνω:** pro respondeo ὁ δὲ ὑπολαμβάνει τὸ δε-
ῖν ἡ γόνῃ ἀπολόγου μένος. **Plato** in prothogora. **G.** **Hinc Virgilius** in
sexto. **S**uscipit anchises ntq; ordine singula pandit: pro respondit ad
interrogationem aeneas. Inueniuntur & nostri abundantia utētes: ut
loquere dicens: & stude properans & iunila. **Attici** ὁρῶ ὑμᾶς μετὰ
ἀελοῦσιν καὶ ἀετὰ μέλω μένος. **H**ac figura frequentissime quoq; ro-
mani utuntur: ut infinita uerba pro participiis ponant: ut **Terentius**
in adelphis. **V**ideo sapere in loco amare inter se. **ἡ τὸν ἀπόλλω μᾶ-
τῆν ἀφροδίτην.** **L**atini plerunq; utuntur accusatiuo in huiusmodi
interiectionibus: proh deum fidem. **Terentius** in phormio. **P**roh
deum immortalium fidem: negat phanium esse hanc sibi cognatam
demipho. **E**t ad nominatiuum tamen solet profertur: ut idem in adel-
pho. **P**roh dii immortales facinus idignum geta quod narras. **Attici** συλ-
λεγει φόνον μοι ὁ βιάσκανος. **E**t nos inuidiam mihi colligit. ἐπί τῃ
πῶσοι χαίρειν καὶ χρήματα. **I**uuenalis in primo: **A**rdenti sese indul-
sisse tribuno. ἐχῶ δὲ κῆπ τῶν καὶ φέρω κολάζω τὸ δὲ. **Virgilius** in sep-
timo de thyra & sceptro. **H**oc priami gestamen erat cum iura uoca-
tis. **Idem** in primo. **V**irginibus tyriis mos est gestare pharetrā. **I**dē in
eodē. **P**raterea scriptū illione: qd gesserat olim Maxima natarā pri-
ami. **Ἴλλι γυνῶσις ἔδνησις ἐστὶ τῆς γυναικείης.** **E**t nos est nobis pru-
dētia illius rei: & de illa re: φροντισὼ τὸ δὲ καὶ φροντισῶ σοῦ. **E**t nos
ad accusatiuum: curo illam rem. χερῖτας ἀεανάτου σοὶ οἶδα. **T**e-
rentius in eunucho. **M**agnas uero agere gratias thais mihi. **Idem**
etiam in eadem. **E**t habetur & refertur thais tibi ut merita es gratia.
Attici: ἐσάγω δόμους καὶ εἰς δόμουσ τῶν ἐμοῖσ ἀνχαίρετω.

Hinc nos uicem tuam doleo: pro in tuam. **Et. vii. kl. pro ante kl. Virgilius i primo. Italiã fato pfugus: p in italiã. Terẽ. in eunucho. At ille alter ueniet annos natus sedecim: pro ante sedecim. Frequentissime est hæc figura apud auctores: in qua præpositio deicit χαρδέν. qd est a loco Cratinus pro in loco posuit. G. Melius tamen distinguendum χαρδέν. etiam bene a loco accipitur χαρδέν χαρδέν. ab humo. Nos genitiuo quidem in loco: & ablatiuo uero de loco: & accusatiuo ad locum utimur: humi sum es est. **Salu. in iugurthino. Quæ humi crudo atq; arenoso gignuntur. Virgilius tamen ciecctum littore dixit pro in litus. quibus quidam distinguentes ciecctũ ad consequens uerbũ dicunt. Littore gentem suscepi: & regni demens in parte locauit Βόσ κείναι τὴν ὄλην τόπῳ. Simile Virgilius in tertio georgi. Pascuntur uero syluas & summa lycei. Idẽ in iucũdo aneid. Implicat & miseros mortu depascitur artus. Sic ergo possumus dicere satior illius rei: & illiam rem. Terẽ. in adelphis. Sed postq̃ intus sũ omniũ res satur.****

Explicit liber de constructione.

Sequitur de duodecim carminibus.

TRIMA Virumq; cano troia qui primus ab oris
Versus genere uniformis: Specie dactylus: Cõ
positiõẽ simplex: nec similis pedibus: depositiõẽ
terminalis i dissyllabũ qui diuidit in cæsuras. Per
cola quidẽ in nouẽ: per cõmata uero in duas: se
miquinariã & semiseptenariã: per pedes i quinq;
quia dactylus habet tres syllabas. **Discip. quid est genere uniformis?**
Magi. quia generalia metra nouem sunt. Dactylum: anapesticum:
iambicũ trochaicũ: choriambicũ: pæonicũ: tonicum a maiori: ionicũ
a minori: antipesticũ. **Et sunt in quibusdã generibus diuersæ species**
uersuum: ut choriambicum asclepiadeum ex spondeo & duobus cho
riambis & pyrrichio. **Similiter alia huius generis plurima inueniũ**
tur metra: ut illud **Horatianum. Lydia dic per omnes te deos oro sa**
barim. Cur propetes amando: quod habet choriambum & bacchiũ:
dactylicũ uero uniforme est. **Di. quid est specie dactylicũ? Mag. quia**
legitimos pedes dactylos & spondeos accipit: qui i dactylos resoluũt
ratione temporũ. **Di. quid est compositione simplex? Mag. quia sunt**
uersus ex diuersis generibus metrorum compositi: quales inuenies
apud **Horatium: & etiam alios lyricos uersus mixtos ex dactylis &**
iambis: ut est apud **Flaccum. Scribere uersiculos amore pculsũ graui**